

Nr 2.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1918 m. m.; given Stockholms slott den 13 januari 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen *dels* medgiva, att § 4 mom. 2 sista punkten i särskilda bestämmelser i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket erhåller följande ändrade lydelse: »Manlig extra postexpeditör, som i sådan egenskap anställdts under något av åren 1910—1915, må såsom postexpeditör tillgodonjuta en begynnelseavlöning av 2,000 kronor»;

dels ock godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslaget till postverkets stat för driftkostnader år 1918 samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1918, förslagsvis, till 26,450,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13
januari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Den av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställda staten för postverkets
driftkostnader under år 1917 upptager följande slutsummor:

Avlöningar	kronor 14,271,100: —
Övergångsstaten	» 21,850: —
Pensioner	» 536,600: —
Postbefordran	» 7,142,500: —
Omkostnader	» 2,983,000: —
Oförutsedda utgifter	» 25,000: —
Avkortningar och restitutioner	» 11,150: —
Avsättning till förnyelsefond	» 308,800: —
Krigstidshjälp	» 240,000: —
<hr/>	
eller tillhopa kronor 25,540,000: —	

I skrivelse den 28 september 1916 har nu generalpoststyrelsen avgivit förslag till **stat för driftkostnader för år 1918**. Därvid erinrar styrelsen till en början, i anledning av anmodan till styrelsen att, med hänsyn till rådande förhållanden, vid avgivande av förslag beträffande anslag att äskas av 1917 års riksdag iakttaga all den sparsamhet, som lämpligen låte sig göra, hurusom styrelsen till följd av liknande anmodan, som riktats till styrelsen vid avgivande av nästföregående statförslag, upptagit utgiftsanslagen för åren 1915 och 1916 inom så snäva gränser som möjligt, så att i sin helhet sett några besparingar å utgiftstitlarna icke kunnat förekomma, utan förslagsanslagen i fråga tvärtom i åtskilliga fall måst överskridas.

På grund härav, anför styrelsen, och med hänsyn till den synnerligen stora stegring, som poströrelsen tagit under senare tider och ej minst under de allra sista åren, har det ej kunnat undvikas — ehuru väl styrelsen haft uppmärksamheten särskilt inriktad på utgifternas begränsning i all den mån så låter förena sig med verkets rationella skötsel — att styrelsen måste för år 1918 begära ungefär motsvarande ökning å driftkostnadsanslagen, som i medeltal skett för åren 1913 och 1914, det vill säga innan krigets verkningar börjat göra sig gällande.

Tages i betraktande, fortsätter styrelsen, å ena sidan den betydande utgiftsökning, som i och för sig betingas av poströrelsens för år 1918 beräknade utveckling, medförande högst väsentligt ökade inkomster — ej mindre än 33,650,000 kronor mot 30,000,000 år 1917 — samt å den andra de inträdda prisfördyringarna i avseende å anskaffningskostnader, i vissa fall stigande till oerhörda belopp, lär framgå, att det endast är med den största sparsamhet, som styrelsen kunnat inskränka sina anslagsäskanden i den grad som skett, eller till en ökning, fränsett anslaget till krigstidshjälp, av allenast 1,150,000 kronor.

Härmed övergår jag till redogörelse för styrelsens förslag, därvid jag först har att behandla

A. Avlöningar.

Beträffande anslagen till

1. Generalpoststyrelsen

så äro i 1917 års stat upptagna följande anslagsbelopp:

löner och tjänstgöringspenningar	kronor 446,050: —
ortstillägg och hyresbidrag	» 23,750: —
arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. »	75,000: —
<hr/>	
Summa kronor	544,800: —

Beträffande

Löner och tjänstgöringspenningar

*Frimärks-
intendents-
befattningens
förändring
till en sekre-
terartjänst.*

meddelar generalpoststyrelsen till en början, hurusom under de sista åren alltmer och mer framträtt nödvändigheten av att från sekreteraren å andra byrån avlyfta en del av honom åliggande göromål.

Till andra byråns handläggning höra, erinrar styrelsen, följande ärenden, nämligen angående

inkomstberäkning och utgiftsstaten för postverket,
summarisk redogörelse för det ekonomiska resultatet av postverkets rörelse,
postverkets fasta egendomar och fartyg,
förhyrande av de för postverket erforderliga lokaler,
uppvärmning, belysning, städning och renhållning av postlokaler ävensom
angående expensutgifter i övrigt,
telefonabonnemang,
förvaltningen av postverkets medel, persedlar och inventarier,
postverkets understöds-kassor,
generalavräkningar och likvider med utländska förvaltningar,
reseräkningar,
anskaffande av frankotecken, svars-kuponger m. m.,
inköp och förhyrande av automobiler och andra fordon,
inventarier och förbrukningsartiklar,
uniformsbeklädnad och beväpning,
anskaffande av de för posttjänsten erforderliga blanketter,
upprättande av postverkets huvudböcker rörande såväl medels- som perse-
dels- och inventariet-räkenskaperna,
granskning av postverkets räkenskaper, i den mån denna granskning ej sker
å fjärde byrån, samt handläggning av de anmärkningar m. m., som hänföra sig
till berörda granskning,
läkarvård och medikamenter till tjänstemän av lägre grad än postexpeditör,
flyttbidrag och andra gratifikationer samt hyresbidrag,
understöd och skadestånd åt poststationsföreståndare, lantbrevbärare och
postförare,
avgifter för begagnande av amerikanska fack samt
ärenden, vilka särskilt angå andra byrån och ej skola å annan byrå hand-
läggas.

Styrelsen lämnar härefter följande redogörelse för de åligganden, som
tillhöra sekreteraren å nämnda byrå.

Sekreteraren å andra byrån åligger,
att biträda byråchefen vid utövandet av tillsyn över den del av göromålen
inom byrån, som tillhöra byråns kansli samt frimärks-, blankett- och persedelförrå-
den, ävensom i byråchefens frånvaro handlägga dit hänförliga ärenden av bråd-
skande natur, vilka eljest ankomma på byråchefen,

att, i den mån byråchefen finner sådant nödigt, deltaga i allmänna kansli-
göromål,

att vid utgången av varje kalenderkvartal med erforderligt biträde inventera postverkets frimärksförråd; skolande sådan inventering jämväl å andra obestämda tider företagas av sekreteraren samt instrument över inventeringen upprättas,

att vid utgången av varje kalenderkvartal granska förvaltningen av blankett-förrådet samt över sådan granskning avgiva redogörelse,

att årligen före juni månads utgång upprätta, för att i postverkets årsberättelse intagas, dels redogörelse för de byggnadsarbeten, som för postverkets räkning pågått under det nästförflutna året, dels ock uppgift å det ungefärliga värdet av postverkets fasta egendom och inventarier vid samma års utgång,

att förteckna och vårda postverkets fastighetshandlingar samt tillse, att de samma städse befinna sig i ordnat skick,

att bokföra och vårda de till byrån överlämnade borgensförbindelser och andra säkerheter samt

att jämte kamreraren förvara värdehandlingar, tillhörande de under postverkets förvaltning stående understöds-kassor.

Sekreteraren äger, enligt den av generalpoststyrelsen den 30 december 1911 utfärdade arbetsordning för styrelsens personal, att *föredraga* följande ärenden, nämligen angående

upphandling av inventarier och persedlar, som förut plägat anskaffas av persedelförrådet,

anskaffning av blanketter,

telefonabonnemang,

till byråns handläggning hörande borgensförbindelser och andra säkerheter samt

välgörenhetsmärken.

Därjämte har emellertid erfarenheten visat det nödvändigt att till sekreterarens föredragning överlämna såväl, vid upprepade tillfällen, vissa särskilda ärenden som ock i allmänhet ärenden angående postmuseet — vars föreståndare sekreteraren är — sjukvård, hyresbidrag och flyttningsbidrag.

Utan föredragning äger sekreteraren att meddela beslut i ärenden angående utbetalande genom postverkets huvudkassa eller genom viss postanstalt av pensionsmedel, som på grund av särskilda nådiga brev skola utgå av postmedel.

Vid postverkets övertagande från 1915 års början av stämpelväsendet har styrelsen, för att i minsta möjliga grad betunga postanstalterna med stämpelgöromål samt ordna arbetet med stämpelväsendet på det för statsverket mest ekonomiska sätt, lagt det ojämförligt största arbetet inom generalpoststyrelsen och närmast å dess andra byrå. Då den nya stämpelförordningen samtidigt därmed trädde i kraft, fick generalpoststyrelsen sig ålagd vissa göromål utöver de, som förut ålegat statskontoret såsom det centrala organet för stämpelväsendet. All stämpling av blanketter till aktiebrev, lottbrev, promesser, andelsbevis, delaktighetsbevis och obligationer skall numera verkställas genom generalpoststyrelsens försorg. Den befattning med stämpelförsäljares säkerheter, som förut ålegat Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen, har också överflyttats till generalpoststyrelsen.

Såsom ligger i sakens natur har därför andra byrån, utöver förutvarande göromål, tillförts en betydande arbetsbörda. Och denna har i väsentlig mån måst påläggas sekreteraren. Honom åligger att föredraga ärenden angående säkerheter för utbekommande av stämpel.

Vidare har sekreteraren att vid utgången av varje år och därutöver minst en gång om året med erforderliga biträden inventera det i huvudkassan inneliggande stämpelförrådet.

Till belysande av vilket arbete detta kräver må meddelas, att den av sekreteraren sista gången verkställda inventeringen omfattade följande antal stämplat.

	Antal st.	Värde	
		kr.	ö.
Helarksstämplat	144,746	181,115	50
Beläggingsstämplat, enkla	1,981,172	41,859,888	45
" , dubbla	670,262	39,282,205	85
Bank- och växeltämplat	3,846,442	35,462,385	50
Överlåtelsestämplat	479,542	4,768,847	35
Punschstämplat	1,666,429	3,075,874	50
Kortkonvolut	131,809	65,904	50
Kortstämpelremsor	330,468	—	—
Summa	9,250,870	124,696,221	65

Sekreteraren har dessutom att vårda samt ansvara för att de hundratals säkerheter, som blivit avlämnade av stämpelförsäljare för innehavda stämplat, äro i vederbörlig ordning, i vilket avseende åligger honom att årligen göra sig förvissad om, huruvida borgensmännen fortfarande leva och äro vederhäftiga.

Efter anmälan hos Kungl. Maj:t har vidare uppdragits åt sekreteraren att utan föredragning på generalpoststyrelsens vägnar

dels fastställa de belopp, med vilka stämpel enligt bestämmelserna i nämnda förordningen angående stämpelavgiften den 19 november 1914 skola utgöras å aktiebrev, lottbrev, promesser, andelsbevis, delaktighetsbevis eller obligationer i de fall, då handlingar av nämnda slag enligt § 8 av samma förordning böra föras med stämpel,

dels ock avgöra ärenden angående avskrivning och utbyte av stämplat med tillämpning av bestämmelserna i §§ 30 och 44 av nämnda förordning;

med åliggande dock för sekreteraren, beträffande fastställandet av såväl de avgiftsbelopp, vilka författningsenligt skola utgöras för avskrivning och utbyte av stämplat, som jämväl av förenämnda stämpelbelopp å aktiebrev m. m. att, i händelse anledning till tvekan rörande beloppens storlek förekommer, anmäla ärendet till vederbörlig föredragning i generalpoststyrelsen.

I anseende till den stegring i stämpeluppbörden, som numera uppstått, och det väsentligt ökade arbete, vilket därav blivit en följd, anser generalpoststyrelsen det ej längre vara möjligt för sekreteraren att en-

sam medhinna såväl stämpelgöromålen som även de år från år ökade egentliga sekreterargöromålen å byrån.

Generalpoststyrelsen anför härutinnan:

»Stämpeluppbörden i sin helhet för år 1915 uppgick till 18,775,333 kronor 96 öre. Enbart för de åtta första månaderna 1916 hava emellertid sammanlagda beloppet av de å postverkets giroräkning av stämpelförsäljare insatta, i postkontorens postmedelsräkningar uppdebiterade och de till huvudpostkassan kontant inlevererade stämpelmedel (inklusive punschskattemedel) uppgått till ej mindre än 16,010,324 kronor 12 öre. Under år 1915 verkställdes stämpling av sammanlagt 244,989 aktiebrev, obligationer och övriga handlingar. Stämpelbeloppet för dessa uppgick till 1,291,588 kronor 10 öre. Sammanlagda värdet av stämpelbelagda aktier och obligationer utgjorde något över 200 miljoner. Redan under 1916 års åtta första månader har samma värdebelopp uppnåtts samt stämpelavgiften för dessa handlingar utgjort ej mindre än 1,742,461 kronor 75 öre.

Det är särskilt arbetet i och för dylik stämpling, som i hög grad tager sekreterarens tid i anspråk. Från vederbörande sökandes sida påkräves i allmänhet, att dessa ärenden behandlas med stor skyndsamhet. För ärendenas handläggning erfordras också ej sällan upprepade och tidsödande förhandlingar med vederbörande sökande, varjämte samarbete påkallas såväl med riksbankens sedeltryckeri, där själva stämplingen av blanketterna till aktiebrev, obligationer m. m. i allmänhet äger rum, som även med generalpoststyrelsens stämpel-expedition.

Av sekreteraren å andra byrån föredrogs under år 1915 ej mindre än 557 stämpelärenden, under det att de övriga av honom föredragna ärendena utgjorde allenast 217. Under samma år avgjordes av sekreteraren utan föredragning 523 stämpelärenden och 52 andra ärenden.

Under tiden från och med den 1 januari till och med den 31 augusti 1916 uppgingo de av sekreteraren föredragna ärendena till följande antal: stämpelärenden 113 och övriga ärenden 145, varemellertid de utan föredragning avgjorda stämpelärendena stigit till ej mindre än 907. Under samma tid avgjorde sekreteraren 46 andra ärenden utan föredragning.»

På grund av vad sålunda anförts har generalpoststyrelsen ansett det vara tillfyllestgörande ådagalagt, att den sekreteraren å andra byrån påvilande arbetsbörda i och för sig sett är så stor, att därav måste bliva en följd, att vederbörande byråchef vare sig i avseende å de allmänna kansligöromålen eller särskilt och framför allt i fråga om de tidsödande och maktpåliggande utredningar, ofta av stor ekonomisk innebörd, som åligga byrån, icke av sekreteraren, i dennes egenskap av byråchefens närmaste man i fråga om de egentliga kansligöromålen, kan erhålla det biträde, varav byråchefen är i behov för att kunna ordna och leda arbetet å byrån på ett fullt tillfredsställande sätt.

De stora byggnadsfrågor och därmed sammanhängande omfattande förarbeten, som särskilt under de senare åren förekommit å byrån, ävensom de krävande och ansvarsfulla göromål, som åligga byrån i an-

ledning av den allt mer och mer genomförda centralisering av upphandlingar och nyanskaffningar samt andra åtgärder för utvinnande av bästa möjliga ekonomiska resultat, anser styrelsen för verkets kamerala ledning vara av så stor och genomgripande betydelse, att man icke kan eller får bortse från angelägenheten av att arbetet å byrån ordnas på bästa möjliga sätt.

Den utväg, som härvidlag ligger närmast till hands, anser generalpoststyrelsen vara, att sekreterarens stämpelgöromål överflyttas till frimärksintendenten, vilken, genom vissa omläggningar av arbetet å frimärksförrådet, lämpligen skulle kunna tilläggas dessa bestyr, eventuellt med erhållande, i mån av göromålens ökning, av tillfällig biträdeshjälp utöver den å frimärksförrådet för närvarande anställda personalen.

Tiden för en dylik förändrad anordnings vidtagande anser styrelsen böra bestämmas att äga rum i samband med att den nuvarande frimärksintendenten, efter uppnådd pensionsålder, i slutet av år 1917 avgår från sin befattning.

Styrelsen framhåller, hurusom det ansvar, som redan under nuvarande förhållanden åligger frimärksintendenten på grund av de synnerligen höga värden, som stå under hans vård och uppgående till omkring 40 miljoner kronor, uppenbarligen i och för sig är mycket stort. Frimärksintendenten åligger, bland annat, erinrar styrelsen, att svara för att frimärksförrådet ständigt äger erforderlig tillgång till alla slags frankotecken, att öva vård och tillsyn över det för frimärken avsedda papper, att övervaka tillverkningen av frankotecken samt självständigt handlägga åtskilliga frågor rörande postanstalternas frankotecken.

Å innehavaren å denna befattning måste, yttrar styrelsen, därför ställas så stora fordringar, att de fullt motivera intendentsavlöning. Överflyttas nu till frimärksintendenten de sekreterargöromål, som hänföra sig till stämpelväsendet, anser generalpoststyrelsen därav bliva en följd, att intendentsbefattningen bör förändras till en sekreterartjänst. I anseende till den stora föredragning av stämpelmål, som skulle komma att åligga ifrågakvarande sekreterare, samt i all synnerhet det stora antal stämpelärenden, som denne tjänsteman skulle äga att utan föredragning å styrelsens vägnar avgöra och vilka ärenden äro av betydande ekonomisk räckvidd, har det dessutom synts generalpoststyrelsen vara riktigt och billigt, att denne sekreterare, som lämpligen skulle kunna tilldelas titel *sekreterare och förste intendent*, utöver honom enligt postverkets stat tillkommande sekreteraravlöning, erhåller ett särskilt arvode av 500 kro-

nor per år, vilket generalpoststyrelsen anser böra utgå av det å sjunde huvudtiteln uppförda anslaget till stämpelomkostnader.

Genom ordnandet av denna viktiga fråga på sätt nu angivits, anser generalpoststyrelsen, att den skulle lösas på det mest lämpliga och praktiska samt för statsverket billigaste sätt. Därigenom skulle icke åsamkas statsverket en större kostnadsökning än sammanlagt 1,000 à 1,500 kronor per år, nämligen skillnadsavlöningen mellan sekreterare och intendent (1,000 kronor i begynnelselönen och 500 kronor i slutlön) samt 500 kronor i särskilt arvode av stämpelmedlen. Den fördelen skulle ock härmed vinnas, att stämpelväsendet bleve inordnat i postverkets organisation på det mest ändamålsenliga sätt och det enda sätt, som styrelsen anser sig för sin del kunna tillstyrka.

Under återopande av vad sålunda anförts, hemställer generalpoststyrelsen, att i stället för den intendent, som för närvarande är föreståndare för postverkets frimärksförråd, måtte i generalpoststyrelsens stat uppföras en sekreterare.

Hos generalpoststyrelsen har intendenten vid postverkets huvudkassa Hjalmar Westin hemställt om utverkande, att de till innehavaren av sagda intendentsbefattning utgående felräkningspenningarna måtte förhöjas från nuvarande 500 kronor till 1,000 kronor för år.

Särskilt arvode till intendenten vid postverkets huvudkassa.

Till stöd för denna sin framställning har Westin bland annat anført följande.

Efter postverkets övertagande av stämpelväsendet åligger det intendenten vid postverkets huvudkassa att fullgöra, förutom de med huvudkassans handhavande förenade göromål, jämväl de inom statsförvaltningen säregna bestyr, som tillförene ålågo den hos statskontoret anställde stämpelkassören, vilken, förutom lön och tjänstgöringspenningar enligt första gradens normalstat, uppbar ett tilläggsarvode å 1,000 kronor. Emellertid har i och med stämpelväsendets övertagande av postverket tillkommit vissa omständigheter, vilka föranlett, att intendenten vid postverkets huvudkassa har att taga befattning med till stämpelväsendet hörande göromål i betydligt högre grad än vad i sådant avseende tillkom statskontorets stämpelkassör. Enbart det förhållande, att numera samtliga postanstalter fungera såsom stämpelförsäljningsställen, anses hava fördubblat dessa göromål. Därtill kommer den särdeles tidsödande handläggningen av alla ärenden rörande stämpelbeläggning av aktier och obligationer, distributionen av de nya bank- och växelstämplarne samt punschstämplarne.

I avseende å de sistnämnda stämplarne framhålles, hurusom för handhavande av allenast denna gren av stämpelväsendet riksbanken före år 1915 uppbar en ersättning av 1,500 kronor årligen och att särskilda stämpelkommitterade uttalat, att kostnaden för distribueringen av punschstämplar genom riksbankens sedeltryckeri möjligen torde även efter postverkets övertagande av stämpelväsendet visa sig erforderlig.

För att belysa arbetets omfattning vid huvudkassan och den därmed förenade stämpelexpeditionen har lämnats följande statistik:

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 2 häft. (Nr 2.)

*Postverkets huvudkassas**uppbörd:*

År 1914	kronor	37,398,532: 66
» 1915	»	43,700,006: 28
$\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$ 1916	»	46,525,482: 43

utbetalningar:

År 1914	»	37,389,739: 98
» 1915	»	43,675,870: 18
$\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$ 1916	»	46,490,855: 23

Inkomna stämpelrekvisitioner:

År 1915 6,432 st. å ett belopp av	»	21,937,190: 10
$\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$ 1916 2,779 st. å ett belopp av	»	11,407,787: 10

Ungefärliga årsåtgången av stämplat:

helarksstämplar	540,000 st.
enkla belägningsstämplar	896,500 »
dubbla »	247,000 »
bank- och växeltäckor	3,594,900 »
överlåtelsestämplar	562,500 »
punschstämplar	10,000,000 »
kortkonvolut	385,000 »
kortstämpelremsor	385,000 »

Behållningen av stämplat i stämpelexpeditionens förråd uppgick till belopp av:

den 31 mars 1915	kronor	109,725,538: 15
» 30 juni »	»	125,907,114: —
» 30 september 1915	»	122,939,414: 70
» 31 december »	»	124,693,221: 65
» 31 mars 1916	»	151,968,030: 70
» 30 juni »	»	149,292,856: 45

För att påvisa i vilken grad stämpeluppbörden befunne sig i stigande har Westin åberopat följande tablå:

Influtna stämpelmedel:

juni 1915:
kr. 1,200,726: 41

januari—juni 1915:
kr. 8,990,458: 42

juni 1916:
kr. 1,783,923: 96

januari—juni 1916:
kr. 11,855,280: 19.

Av de meddelade statistiska uppgifterna anser Westin med tydlighet framgå, att göromålen i huvudkassan betydligt ökats, sedan stämpelexpeditionen förlagts till huvudkassan, och att desamma av intendentsbefattningens innehavare kräva en arbetsprodukt vida överstigande den normala. Också måste den som minimum föreskrivna tjänstgöringstiden av 7 timmar i högst avsevärd mån över-skridas. Då brådsakande expeditionsgöromål ofta inträffa samtidigt såväl inom själva huvudkassan som inom stämpelexpeditionen, föranledes därav ett mycket forcerat arbete.

För jämförelse åberopar Westin också, att personalen inom *statskontorets stämpelexpedition* utgjorde:

- 1 kassör
- 1 amanuens
- 2 stämpelexpeditriser
- 1 kvinnligt biträde
- 1 extra kassör (5 à 6 månader)

samt att inom postverkets huvudkassa och den därmed förenade stämpelexpeditionen personalen utgör:

- 1 intendent
- 1 revisor och bokhållare
- 2 stämpelexpeditriser
- 1 kvinnligt biträde
- 1 postexpeditör (3 månader).

Ehuruval Westin håller före, att det med hänsyn till vad av honom anförts borde kunna tagas under övervägande, huruvida icke intendentsbefattningen i fråga borde vara av den betydelse, att dess innehavare med avseende å löneför-månerna åter — såsom varit fallet före år 1910 — likställdes med kamreraren och sekreterarna hos generalpoststyrelsen, anser han sig likväl icke böra hem-ställa därom. För att emellertid i någon mån få de med befattningen förenade löneförmåner reglerade i förhållande till arbetets omfattning och ansvar har han ansett sig böra göra ovanberörda hemställan om felräkningspenningarnas höjande till 1,000 kronor för år, av vilket belopp enligt hans förmenande 500 kronor borde utgå såsom stämpelomkostnader.

I detta sammanhang erinras om att riksbankens kassörer årligen åtnjuta 1,000 kronor i felräkningspenningar. Antalet omsättningar i postverkets huvud-kassa torde emellertid, anföras det, vara större än antalet omsättningar i all-mänhet vid en var av riksbankens kassor.

Med stöd av vad utav Westin sålunda framhållits och med hänsyn till det stora ansvar ävensom den avsevärda risk, som otvivelaktigt är förenad med förvaltningen av de betydliga värden, som numera ingå i

postverkets huvudkassa och det därmed förenade huvudförrådet av stämplat, finner generalpoststyrelsen den av Westin gjorda framställningen värd beaktande. Enligt styrelsens uppfattning bör framställningen på sådant sätt tillmötesgå, att intendenten vid postverkets huvudkassa, med hänsyn till honom åliggande bestyr med stämpelväsendet och i likhet med förutvarande stämpelkassören hos statskontoret, tillerkännes ett särskilt tilläggsarvode.

Generalpoststyrelsen hemställer fördenskull, att *intendenten vid postverkets huvudkassa må äga uppbära ett särskilt tilläggsarvode av femhundra kronor för år att utbetalas på sätt angående felräkningspenningar föreskrives i § 9 av avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket den 20 juni 1913 samt utgå av det å riksstatens sjunde huvudtitel upptagna anslag till stämpelomkostnader.*

Inrättande av
en förråds-
intendents-
befattning
m. m.

I samband med postverkets upphandling och anskaffning av förverkets drift erforderliga inventarier, effekter, blanketter och förbrukningsartiklar står en fråga, vars avgörande generalpoststyrelsen anser icke kunna längre uppskjutas.

Innan generalpoststyrelsen framlagt sitt förslag i detta ämne, har generalpoststyrelsen lämnat följande redogörelse för, huru vid upphandling och anskaffning av inventarier m. m. nu tillgår inom verket samt av vilka tjänstemän inom generalpoststyrelsen upphandlingen verkställles.

Jämlikt den för generalpoststyrelsen den 31 december 1909 utfärdade nådiga instruktion äger generalpoststyrelsen gå i författning om inköp av sådana persedlar och inventarier samt förbrukningsartiklar, som behövas för posttjänstens bestridande. Vidare har Kungl. Maj:t genom nådig skrivelse samma dag till generalpoststyrelsen angående huvudgrunder för postverkets distriktsförvaltningars verksamhet bestämt, att postdirektör må anskaffa för posttjänsten nödiga inventarier och persedlar, som icke tillhandahållas av postverkets persedelförråd.

Då det, på sätt förut framhållits, ansetts för statsverket ekonomiskt fördelaktigt och även ur andra synpunkter lämpligt att alltmer centralisera upphandlingen, anskaffas numera endast en ringa del av de för posttjänsten erforderliga artiklar av ovannämnda slag genom postdirektörernas försorg.

Inom generalpoststyrelsen handläggas upphandlingsärendena av andra byrån. Under densamma lyda dels postverkets persedelförråd, som närmast handhar upphandling av inventarier, persedlar och vissa förbrukningsartiklar, dels ock postverkets blankettförråd, som anskaffar erforderliga blanketter, skrivmaterialier m. m.

Nuvarande
persedel-
förrådet.

Förvaltaren av postverkets persedelförråd, med benämning förrådsintendent, blev på förslag av löneregleringskommittén år 1877 från och med år 1879 uppflyttad i andra lönegraden och likställdes med kamrerare och sekreterare. Från och med år 1890 benämndes han intendent vid postverkets persedelförråd.

Den kommission, som tillsattes enligt nådigt bemyndigande den 5 juli 1907 för avgivande av yttrande och förslag beträffande lönereglering för generalpoststyrelsen samt för postverkets distrikts- och lokalförvaltningar, framhöll bland annat, utan närmare motivering, i första delen av sitt den 28 november 1907 avgivna underdåniga betänkande, att de göromål, som ålåg intendenten vid postverkets persedelförråd, icke vore av den beskaffenhet eller omfattning, att nämnde tjänsteman borde i avlöningshänseende likställas med de övriga intendenterna i generalpoststyrelsen. Kommissionen ansåg sig därför böra föreslå, att förvaltaren av postverkets persedelförråd måtte hänföras till nästföljande avlöningsgrupp (aktuarie, notarie, revisor m. fl.) samt att han skulle benämnas förrädsförvaltare.

Riksdagen beslöt även i överensstämmelse med kommissionens förslag, och, sedan intendenten vid postverkets persedelförråd under tiden 1 januari—30 november 1910 varit uppförd å övergångsstat, tillsatte generalpoststyrelsen en förrädsförvaltare för tiden från och med den 1 december 1910.

Kommissionen har beträffande denna fråga tydligen icke räknat med den starka utveckling poströrelsen i vårt land skulle gå till mötes, utan endast värdesatt ifrågavarande befattning efter de vid tiden för betänkandets avgivande rådande förhållanden.

Det var även med stor tvekan generalpoststyrelsen lämnade kommissionens förslag rörande nedflyttning av föreståndarens för persedelförrådet befattning oemotsagt i de underdåniga yttranden, generalpoststyrelsen på sin tid avgav rörande kommissionens betänkande.

Enligt gällande arbetsordning har förrädsförvaltaren bland annat till åliggande att ansvara för de postverkets persedlar, inventarier och effekter samt åkdon, som finnas upptagna i förrådets persedel- och inventarieräkning samt åkdonsredogörelse;

att tillse, att persedelförrådet ständigt äger tillgång till alla sådana persedlar, inventarier och förbrukningsartiklar, som skola genom persedelförrådets försorg anskaffas och postanstalterna tillhandahållas;

att tillse, det kontrakt varda, i all den mån lämpligen ske kan, upprättade angående leverans av ifrågavarande persedlar m. m.;

att årligen inom utgången av september månad till styrelsen inkomma med förslag till upphandling av erforderliga kvantiteter uniformskläde, foder och sommartyg samt uniformsmössor för posttjänstemän av lägre grad ävensom av de för postdirektionerna behövlige stearinljus, allt under det därpå följande kalenderåret, samt att, när så erfordras, hos styrelsen i god tid göra hemställan om upphandling av persedlar, inventarier och effekter i övrigt för förrådets behov;

att deltaga i besiktningen av och mot kvitto mottaga från leverantörer till förrådet avlämnade persedlar, inventarier och förbrukningsartiklar;

att mottaga och redovisa alla från postanstalter till förrådet såsom obehövlige eller obrukbara återlevererade persedlar och inventarier;

att ombesörja istandsättning av äldre posteffekter, som därigenom kunna bliva lämpliga för vidare bruk, ävensom försäljning å auktion av förslitna och till reparation odugliga posteffekter samt ej vidare användbara förbrukningsartiklar;

att granska och attestera leverantörernas räkningar samt, i den mån sådant blivit genom särskilt beslut förrädsförvaltaren ålagt, likvidera desamma;

att med uppmärksamhet följa prisförhållandena och, om dessa eller andra

omständigheter därtill giva anledning, hos styrelsen göra framställning om uppsägning av vederbörande kontrakt;

att även i övrigt hos styrelsen göra de framställningar i fråga om persedlar, inventarier m. m. samt anskaffning och åtgång därav, vartill förekommande omständigheter anses föranleda;

att granska de från postanstalterna inkomna rekvisitioner såväl med hänsyn till den rekvirerandes befogenhet att utbekomma begärda persedlar m. m. som ock i avseende därå, att den rekvirerade kvantiteten står i lämpligt förhållande till det behov, som skäligen kan anses föreligga;

att på egen hand förrätta besiktningar av vissa leveranser; samt

att avgiva utlåtande över till generalpoststyrelsen och persedelförrådet inkomna anbud å sådana persedlar, inventarier, materialier och förbrukningsartiklar, som tillhandahållas genom persedelförrådet.

Därutöver åligger emellertid förrådsförvaltaren numera

att utöva tillsyn över arbetenas fortgång m. m. å postverkets verkstad och

att verkställa den för utrönande av verkstadens bärighet erforderliga bokföringen.

Med distriktsförvaltningar, postanstalter och leverantörer måste förrådsförvaltaren föra en jämförelsevis omfattande skriftväxling.

På grund av den olikartade beskaffenheten av göromålen vid persedelförrådet torde få anses, att desamma i allmänhet icke kunna värdesättas med siffror.

Det förtjänar dock framhållas, att utgifterna för upphandlingar och reparationer genom persedelförrådets försorg utgjort under

år 1877	kr. 84,787				
» 1911	» 324,615				
» 1912	» 357,309				
» 1913	» 321,766				
» 1914	» 450,003	(därav till postverkets verkstad kr. 29,364)			
» 1915	» 451,846	(» » » » » 77,086)			
» 1916 $\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$	» 342,919	(» » » » » 50,179)			

Summorna för åren 1914—1916 omfatta jämväl de belopp, som beräknats såsom inkomst för postverkets verkstad för nytillverkningar och reparationer av inventarier och effekter m. m.

Antal leveranser, som verkställts från och inkommit till persedelförrådet, har utgjort:

Å r.	Från persedel- förrådet.	Till persedel- förrådet.	Summa.
1911	10,663	1,486	12,149
1912	11,344	1,937	13,281
1913	11,081	1,782	12,863
1914	12,535	1,819	14,354
1915	13,148	2,125	15,273

Härvid är att märka, att varje leverans oftast omfattar ett flertal olika slag av persedlar eller inventarier m. m.

Av föreståndaren för postverkets persedelförråd måste fordras, att han äger stor varukännettedom, utpräglade affärsegenskaper och förmåga att följa å allmänna marknaden förekommande prisfluktuationer m. m. Genom hans duglighet och omtanke kunna vid inköp och reparationer för postverkets räkning betydande besparingar göras. Det torde därför få anses ligga i öppen dag, att den person, som har sig anförtrodd en så stor affärsrörelse — om även under kontroll av generalpoststyrelsen — måste anses innehava en ansträngande och ansvarsfull befattning, i detta avseende fullt jämförlig med de övriga intendenternas i generalpoststyrelsen.

Närmast under persedelförrådet har från och med den 1 mars 1914 förlagts den postverkets verkstad, vilken, såsom generalpoststyrelsen förut varit i tillfälle meddela, inrättats från nämnda tidpunkt.

Verkstaden.

Å verkstaden äger nytillverkning och reparationer rum av en ej ringa del av de inventarier, persedlar och förbrukningsartiklar, som tillhandahållas av persedelförrådet.

Verkstaden är fortfarande inrymd i lokaler i posthusets vid Vasagatan vindsvåning.

Arbetsstyrkan å verkstaden har utgjort:

den $\frac{1}{3}$ 1914	4 man
» $\frac{31}{12}$ »	16 »
» $\frac{31}{12}$ 1915	23 »

Utom en mekanisk, en bleckslageri- och en måleriavdelning har å verkstaden under år 1915 jämväl inrättats en mindre avdelning för verkställande av elektriska belysnings- och ringlednings- m. fl. liknande arbeten.

Det visade sig nämligen draga avsevärda kostnader att för varje gång de elektriska belysningsledningarna inom postverkets lokaler i Stockholm behövde repareras eller utökas låta belysningsentreprenör verkställa dylika arbeten. Sedan Stockholms stads elektricitetsverk medgivit, att postverket självt finge ombesörja sådana arbeten med postverkets elektriska belysningsledningar, som enligt gällande bestämmelser eljest skola utföras av utav elektricitetsverket antagen entreprenör, anställde styrelsen i augusti månad 1915 arbetskraft å verkstaden för fullgörande av dessa arbeten. Ej oväsentliga kostnader hava härigenom inbesparats. Det är generalpoststyrelsens avsikt att själv utföra dylika arbeten även i landsorten i de fall sådant kan befinnas med fördel förenligt för statsverket.

Under år 1915 hava följande arbeten fullgjorts genom verkstadens försorg:

	Reparationer.	Nyttillverkningar.	
Automobiler	11	—	
Brev- och korsbandslådor	1,707	541	
Brevtransportörer, elektr.	2	1	
Brevstämplar, alla slag	175	—	
Dokumentslådor	53	2	
Elektriska belysnings- och ringledningsarbeten	*) 102	—	*) Häre har även inberäknats de nyanläggningar, som verkatällts.
Frimärksautomater	6	200	
Frimärks- och penninglådor	71	214	
Förseglingslampor	—	99	
Insatsbrevlådor och insatsställ	185	102	
Kassaförvaringsrum	48	—	
Lyktor	17	—	
Lås	625	3	
Maskiner för sammansättning av frimärksremсор	—	2	
Målningsarbeten i postlokaler	17	—	
Mynträkningsapparat	—	1	
Numreringsmaskiner	166	—	
Nycklar, alla slag	222	238	
Perrong- och transportvagnar	67	—	
Plomberingstänger	205	—	
Påssaxar och radérknivar	552	—	
Revolvrar	15	—	
Räkne- och skrivmaskiner	12	—	
Ställ för dirigeringsuppgifter	—	40	
Stämpellådor	842	1,927	
Stämpelmaskiner	27	—	
Tidbrickor	—	1,956	
Tömningsväskor	200	—	
Vattenlådor av bleck för värmeelement	—	11	
Vågar	160	—	
Väskhållare	37	—	
Diverse	413	2	

Det ekonomiska resultatet av verkstaden för år 1915 framgår av följande räkenskapssammandrag:

Debet.	Kronor.	öre.	Kredit.	Kronor.	öre.
Inkomster enligt arbetsliggaren ...	77,086	78	Avlöningar	31,522	97
Värdet av i förråd den 31/12 1915			Materialier m. m.	25,097	65
befintliga likviderade materia-			Beräknad kostnad för uppvärm-		
lier	3,300	—	ning och belysning av verksta-		
			den samt elektrisk kraft och		
			avgift för vatten	500	—
			Beräknad hyra	400	—
			Ränta å beräknat rörelsekapital ..	240	—
			Avskrivningar å maskiner och in-		
			ventarier	552	59
			Överskott	22,073	57
Summa	80,386	78	Summa	80,386	78

Överskottet för verkstadens första arbetsår, som omfattade 10 månader, var 10,211 kronor 98 öre.

Under år 1916 har verkstadsrörelsen ytterligare ökats. Arbetsstyrkan utgörs nu 32 man. Av större arbeten, som utförts genom verkstadens försorg, förtjäna omnämnas de sex elektriska pakettransportörer, som anordnats vid omlastningsplatserna i Stockholm och Gävle för de Sverige transiterande krigsfångepaketerna under den tid dessa paket befordrades sjöledes mellan svensk och finsk hamn. Genom dessa anordningar hava paketen kunnat forslas från postångarna direkt in i järnvägsvagnarna. Omlastningskostnaderna hava därigenom nedbringats till omkring hälften av de kostnader, som detta arbete utan dessa anordningar skulle hava betingat.

Målningsarbeten hava av verkstadspersonalen verkställt inom postverkets byggnader i de fall så befunnits ändamålsenligt.

Å verkstaden hava hittills tillverkats sammanlagt 252 automater för 5-öres frimärken. Ytterligare 200 sådana automater samt 50 automater för 10-öres frimärken äro för närvarande under arbete.

De brevstämplingsmaskiner, som för närvarande användas vid de större postkontoren, hava inköpts från utlandet. Generalpoststyrelsen har nu för avsikt att tillverka även sådana maskiner å verkstaden. Arbetet därmed har redan tagit sin början.

Enligt verkställd uträkning utgör den besparing i utgifter, som uppstått å verkstadsrörelsen under innevarande års första halvår, i runt tal 13,000 kronor.

I den under uppförande varande tillbyggnaden till centralposthuset i Stockholm kommer att i källarvåningen inredas dels en reparationsverkstad för postverkets automobiler och dels en smedja.

Det är generalpoststyrelsens avsikt att inom kort å verkstaden anställa några snickeriarbetare, varigenom till en början alla de reparationer å möbler

och inventarier av trä, för vilkas verkställande nu yrkesmän utom verket måste anlitas, skola kunna fullgöras genom verkstadens försorg. Då den nya tillbyggnaden till centralposthuset skall tagas i bruk, kräves förändring och reparation av ett flertal möbler och inventarier, som skola överflyttas till berörda byggnad, ävensom nytillverkning av en del enklare inventarier. Dessa arbeten böra lämpligen och med fördel kunna verkställas av postverkets verkstad.

Erfarenheten kan måhända även komma att visa, att det för statsverket skulle vara ekonomiskt fördelaktigt att i vissa fall utsträcka snickeriarbetens utförande genom verkstaden även för postlokaler å orter utom Stockholm.

För att ännu ett större eller mindre antal år framåt kunna, även med en ganska betydande utveckling av verkstadens arbetsområde, tillgodose densammas lokalbehov har generalpoststyrelsen i samband med nu pågående tillbyggnadsarbeten vidtagit åtgärder för att ett förut allenast till upplagsplatser användbart vindsutrymme, som gränsar till verkstaden, må kunna apteras till utvidgning av verkstadslokalen.

Blankettförrådet.

Föreståndaren för postverkets blankettförråd utgöres av en aktuarie, i avlöningshänseende likställd med förrådsförvaltare, notarie, revisor m. fl.

Denne aktuarie har, jämlikt gällande arbetsordning, bland annat till åliggande

att tillse, att blankettförrådet ständigt äger erforderlig tillgång till alla blanketter, papperssorter, kuvert och förbrukningsartiklar, som skola genom blankettförrådet tillhandahållas,

att tillse, det kontrakt varda, i all den mån lämpligen ske kan, upprättade angående leverans av ifrågavarande blanketter m. m.,

att med uppmärksamhet följa prisförhållandena och, om dessa eller andra omständigheter därtill giva anledning, hos styrelsen göra framställning om kontraktsuppsägning,

att även i övrigt hos styrelsen göra de framställningar i fråga om beskaffenhet, anskaffning och åtgången av blanketter m. m., vartill förekommande omständigheter anses föranleda,

att granska inkomna rekvisitioner med avseende därå, att den rekvirerade kvantiteten står i lämpligt förhållande till det behov, som skäligen kan anses föreligga, samt övervaka, att de blanketter m. m., som efter verkställd granskning anses böra vederbörande tilldelas, varda utan dröjsmål behörigen expedierade.

Utgifterna för de blanketter, skrivmaterialier m. m., som upphandlats genom detta förråd, samt kostnaden för cirkulärtryck, hava tillsammans uppgått till:

år 1911	kr. 268,721
» 1912	» 329,537
» 1913	» 332,397
» 1914	» 359,416
» 1915	» 379,993
» 1916 $\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$	» 213,419

Postverkets tryckeri.

I sitt underdåniga förslag till stat för driftkostnader för år 1917 har generalpoststyrelsen framhållit, att generalpoststyrelsen vore betänkt på att, sedan en lokal i källarvåningen uti den under uppförande varande tillbyggnaden till cen-

tralposthuset i Stockholm för ändamålet inretts, dit överflytta det tryckeri, som postverket under de senare åren haft inrättat i Malmö.

Generalpoststyrelsen beräknar, att detta tryckeri skall kunna inflyttas i nämnda lokal i centralposthuset under våren 1917.

Generalpoststyrelsen har i detta sammanhang ansett sig böra i korthet lämna redogörelse rörande tryckeriets hittillsvarande verksamhet.

År 1909 bemyndigade generalpoststyrelsen postdirektören i Malmö distrikt att anskaffa en digeltryckpress jämte en mindre uppsättning stilar m. m. för tryckning av för posttjänsten erforderliga meddelanden, blanketter och dylikt. Enär tryckerirörelsen lämnade ett gott ekonomiskt resultat och då i åtskilliga brådskande fall visade sig synnerligen fördelaktigt äga tillgång till ett verkets eget tryckeri, hava sedermera under årens lopp anskaffats snälltryckpressar av modernaste konstruktion och övriga för ett tryckeri erforderliga utensilier. Vid utgången av år 1915 disponerade tryckeriet sålunda över en digelpress, två snällpressar, skär- och häftmaskiner m. m., alla drivna med elektrisk kraft. Under år 1916 har dessutom anskaffats ytterligare en snällpress och en korrekturpress. Efter hand som tryckeriet försetts med flera pressar och dess prestationsförmåga därigenom ökats, hava allt flera av de för posttjänsten erforderliga blanketter, liggare, journaler m. m. kunnat tryckas å postverkets tryckeri. Utom de till ett antal av flera hundra uppgående olika blanketter, meddelanden m. m., som erfordras för de olika postdistrikternas direktioner och som dessa före tryckeriets tillkomst låtit trycka å respektive förläggningssorter, tryckas numera å tryckeriet 68 av de av generalpoststyrelsen fastställda blanketterna med en sammanlagd årsåtgång av omkring 14,000,000 st. De av styrelsen fastställda blanketterna för posttjänsten (inklusive stämpelväsendet) uppgå för närvarande till 430 stycken. Det är styrelsens avsikt att så småningom låta verkställa tryckningen av allt flera av dessa blanketter å verkets tryckeri.

För närvarande pågår utredning om överflyttning dit av tryckningen utav över 150 olika blanketter, somliga med synnerligt stor årsåtgång.

Under år 1915 å tryckeriet tryckta upplagor hava utgjort 1,283. Antalet tryckta blanketter, meddelanden m. m. har uppgått till 31,144,344. Tryckeriet har under förra året bland annat tryckt ytterromslag och innerblad till 840,000 frimärkshäften ävensom häftat desamma.

Vid utgången av nästlidet år funnos vid tryckeriet anställda 8 personer.

Under åren 1909—1915 hava för tryckeriet anskaffats pressar, maskiner, stilar m. m. till ett värde av sammanlagt 18,932 kronor. Efter de avskrivningar, som årligen ägt rum — särskild bokföring för utrönande av tryckeriets bärighet i ekonomiskt avseende har verkställts från den dag, tryckeriverksamheten tog sin början — äro nämnda pressar, maskiner m. m. nu bokförda med ett värde av 12,693 kronor.

Den besparing i utgifter, som under år 1915 uppstått genom tryckeriet, uppgår, efter det alla omkostnader frånräknats och avskrivningar verkställts, till 12,318 kronor. Inkomsterna för tryckeriet hava det oaktat beräknats något lägre än gängse tryckningskostnader. Till inkomsterna för samma år bör dock läggas skillnaden mellan av generalpoststyrelsen infordrat anbud å tillverkning av ovan nämnda 840,000 frimärkshäften och den kostnad tryckeriet beräknat för nämnda häften, vilken skillnad utgjort 20,399 kronor. Besparingen i utgifter för år 1915 hava alltså i verkligheten uppgått till icke mindre än 32,717 kronor.

Då resultatet av tryckeriverksamheten sålunda måste anses hava varit mycket gott, är det, såsom ovan framhållits, generalpoststyrelsens avsikt att fortsätta på den inslagna vägen ävensom att med tiden företaga den utvidgning av tryckeriet, som kan anses lämplig.

Bokbinderi.

Vid postdirektionen i Malmö distrikt finnes inrättat ett mindre bokbinderi. Detta bokbinderi har hittills drivits i mindre omfattning och huvudsakligen endast verkställt inbindningsarbeten för de i Malmö förlagda postdirektionerna i Malmö distrikt och södra distriktet. Generalpoststyrelsen är betänkt på att förlägga detta bokbinderi till Stockholm i samband med tryckeriets ditflyttning. Lokal finnes disponibel jämväl för bokbinderiet i den nya tillbyggnaden till centralposthuset i Stockholm.

Kostnaden för de inbindningsarbeten, som för postverkets räkning årligen verkställas, uppgår till omkring 35,000 kronor (under år 1914 utgjorde denna kostnad 33,407 kronor). Generalpoststyrelsen är viss på, att ej ringa besparing för statsverket skall kunna åstadkommas genom att postverket å egen verkstad ombesörjer förekommande inbindningsarbeten.

Allt tryck, som frambringas å tryckeriet, skall efter dess hitflyttning distribueras av postverkets blankettförråd. Såsom en följd härav och då nämnda förråd och tryckeriet sålunda komma att stå i livlig förbindelse med varandra, bör tryckeriet förläggas under blankettförrådet. Även bokbinderiet, som till stor del kommer att arbeta hand i hand med tryckeriet, bör närmast komma att sortera under samma förråd.

Även om, anför generalpoststyrelsen, det skulle kunna tänkas hava varit möjligt att, under förutvarande förhållanden, några år framåt tillfredsställande ordna de arbeten, som närmast falla under persedelförrådet, utan att såsom föreståndare därför hava en tjänsteman av intendentsgrad — såsom före den 1 november 1910 var fallet — och vilket generalpoststyrelsen för övrigt, efter den erfarenhet, som ernåtts, anser vara synnerligen tvivelaktigt, så lär efter de förändrade förhållanden, som inträtt och inträda i och med anordnandet och förläggandet under persedelförrådet av postverkets verkstad samt hitflyttning och utvidgning av postverkets tryckeri jämte bokbinderi, få anses ligga i öppen dag, att för ernående av det resultat utav postverkets upphandlingsväsende, som kan och bör uppnås, såsom i första hand ansvarig för detsamma måste anställas en tjänsteman med särskilda kvalifikationer samt av högre grad än den nuvarande förrådsförvaltaren och blankettaktuarien.

Generalpoststyrelsen har såsom sin bestämda mening uttalat, att frågan bör lösas efter följande riktlinjer.

Upphandling och anskaffning samt förekommande reparationer beträffande inventarier och persedlar verkställas av postverkets persedelförråd jämte den därunder förlagda verkstaden samt i fråga om blankett- och cirkulärtryck, skriv-

materialier, bokbinderiarbeten m. m. av postverkets blankettförråd jämte det därunder förlagda tryckeriet och bokbinderiet.

För att bringa full enhetlighet i avseende å det sätt, varpå upphandlingen äger rum genom persedel- och blankettförråden, samt för att ställa de därunder förlagda företagen, verkstaden, tryckeriet och bokbinderiet, under ledning av en tjänsteman, anser generalpoststyrelsen att såsom föreståndare för båda förråden samt nyssnämnda tre företag bör ställas en intendent med den avlöning, som för sådan tjänsteman stadgas i gällande avlöningsreglemente för postverkets tjänstemän. Den högst avsevärda ökning i göromålen, som särskilt under de senaste åren uppstått å generalpoststyrelsens andra byrå, vilken persedel- och blankettförråden såsom ovan framhållits tillhöra, gör det icke möjligt för byråchefen och hans närmaste män å byrån att så följa arbetena å nämnda förråd med dess nuvarande och blivande underavdelningar, som måste anses önskligt.

På grund härav och för att kunna i allo följa utvecklingens krav samt ordna upphandlingsfrågorna på ett för staten i ekonomiskt och övriga avseenden fullt tillfredsställande sätt, böra ovanberörda företag ställas under en tjänsteman i den ställning, som ovan nämnts.

Den ifrågasatta nya intendenten hos generalpoststyrelsen (förrådsintendent) skulle bland annat hava till åliggande

att till generalpoststyrelsen avgiva förslag rörande den upphandling, som erfordras för persedel- och blankettförråden, samt att därvid tillse, att upphandlingen äger rum på lämpliga tider och på så förmånliga villkor som möjligt för postverket samt att i sådant hänseende med uppmärksamhet följa förhållandena å allmänna marknaden,

att övervaka, att arbetena å verkstaden, tryckeriet och bokbinderiet drivas på ett fullt rationellt och ekonomiskt sätt samt

att i övrigt fullgöra alla de åligganden, som äro förenade med den närmaste ledningen av de affärsföretag, om vilka här är fråga.

Såsom biträden till denne intendent böra å persedel- och blankettförråden fortfarande tjänstgöra två tjänstemän av förrådsförvaltares och aktuariers grad. Beträffande bibehållande av den nuvarande förrådsförvaltartjänsten har styrelsen ansett sig böra framhålla, att nämnde förvaltare åliggande löpande göromål särskilt under de senare åren varit av sådan omfattning, att med genomförande av åtskilliga reformer och förbättringar, som falla inom förrådsförvaltarens verksamhetsområde, måst tills vidare anstå. En bidragande omständighet härtill har exempelvis varit, att åt den nuvarande förrådsförvaltaren ansetts böra bland annat uppdragas att jämte arkitekt och ingenjörer utarbета förslag till inredning av den under uppförande varande tillbyggnaden till centralposthuset i Stockholm, ett uppdrag som givetvis krävt avsevärd tid. Uppdrag av likartad beskaffenhet förekomma alltsomoftast. Genom att bibehålla förrådsförvaltaren vid persedelförrådet och aktuarien vid blankettförrådet skulle ernås, att den blivande intendenten icke behövde i detalj övervaka arbetena å de olika avdelningarna, varjämte generalpoststyrelsen härigenom bleve i tillfälle att åt intendenten överlämna uppdrag av olika slag, för vilkas fullgörande styrelsen nu är nödsakad att i viss utsträckning anlita utom verket stående personer.

För att icke i alltför stor utsträckning upptaga intendentens tid med detaljgöromål och sålunda förrycka hela reformen, är det, såsom utan vidare torde framgå, nödvändigt, att den dagliga skötseln av samt det närmaste ansvaret för persedelförrådet med däri förvarade dyrbara persedlar, inventarier och effekter fort-

farande såsom hittills handhaves av en särskild tjänsteman av samma grad som den nuvarande förrådsförvaltaren.

Att såsom avdelningsföreståndare för blankettförrådet och det därunder förlagda tryckeriet och bokbinderiet bibehålla en tjänsteman av aktuariers grad måste även anses av förhållandena påkallat. Den upphandling av papper m. m., som faller inom blankettförrådets område, är, såsom av det föregående framgår, ganska betydande. För de arbeten, som stå i samband med upphandlingen, kräves kvalificerad arbetskraft. Härtill kommer, att göromålen å detta förråd i icke ringa grad ökas genom tillkomsten av tryckeriet och bokbinderiet.

Aktuarien vid blankettförrådet har hittills icke varit tilldelad annan biträdes-hjälp än sådan av vaktmästares grad. Genom tryckeriets och bokbinderiets hitflyttning och utvidgning måste till intendents och aktuariens disposition ställas en tjänsteman, som i första hand övervakar arbetenas fortgång i tryckeriet och bokbinderiet. Ehuru denne tjänsteman med hänsyn till arbetets beskaffenhet lämpligen borde utgöras av en förste postexpeditör, har generalpoststyrelsen trots sig kunna tills vidare fylla berörda behov med en tjänsteman av postexpeditörs grad. En del av de arbeten, som denne tjänsteman skulle verkställa, fullgöras för närvarande av tjänsteman å postdirektionen i Malmö distrikt. Då detta distrikt införlivas med södra distriktet, vilket beräknas komma att äga rum senast vid utgången av år 1916, bör lämpligen en tjänsteman av postexpeditörs grad överflyttas från Malmö distrikt till generalpoststyrelsen. Härigenom skulle sålunda någon ökad kostnad för postverket icke uppstå.

Under år 1918 och därefter kommande år torde till en början minst följande besparingar kunna göras genom att postverket självt sörjer för tillverkning och reparation av vissa persedlar och inventarier ävensom tryckning och inbindning av blanketter m. m., nämligen:

genom verkstaden	kronor 30,000: —
» tryckeriet	» 20,000: —
» bokbinderiet	» 8,000: —
<hr/>	
eller sammanlagt kronor 58,000: —	

Arbetsstyrkorna beräknas från och med ingången av år 1918 komma att utgöra minst

å verkstaden	45 man
» tryckeriet	15 »
bokbinderiet	10 »
<hr/>	
Summa 70 man	

Under den nye intendenten skulle därjämte komma att lyda följande ordinarie personal: 2 tjänstemän av förrådsförvaltares och aktuariers grad, en verk-mästare, 2 postexpeditörer, ett kvinnligt biträde samt 6 vaktmästare. Därjämte skulle liksom för närvarande under vissa tider tillfällig personalförstärkning erfordras.

De ökade utgifter, som skulle uppstå genom ovan omförmälda om-läggning, inskränka sig till avlöning åt en ny intendent, med begyn-nelselön av 5,000 kronor och slutlön av 6,500 kronor.

I detta sammanhang erinrar generalpoststyrelsen, hurusom i telegrafverket, som i fråga om upphandling av för tjänsten erforderliga inventarier och förbrukningsartiklar m. m. torde vara det statens verk, som kunde anses mest jämförligt med postverket, funnes såsom föreståndare för huvudförrådet, som tillhandahåller såväl persedlar, inventarier, materialier som blanketter, en förrådsintendent, jämställd med i telegrafstyrelsen anställda sekreterare, kamrerare m. fl. Visserligen uppginge den upphandling, som verkställdes genom nämnda förråd, till belopp, avsevärt större än vid postverkets blankett- och persedelförråd, men vore härvid att märka, att omkring nio tiondelar av upphandlingen utgjordes av linjematerial, under det att upphandlingen av övriga förnödenheter såsom stationsinventarier, beklädnadsmaterialier, blanketter m. m. stannade vid en kostnad av mellan 500,000 och 600,000 kronor.

Vid telegrafverkets huvudförråd tjänstgjorde för närvarande, utom intendenten och där anställd vaktmästarpersonal, 3 assistenter och telegrafister, 3 kontorsskrivare och ett kontorsbiträde eller sammanlagt åtta tjänstemän frånsett vaktmästarpersonalen.

I järnvägsstyrelsen vore förhållandena beträffande upphandling och förråd m. m. i så hög grad avvikande från förhållandena inom generalpoststyrelsen, att någon jämförelse i detta avseende icke lämpligen kunde framställas. I denna styrelse funnes nämligen inrättad en särskild förrådsbyrå med byråchef som föreståndare. Å nämnda byrå voro utom byråchefen anställda 3 byråingenjörer av 1:a och en av 2:a klass, en notarie, en underingenjör, en bokhållare samt 5 manliga och 2 kvinnliga kontorsskrivare.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer generalpoststyrelsen,

dels att från och med 1918 års ingång ytterligare en intendentsbefattning måtte inrättas hos generalpoststyrelsen,ⁱ

dels ock att en postexpeditörstjänst måtte från och med samma tid överflyttas från distrikts- och lokalförvaltningarna till generalpoststyrelsen.

Generalpoststyrelsen erinrar, att i samband med den omorganisation av styrelsen, som vidtogs från ingången av år 1910, handläggningen av ärenden rörande postverkets personal samt posttrafikens ordnande blev överlämnad åt styrelsens första byrå.

Med hänsyn till sagda ärendens olika natur uppdelades byråns arbete å två avdelningar, personalavdelningen och trafikavdelningen, vardera med en sekreterare såsom ledare av arbetet närmast under byråchefen.

*Manlig förste
postexpeditör
hos general-
poststyrelsen.*

Till belysande av byråns arbetsbörda meddelar styrelsen följande tabell, upptagande antalet diarietförda, under byråns verksamhetsområde fallande ärenden.

År.	Personalärenden.	Trafikärenden.
1912.....	2,112	3,272
1913.....	2,156	3,307
1914.....	2,185	3,560
1915.....	2,319	4,014
1/1—31/8 1916.....	1,365	3,120

Beträffande de ärenden, som tillhöra trafikavdelningens arbetsområde, anför generalpoststyrelsen.

Å trafikavdelningen handläggas alla ärenden angående ordnande av postbefordringen å järnväg och landsväg samt sjöledes såväl mellan inrikes orter som mellan Sverige och utlandet. Vidare behandlas å avdelningen ärendena angående inrättande och indragning av postanstalter och dessas klassificering i avlöningshänseende samt frågor rörande ersättning åt poststationsföreståndare, för postbefordran å järnväg, å landsväg samt sjöledes ävensom avtal med järnvägsförvaltningar om handhavande av poststationer. Slutligen föranstaltar avdelningen om utgivande av de olika postala trafikpublikationerna såsom postanstaltsförteckning, tidtabeller för postföring å järnväg och landsväg m. m. samt om redigeringen för postverkets vidkommande av supplementen till post- och telegrafortförteckningen.

Inom trafikavdelningens arbetsområde faller sålunda tillsynen däröver, att postbefordringsanordningarna stå i riktigt förhållande till postväsendets utveckling och motsvara den korresponderande allmänhetens berättigade krav på tidsenliga postförbindelser samt det centrala övervakandet av de detaljer utav dithörande förhållanden, vilkas verkställande uppdragits åt distriktsförvaltningarna. Ur ekonomisk synpunkt utgör trafikavdelningen ett nog så viktigt organ, då denna avdelning har sig anförtrött disponerandet av de i driftkostnadsstaten upptagna anslagen till arvoden åt poststationsföreståndare samt till postbefordran, vilka anslag sammanlagt överstiga 9,000,000 kronor.

Mängden av trafikärenden ävensom den omständigheten, att chefen för första byrån även har särdeles maktpåliggande och omfattande föredragningar i personalärenden sätta honom ur stånd att å trafikområdet i allmänhet föredraga annat än de viktigaste målen, det vill säga frågor om inrättande och indragning av postanstalter, nya postanordningar samt mera väsentliga ändringar av postbefordringen. Föredragningen av övriga ärenden har uppdragits åt sekreteraren för trafikärenden.

Fördelningen av föredragningen mellan sagde byråchef och trafiksekreteraren belyses av följande sammanställning:

År	Trafikmål, som föredragits	
	av byråchefen.	av sekreteraren.
1914	609	920
1915	640	1,123
1/1—31/8 1916	411	793

Generalpoststyrelsen meddelar i detta sammanhang, att chefens för första byrån arbetsbörda, vilken förtynges därav, att den faller inom två i vissa fall rätt skilda förvaltningsgrenar, för närvarande är så stor, att den tidpunkten ej kan vara långt avlägsen, då det blir ofrånkomligt att lätta densamma.

Omfattningen av sagda byråchef's föredragning klargöres av följande sammanställning:

Ar.	F ö r e d r a g n a		
	personalärenden.	trafikärenden.	Summa.
1914	1,085	609	1,694
1915	1,235	640	1,875
1/1—31/8 1916	654	411	1,065

Det ligger i sakens natur, anför styrelsen, att frågor om disposition och tillsättande av personal, anordnande av nya postanstalter och postanordningar m. m., vilka senare ofta hava en betydande ekonomisk räckvidd, av föredraganden krävde omsorgsfull och tidsödande beredning. Vid olika tillfällen har det också visat sig nödvändigt att särskilt åt trafiksekreteraren anförtro föredragningen av jämväl vissa större trafikärenden. För byråchefen å första byrån är det givetvis icke heller möjligt att mera i detalj utöva tillsyn över arbetet inom de olika avdelningarna av byrån.

Trafikärendenas omfattning och vikt nödvändiggöra, fortsätter styrelsen, att å trafikavdelningen förefinnes tillräcklig och fullt kompetent biträdande personal. Sagda ärenden äro nämligen i allmänhet av den natur och ekonomiska innebörd, att de kräva stor noggrannhet vid dessas förberedande behandling, exempelvis frågor om postanstalternas klassificering i lönehänseende, om ersättning till poststationsföreståndare,

lantbrevbärare och postförare, om upprättande av nya postförbindelser med utlandet och dylikt. Slutligen nödvändiggör den trafiksekreteraren åliggande vidsträckta föredragningskyldighet jämte därmed förenat arbete, att å avdelningen finnes tillgång till personal, åt vilken de rena expeditionsgöromålen kunna självständigt anförtros.

Generalpoststyrelsen erinrar härefter, hurusom å styrelsens *trafikbyrå* voro vid utgången av år 1909 anställda:

- 1 byråchef,
- 1 sekreterare,
- 2 notarier,
- 1 aktuarie,
- 2 amanuenser.

Vid omregleringen år 1910 anställdes å trafikavdelningen

- 1 sekreterare,
- 1 notarie,
- 1 förste postexpeditör,
- 1 kvinnlig postexpeditör,

varjämte därstädes skulle anlitas två amanuenser med avlöning å övergångsstat samt tjänstgöringsskyldighet 3 $\frac{1}{2}$ timmar dagligen. Den ena av dessa amanuenser avgick, meddelar styrelsen, i början av år 1911 ur postverkets tjänst.

Sedan på 1915 års stat upptagits ytterligare en manlig postexpeditör hos generalpoststyrelsen, blev denna befattnings innehavare placerad till tjänstgöring å trafikavdelningen. Samtidigt anvisades den kvarvarande av de båda ovannämnda amanuenserna tjänstgöring å annan byrå.

För att särskilt tillgodose avdelningens behov av kvalificerad arbetskraft blev, likaledes från och med ingången av år 1915, genom omflyttning bland generalpoststyrelsens personal, ytterligare en notarie t. v. anvisad tjänstgöring å trafikavdelningen, samtidigt med att den därstädes befintliga förste postexpeditören överflyttades till annan byrå.

Den fasta personalen å avdelningen utgöres sålunda för närvarande av

- 1 sekreterare,
- 2 notarier,
- 1 manlig postexpeditör,
- 1 kvinnlig postexpeditör.

Denna personal har emellertid, meddelar styrelsen, med hänsyn till den i samband med posttrafikens ständiga tillväxt stående ökningen av avdelningens arbetsbörda visat sig otillräcklig. Extra arbetskrafter hava även efter ingången av år 1915 i stor omfattning måst användas, på det att avdelningens göromål skulle komma till utförande i vederbörlig

tid och ordning, utan att den fast anställda personalen belastades med en alltför stor arbetsbörda. Härvid har styrelsen bortsett från, att de av nu pågående världskrig förorsakade trafikrubbingar samt omläggningar av postförbindelser med utlandet i så hög grad ökat avdelningens arbetsbörda, att för detta ändamål alldeles särskild personalförstärkning måst anlitas.

För att tillgodose det allt mer ökade behovet av för utrednings- och expeditiönsarbetet fullt kvalificerad arbetskraft har sedan ingången av år 1915 under längre och kortare tidsperioder å avdelningen såsom förstärkning anlåtats från distrikts- eller lokalförvaltningarna inkallad tjänsteman av förste postexpeditörsgrad.

Generalpoststyrelsen framhåller, att detta ej längre utan olägenhet låter sig göra, och dessutom är det, anser styrelsen, givetvis mindre lämpligt att viktiga, till avdelningens ordinarie arbetsområde hörande göromål fullgöras av tillfällig personal.

Generalpoststyrelsen hemställer fördenskull, att i styrelsens stat för år 1918 upptages avlöning till ytterligare en manlig förste postexpeditör.

Generalpoststyrelsen erinrar, hurusom hos styrelsen äro anställda 33 kvinnliga ordinarie biträden.

*Kvinnliga
biträden.*

Beträffande de extra kvinnliga biträdena hos generalpoststyrelsen har styrelsen lämnat följande uppgifter.

Av styrelsen äro fast anställda 40 kvinnliga extra biträden. Inemot halva antalet av dessa sistnämnda hava sig ålagt mera ansvarsfullt arbete eller samma arbete som de kvinnliga ordinarie biträdena, under det att de övriga sysselsättas med sorteringsarbete. Dessutom finnas emellertid för närvarande omkring 40 kvinnliga extra biträden med tillfällig anställning, vilka användas vid behov av arbetsförstärkning inom styrelsens olika avdelningar samt för bestridande av vikariat vid semestrar och annan ledighet. Åtskilliga av dessa 40 kvinnliga biträden hava dock på grund av arbetets och personalens ökning sysselsättning året om hos styrelsen.

Av de extra biträden, som tjänstgöra å kvinnliga biträdesbefattningar, hava en stor del under en lång följd av år innehaft tjänstgöringsuppdrag antingen hos generalpoststyrelsen eller vid postverkets distrikts- och lokalförvaltningar.

Sålunda erhöi en sitt första tjänstgöringsuppdrag år 1889.

År 1898	antogos 2,
» 1902	» 1,
» 1904	» 2,
» 1906	» 3,
» 1907	» 1,
» 1908	» 1
och » 1909	» 1.

Fortlöpande tjänstgöringsuppdrag erhöilo dessa 12 biträden:

1 år 1900,	1 år 1911,
2 » 1906,	4 » 1912 och
2 » 1908,	2 » 1913.

Redan nu har alltså en innehaft stadigvarande anställning i över 16 år; de övriga hava i medeltal cirka 5 à 6 år innehaft fortlöpande förordnande. Vid 1918 års ingång skulle således, fränsett den tid de innehaft tillfälliga, längre eller kortare tjänstgöringsuppdrag i postverket, dessa kvinnliga extra biträden i genomsnitt kunna tillgodoräkna sig 7 à 8 års fortlöpande förordnande med full dags-tjänstgöring.

Generalpoststyrelsen meddelar, att styrelsen redan vid avgivande av sitt statförslag för år 1917 var betänkt på att hos Kungl. Maj:t hemställa om inrättande av ytterligare ordinarie kvinnliga biträdesbefattningar hos styrelsen, men att styrelsen dock, av hänsyn till den till styrelsen riktade anmodan att iakttaga den sparsamhet, som lämpligen läte sig göra, icke för det dåvarande ansåg sig böra ifrågasätta någon ökning av antalet kvinnliga ordinarie biträden.

Nu anser styrelsen emellertid en dylik ökning icke rättmätigt kunna längre undanskjutas. Styrelsen framhåller, att åtminstone de 12 kvinnliga extra biträden, som förut omförmälts, fylla en ordinarie uppgift inom verket. Och stadigvarande arbete bör naturligtvis, anser styrelsen, i all den mån så lämpligen ske kan, motsvaras av ordinarie anställning. Jämväl med hänsyn till den långa tjänstgöringstid i verket, som de hava att tillgodoräkna sig, synes enligt styrelsens uppfattning rättvisa och billighet kräva, att åtminstone 12 kvinnliga extra biträden från och med 1918 överföras på ordinarie stat.

Ifrågavarande 12 kvinnliga biträden skulle fortfarande liksom hittills tjänstgöra

- 8 å inrikes postanvisningsrevisionen,
- 2 » tidningsrevisionen,
- 1 » huvudkassan och stämpelexpeditionen samt
- 1 » medelsbokhållarekontoret.

Till utveckling av sin framställning har styrelsen lämnat följande redogörelse angående arbetet å inrikes postanvisningsrevisionen, tidningsrevisionen, huvudkassan och stämpelexpeditionen samt medelsbokhållarekontoret.

»Till inrikes postanvisningsrevisionen har under år 1916 från postkontoren överflyttats bestyret med grupp-sortering av utbetalade postanvisningar, vilka göromål krävt ett avsevärt arbete å postkontoren. Detta arbete, som uteslutande varit avsett att underlätta revisionsarbetet, har, då detsamma rätteligen är ett

led i själva revisionsarbetet, syntts styrelsen böra utföras av revisionspersonalen. En bidragande orsak till överflyttningen har ock varit, att nu ifrågavarande förarbete för revisionen av postanvisningsräkenskaperna ej är av den art, att postkontorens mera kvalificerade och dyrbarare arbetskraft behöver anlitas härför, utan att detsamma fullt nöjaktigt kan utföras av kvinnliga biträden.

Genom överflyttande av detta arbete från postkontoren har den del av postkontorens mera kvalificerade arbetskraft, som förut handhade dessa göromål, lösgjorts för mera krävande arbete. Den vidtagna åtgärden torde sålunda bliva av ej oväsentlig ekonomisk fördel för verket.

Genom det nya systemet tillfördes styrelsens revisionsbyrå emellertid en ej ringa arbetsbörda såväl för själva gruppsorteringens utförande som för kontrollsummering av alla journaler över inbetalade postanvisningar, vilken summering verkställes av 8 kvinnliga biträden och som nu är nödvändig för en tillförlitlig revision men under det förra systemet i regel var obehövlig i följd av de jämförande sammanställningar av in- och utbetalade postanvisningar, som då erhöles från utbetalningspostkontoren. Frånsett denna engångsökning fortgår en ständig ökning i arbetet till följd av den växande posttrafiken. Sålunda uppgick de inbetalade inrikes postanvisningarnas antal till

10,458,455 stycken år 1914 och

10,630,550 » » 1915, uppvisande en ökning av 1,7 %. Summan av inbetalade inrikes postanvisningsbelopp belöpte sig för samma tider till 408,331,500: 65 kronor resp. 454,576,136: 41 kronor eller en ökning av 11 %.

Ökningsprocenten för motsvarande jämförelsetal under första halvåret 1915 och 1916 utgör 9 resp. 20 %.

Avdelningen för inrikes postanvisningsrevisionen, som närmast ledes av en revisor, består av 7 postexpeditörer, 1 amanuens å övergångsstat, 13 ordinarie kvinnliga biträden samt fast anställda 9 extra dylika biträden och 23 sorteringsbiträden. Arbetet är uppdelat å 8 revisionsgrupper jämte en avdelning för kontrollgranskning av kreditjournaler medelst räknemaskiner (därtill användas 10 kvinnliga biträden), en avdelning uteslutande för gruppsorteringsarbete (vartill erfordras 5 sorteringsbiträden) samt en avdelning för handläggning av reklamationsgöromål beträffande postanvisningar.

Personalen inom en var av de åtta revisionsgrupperna består, förutom en postexpeditör eller amanuens, av ett kvinnligt biträde samt 2 sorteringsbiträden. Därjämte användas 2 sorteringsbiträden till förstärkning å de större grupperna. De kvinnliga — även de extra — biträdena sysselsättas huvudsakligen med kontrollsummering av journalerna över inbetalade postanvisningar.

Reklamationsgöromålen å revisionsavdelningen i fråga uppvisa även en avsevärd ökning. År 1914 uppgingo reklamationernas antal till 10,051, året därpå till 11,351. Ökningsprocenten här utgör 13 %. Jämför man månaderna januari—augusti 1915 med samma månader 1916, kommer man till betydligt större ökningsprocent eller 20 %. För handläggning av dessa göromål anlitas 2 ordinarie och ett extra kvinnligt biträde. I stort sett utföra dessa fullt likartat arbete.

Inom styrelsens avdelning för revision av tidningsräkenskaperna, som också företer en stor arbetsökning, särskilt efter den omläggning av denna avdelnings granskningsarbete, som blivit en följd av de genomförda ändringarna i tidningsgöromålen vid postkontoren enligt det den 1 oktober 1914 ikraftträdande nya tidningsreglementet, sysselsättas 1 revisor, 1 förste postexpeditör, 2 ordinarie och 2 extra kvinnliga biträden samt 4 sorteringsbiträden. Även här fullgöra de ordinarie och extra kvinnliga biträdena likartat arbete. De granska rekvisitions-

uppgifterna i avseende därå, att avgifterna äro riktigt uträknade för olika abonnemangstermer och fördelningen i prenumerations- och postavgifter rätt utförd, varjämte de avpricka rekvisitionsuppgifternas belopp i såväl debet som kredit samt verkställa kontrollsummeringar.

Å den förenade huvudkassan och stämpelexpeditionen, varest äro anställda en intendent, en revisor och bokhållare samt två kvinnliga postexpeditörer (stämpelexpeditriser), tjänstgör därjämte ett kvinnligt extra biträde förutom tillfällig arbetsförstärkning vid behov. Detta biträde deltagar i förefallande göromål. Hennes arbete torde få räknas till de mera ansvarsfulla arbeten, som pålagts kvinnliga biträden. I anseende till göromålens ökning och för att icke över hövan betunga den övriga personalen måste detta biträde, som förut även kunnat utföra vissa arbeten å medelsbokhållarekontoret, numera fullt och helt tagas i anspråk för huvudkassans och stämpelexpeditionens räkning.

Medelsbokhållarekontoret förestås av en medelsbokhållare med biträde av följande ordinarie personal, nämligen en förstegradstjänsteman å övergångsstat, två manliga förste postexpeditörer, av vilka dock den ena jämväl biträder å andra byråns kansliexpedition, samt en kvinnlig postexpeditör. Förutom annan förstärkning har alltsedan den 26 oktober 1914, i stället för en förutvarande kammar-skrivare å övergångsstat, å kontoret tjänstgjort ett kvinnligt extra biträde, vars bibehållande är av oavvisligt och stadigvarande behov.»

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer generalpoststyrelsen, att i avlöningsstaten för generalpoststyrelsen för år 1918 måtte uppföras ytterligare 12 kvinnliga biträden.

Stämpeluppbörden under januari—

M å n a d.	Å postverkets giroräkning av stämpelförsäljare insatta medel.				I postkontorens medelsräkningar uppdebiterade stämpelmedel.			
	1915		1916		1915		1916	
Januari	393,289	42	1,441,798	60	445,418	70	554,065	44
Februari	355,946	33	1,022,802	99	378,264	54	611,620	42
Mars	612,416	71	765,832	50	451,576	21	634,386	85
April	1,035,237	34	1,328,551	83	469,462	16	743,252	35
Maj	660,252	05	1,023,961	61	483,537	87	792,831	39
Juni	645,218	05	756,856	26	461,784	35	811,517	35
Juli	1,552,550	81	1,607,524	95	432,428	11	786,012	75
Augusti	331,959	24	594,554	05	502,030	61	763,032	88
September	799,236	57	868,768	31	482,643	85	706,993	68
Oktober	1,455,863	38	1,686,572	03	512,772	10	996,789	74
Summa	7,841,969	90	11,097,223	13	4,619,918	50	7,400,502	85

Departements-
chefen.

Såsom styrelsen anført, har styrelsen, för att i minsta möjliga grad betunga postanstalterna med stämpelgöromål samt ordna arbetet med stämpelväsendet på det för statsverket mest ekonomiska sätt, lagt den ojämförligt största delen av detta arbete inom generalpoststyrelsen och närmast å dess andra byrå. Då den nya stämpelförordningen trädde i kraft, fick generalpoststyrelsen sig ålagt vissa göromål utöver dem, som förut ålegat statskontoret såsom det centrala organet för stämpelväsendet. All stämpling av blanketter till aktiebrev, lottbrev, promesser, andelsbevis, delaktighetsbevis och obligationer skall sålunda numera verkställas genom generalpoststyrelsens försorg. Den befattning med stämpelförsäljares säkerheter, som förut ålegat Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen, har också överflyttats till generalpoststyrelsen.

Den stegring i stämpeluppbörden, som numera ägt rum, och det därav förorsakade väsentligt ökade arbetet, har, enligt vad generalpoststyrelsen meddelat, haft till följd, att sekreteraren å andra byrån icke längre medhinner såväl stämpelgöromålen som även de år från år ökade egentliga sekreterargöromålen å byrån.

Till ytterligare belysning av stämpeluppbördens ökning tillåter jag mig åberopa följande tabell:

oktober 1915 och 1916.

Till postverkets huvudkassa kontant inlevererade stämpelmedel.				Summa stämpelmedel.				Punschskattemedel. (Ingår i vidstående kolumn.)			
1915 ¹		1916		1915		1916		1915		1916	
51,008	50	177,184	97	889,716	62	2,173,049	01	115,847	—	155,011	50
51,975	12	85,274	95	786,185	59	1,719,698	36	133,735	80	152,364	60
104,609	70	183,553	75	1,168,602	62	1,583,773	10	172,161	30	159,873	—
128,529	50	311,055	53	1,633,229	—	2,382,859	71	156,195	—	174,517	60
79,110	30	395,183	05	1,222,900	22	2,211,976	05	179,199	90	206,611	—
92,719	50	215,550	35	1,199,721	90	1,783,923	96	185,212	—	231,539	70
137,328	90	160,563	75	2,122,307	82	2,554,101	45	178,812	10	208,758	—
179,369	85	243,355	55	1,013,359	70	1,600,942	48	214,808	80	203,966	—
65,264	20	201,724	45	1,347,144	62	1,777,486	44	195,543	—	187,951	80
108,162	50	380,027	30	2,076,797	98	3,063,389	07	173,066	60	192,967	—
998,078	07	2,353,473	65	13,459,966	47	20,851,199	63	1,704,581	50	1,873,560	20

Övriga å generalpoststyrelsens andra byrå förekommande ärenden, med vilka sekreteraren har att taga befattning, äro också av den betydelse och omfattning, att de taga hans tid i fullt anspråk. Det torde därför vara nödvändigt att befria honom från handläggningen av stämpelgöromålen; och förslaget att i stället förlägga dessa göromål till frimärksintendenten synes ändamålsenligt. Med hänsyn till det ökade arbete och ansvar, som härigenom komme att åligga sistnämnde befattningshavare, torde fullgiltiga skäl föreligga för att befattningen ifråga förändras till en sekreterartjänst. Efter samråd härutinnan med chefen för finansdepartementet anser jag mig jämväl på de av styrelsen anförda skäl böra förorda, att såväl denne nya befattningshavare som intendenten vid postverkets huvudkassa må tilläggas ett särskilt arvode å 500 kronor om året att utgå av sjunde huvudtitelns anslag till stämpelomkostnader; och har jag för avsikt att, därest detta förslag lämnas utan erinran, framdeles föreslå Kungl. Maj:t att utfärda föreskrift i sådant syfte.

Vid olika tillfällen har jag i samband med behandling av frågan om anslag för inköp av inventarier för postverkets behov haft tillfälle framhålla fördelarna att centralisera upphandlingen av för postverket erforderliga förnödenheter och att i den omfattning, det lämpligen kan ske, låta tillverka och reparera inventarier och effekter å postverkets verkstad. Det resultat, som ernåtts på den sålunda inslagna vägen, måste anses hava blivit för statsverket mycket tillfredsställande. Såsom framgår av de utav generalpoststyrelsen meddelade uppgifter, är det en nog så betydande affärsrörelse, vil kennumera handhaves av persedelförrådet och närmast dess föreståndare. De årliga utgifterna för upphandling och reparationer genom persedelförrådets försorg torde kunna beräknas till inemot en halv miljon kronor. Den redogörelse, som såväl nu som vid föregående tillfällen lämnats rörande postverkets verkstad, visar och oförtydbart, att stora fördelar i flera hänseenden uppnåtts genom verkstadens inrättande. Det ekonomiska överskottet är synnerligen avsevärt, särskilt med hänsyn till rörelsens omfattning. Jag anser det lämpligt att, såsom generalpoststyrelsen tänkt sig, överflytta postverkets i Malmö befintliga tryckeri och bokbinderi till Stockholm samt inordna detsamma under blankettförrådet, vilket har sig anförtrött, i allt väsentligt, postverkets hela anskaffning av blanketter, skrivmaterialier m. m., en anskaffning som för år 1918 beräknats uppgå till en halv miljon kronor. I samband med nämnda överflyttning skulle en post-expeditörstjänst överflyttas från Malmö distrikt till styrelsen.

Det måste enligt min mening anses särdeles angeläget, att postverkets hela ifrågavarande verksamhet varder på ett rationellt och enhetligt sätt organiserad. Mot de allmänna riktlinjer, styrelsen härutinnan

framlagt, synes mig ej vara något att erinra. Styrelsens förslag att förlägga tillsynen av ledningen uti ifrågavarande hänseende till en ny intendentsbefattning finner jag även ändamålsenligt. Jag hänvisar i detta sammanhang till de årliga besparingar, som av generalpoststyrelsen ställts i utsikt genom ordnandet av verksamheten, på sätt av generalpoststyrelsen föreslagits. Det är ju ock jämförelsevis betydande personal samt arbetsstyrkor, som skulle komma att sortera närmast under den nye förrådsintendenten.

Vad styrelsen meddelat torde giva vid handen, att ökade arbetskrafter erfordras å trafikavdelningen inom styrelsens första byrå; och anser jag mig därför böra förorda förslaget om uppförande å stat för nämnda byrås räkning av ytterligare 1 manlig förste postexpeditör.

Hos styrelsen äro för närvarande anställda 33 ordinarie och 40 extra kvinnliga biträden med stadigvarande sysselsättning förutom ett fyrtio-tal med mera tillfällig sysselsättning. Styrelsens hemställan, att ytterligare 12 kvinnliga biträden, vilka under längre tid haft stadigvarande anställning inom verket, måtte uppföras å ordinarie stat, finner jag befogad.

Det i 1917 års stat upptagna anslaget till löner och tjänstgöringspenningar för det nuvarande antalet ordinarie personal hos generalpoststyrelsen beräknas för år 1918 behöva ökas med 550 kronor och således uppgå till 446,600 kronor.

Sammanfattning.

Ett bifall till generalpoststyrelsens förevarande hemställan kan beräknas föranleda en ökning i nämnda för år 1918 beräknade erforderliga anslag .....

kronor 446,600: —

med avlöningar till:

1 sekreterare	»	6,000: —
1 manlig förste postexpeditör	»	3,500: —
1 manlig postexpeditör	»	2,900: —
och 12 kvinnliga biträden, 1,250 kronor till en var	»	15,000: —

Summa kronor 474,000: —

Den verkliga kostnaden, fränsett ortstillägg, för förenämnda nya tjänstemän, tillhopa 27,400 kronor, beräknas emellertid av styrelsen komma att uppgå till allenast 8,900 kronor, enär genom den nya postexpeditörstjänsten och de 12 nya kvinnliga biträdesbefattningarna komma att inbesparas dels å anslaget till manliga postexpeditörer vid distrikts- och lokalförvaltningarna 2,900 kronor, dels ock å anslaget till extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. hos generalpoststyrelsen 15,600 kronor, utgörande arvoden till 12 extra kvinnliga biträden.

Härefteråt intagna tabell utvisar lönestaten för generalpoststyrelsen åren 1917 och 1918 under förutsättning av bifall till mitt förslag.

Antal befattningshavare.		Befattningshavare.	År 1917.		År 1918.		Ökning år 1918 i för- hållande till år 1917.	Minskning år 1918 i för- hållande till år 1917.
År 1917.	År 1918.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
1	1	Generalpostdirektören	13,000		13,000		—	—
4	4	Byråchefer	35,500	48,500	35,500	48,500	—	—
1	1	Kamrerare		7,000		7,000	—	—
5	6	Sekreterare		34,000		40,000	6,000	—
1	1	Ombudsman		6,000		6,000	—	—
3	3	Förste aktuarier		19,500		19,500	—	—
2	2	Intendenter		12,500		12,500	—	—
1	1	Aktuarie		5,500		5,500	—	—
1	1	Förrådsförvaltare		5,000		5,000	—	—
7	7	Notarier		35,300		35,300	—	—
1	1	Registrator		5,000		5,500	500	—
5	5	Revisorer		27,500		27,500	—	—
3	3	» och bokhållare ..		15,500		14,700	—	800
18	19	Förste postexpeditörer, manliga		66,900		68,200	1,300	—
13	14	Postexpeditörer, manliga ..		36,600		40,500	3,900	—
22	22	» kvinnliga		41,800		43,200	1,400	—
33	45	Biträden, kvinnliga		51,250		66,900	15,650	—
19	19	Vaktmästare		28,000		28,000	—	—
		Förste vaktmästaren, ar- vode		200		200	—	—
		Summa		446,050		474,000	28,750	800
							Ökning 27,950	

Ortstillägg och hyresbidrag.

Med hänsyn till under år 1918 inträdande förhöjningar i ortstillägg i anledning av dels ålderstillägg, dels ock de föreslagna nya tjänster inom generalpoststyrelsen, vilkas innehavare enligt gällande avlöningsreglemente äro berättigade till ortstillägg, anser generalpoststyrelsen sig böra föreslå, att förevarande anslag, i staten för år 1917 fastställt till 23,750 kronor, för år 1918 sättes till 30,000 kronor.

Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Utgifterna å ifrågavarande anslag synas visserligen, enligt vad generalpoststyrelsen meddelar, för år 1916 komma att ej obetydligt överstiga det i staten för samma år upptagna belopp, 75,000 kronor. Men då, såsom nämnts, vid bifall till generalpoststyrelsens förslag om uppförande i staten av 12 nya kvinnliga biträdesbefattningar, å detta anslag skulle erhållas en utgiftsbesparing av 15,600 kronor, anser generalpoststyrelsen sig icke behöva för år 1918 ifrågasätta någon höjning i förenämnda, för vart och ett av åren 1916 och 1917 anvisade anslagsbelopp.

Emot generalpoststyrelsens förslag i fråga om anslagen till ortstillsägg och hyresbidrag samt arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. har jag icke någon erinran att göra. Departements-
chefen.

Slutbeloppen å avlöningsstaten för generalpoststyrelsen skulle vid bifall till vad jag föreslagit för år 1918 bliva följande:

löner och tjänstgöringspenningar	kronor 474,000: —
ortstillsägg och hyresbidrag	» 30,000: —
arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	» 75,000: —
<hr/>	
Summa kronor 579,000: —	

I förhållande till anslagsbeloppen för år 1917, sammanlagt 544,800 kronor, innebär detta en *förhöjning* av tillhoppa 34,200 kronor.

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.*Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar.*

För år 1917 är anslaget till ordinarie löner och tjänstgöringspenningar, däri även inberäknad ersättning jämlikt § 8 i avlöningsreglementet i form av tillsägg till tjänstgöringspenningarna till vissa tjänstemän av 1:ste postvaktmästares och postvaktmästares grad, upptaget till sammanlagt 9,617,300 kronor.

Styrelsen meddelar, att sagda anslag, såvitt nu kan beräknas, torde bliva tillräckligt för år 1917.

Beträffande det belopp, vartill ifrågavarande anslag bör beräknas för år 1918, anför generalpoststyrelsen till en början att — på grund av å ena sidan avlöningsförhöjningar genom intjänta ålderstillsägg och å andra sidan nedsättning i avlöningen för vissa befattningar i anledning av dessas besättande med nya innehavare — med enahanda antal tjänstemän som för år 1917 utgifterna i löner och tjänstgöringspenningar

för distrikts- och lokalförvaltningarnas tjänstemän enligt verkställda beräkningar skulle komma att för år 1918 uppgå till 9,702,200 kronor.

Generalpoststyrelsen har emellertid på här nedan närmare angivna skäl för år 1918 föreslagit inrättande av vissa nya tjänstebefattningar inom distrikts- och lokalförvaltningarna.

Ökning av antalet förste kontrollörer.

Styrelsen erinrar, att i och med den omreglering av postförhållandena i Stockholm, som trädde i kraft med 1910 års ingång, huvudledningen av hela centralpostkontoret i Stockholm (Stockholm 1), vilken dittills utan någon mellanhand ålegat postdirektören därstädes, överlämnades åt en självständig postmästare. Åt en förste kontrollör uppdrogs den närmare skötseln av var och en utav postkontorets fyra huvudavdelningar — avdelningen för avgående brevposter, avdelningen för ankommande brevposter, tidningsavdelningen och paketavdelningen — på vilka avdelningar de vid postkontoret förekommande göromålen voro, allt efter deras huvudart och på sätt avdelningarnas namn antyda, fördelade.

Beträffande arbetet å paketavdelningen anför styrelsen följande:

»Den vid paketavdelningen förekommande rörelsen är uppdelad på två underavdelningar, den egentliga paketavdelningen samt avdelningen för ankommande utrikes postpaket. Något sådant sammanhang eller någon sådan samhörighet mellan göromålen å dessa avdelningar, att det kräves en gemensam föreståndare, torde emellertid icke förefinnas.

Å den förstnämnda avdelningen, som är inrymd i posthuset vid Vasagatan, handläggas vid avdelningen inlämnade inländska och utländska paket samt till Stockholm ankommande inländska och på andra orter förtullade utländska paket. Till denna avdelning ingå för vidareexpedition jämväl alla de paket, som inlämnas vid de övriga postkontoren i Stockholm — undantagandes Stockholm 2, Stockholm 4 och Stockholm 20, från vilka postkontor huvudsakligen endast paket till utrikes ort tillkarteras avdelningen.

Å den andra avdelningen, avdelningen för ankommande utrikes paketpost, vilken avdelning är förlagd till tullhuset vid Kungsgatan, handläggas alla till Stockholm från utlandet ankoma oförtullade postpaket, ej blott vanliga utan även assurerade och med postförskott belagda dylika paket.

Detaljledningen av avdelningen vid centralpostkontoret handhaves av den för hela den s. k. paketavdelningen ansvarige förste kontrollören, som i sådan egenskap skall hava överinseendet jämväl över tullpostpaketavdelningen vid Kungsgatan. Detaljledningen av sistnämnda avdelning åligger den där anställda kontrollören.

Göromålen å båda avdelningarna hava emellertid numera så vuxit, att förste kontrollören näppeligen har någon tid övrig att ägna åt tullpostpaketavdelningen.

Vid en sammanställning för sista femårsperioden framgår, att pakettrafiken är från år stegrats i väsentlig grad. Siffrorna för första och sista året i perioden framgå av efterföljande uppgifter.

Paketavdelningen uti centralposthuset.**A. Ankomna paket**
(approximativt beräknat).

Å r.	Oassurerade paket.	Assurerade paket.
1911	656,000	32,850
1915	968,000	36,000
Absolut ökning	312,000	3,150
Ökning i %	47.56	9.59

B. Avgångna paket.

Å r.	Oassurerade paket.		Assurerade paket.	
	Inlämnade i Stockholm 1 paketavdelningen.	Å övriga postkontor i Stockholm inlämnade paket, som transiteras Stockholm 1 paketavdelningen.	Inlämnade i Stockholm 1 paketavdelningen.	Å övriga postkontor i Stockholm inlämnade paket, som transiteras Stockholm 1 paketavdelningen.
1911	398,910	629,386	10,015	17,905
1915	620,014	1,540,926	90,844	31,121
Absolut ökning	221,104	911,540	80,829	13,216
Ökning i %	55.43	144.83	807.07	73.81

Tullpostpaketavdelningen.

Å r.	Oassurerade paket.	Assurerade paket.		Postförsköttspaket.	
		Antal.	Assuransbelopp. Kronor.	Antal.	Postförskött- belopp. Kronor.
1911	274,669	17,095	10,433,464	12,260	394,586
1915	384,478	61,362	46,387,875	14,374	829,071
Absolut ökning	109,809	44,267	35,954,411	2,114	434,485
Ökning i %	39.97	258.94	344.61	17.24	110.11

Ökningen å såväl den egentliga paketavdelningen som tullpostpaketavdelningen torde alltså kunna betecknas såsom oerhört stor.

Å den sistnämnda avdelningen har paketantalet under sista femårsperioden ökat med ej mindre än 39,97 % för de vanliga paketen och 258,94 % för de assurerade paketen.

Stegringen synes under år 1916 fortgå i samma grad. Så uppgick paketantalet vid tullpostpaketavdelningen under 1:a halvåret 1916 till 237,083 vanliga och postförskottspaket samt 59,964 assurerade paket mot under 1:a halvåret 1915 202,529 vanliga och postförskottspaket samt 27,829 assurerade paket.

Särskilt anmärkningsvärd är den avsevärda ökningen av de assurerade paketen, vilkas handhavande är förenat med det största ansvaret.

Tullpostpaketavdelningens personal, som alltsedan den 1 januari 1910 utgjorts av 1 kontrollör, 5 postexpeditörer och 4 postvaktmästare, har sedan den 1 januari 1916 ökat med 2 tjänstemannabiträden, ett av postexpeditörs- och ett av postvaktmästaregrad. Dessutom är sedan den 7 juli 1916 vid avdelningen anställt ett dispositionsbiträde med fem timmars tjänstgöring varje söckendag.»

I anseende till tullpostpaketavdelningens specialgöromål, anför styrelsen vidare, kräver den ock särskilda kvalifikationer av föreståndaren. Av dessa specialgöromål framhållas särskilt en vidlyftig skriftväxling med utlandet — som förutsätter ingående kännedom angående de ej sällan invecklade bestämmelserna i de internationella postfördragen samt goda kunskaper i utländska språk, särskilt franska, tyska och engelska, — samt statistiska förarbeten och uträkningar, vilka läggas till grund för de avräkningar i fråga om paketavgifternas fördelning emellan Sverige och utländska postförvaltningar och vilkas noggranna utförande givetvis är av den största vikt och betydelse.

Förste kontrollören blir, ju mindre han får tillfälle att ägna tillsyn åt tullpostpaketavdelningen, desto mer främmande för dessa specialgöromål. Och härav följer, att det överinseende, som tiden kan medge honom att ägna åt tullpostpaketavdelningen, ej kan bli vidare effektivt. Möjligheten för förste kontrollören att övervaka arbetets gång å tullpostpaketavdelningen försvåras jämväl därav, att de båda avdelningarna äro förlagda å skilda platser i staden.

Praktiskt sett vilar nu ansvaret för och överinseendet över tullpostpaketavdelningens skötsel såväl i det stora hela som i detalj uteslutande på den vid avdelningen anställda kontrollören.

Med hänsyn härtill och då, såsom ovan är visat, arbetets omfattning å sistnämnda avdelning under den senaste femårsperioden högst avsevärt stegrats och fortfarande är i jämn stegring, anser generalpoststyrelsen, att den å avdelningen anställde kontrollörens arbete numera är så ansvarsfullt, att åt honom bör beredas högre tjänsteställning och högre avlönning än nu är fallet. Ifrågavarande kontrollörstjänst synes general-

poststyrelsen därför rättvisligen böra utbytas mot en förste kontrollörstjänst. Genom ett sådant utbyte skulle jämväl vinnas, att nämnda tjänsteman komme i samma tjänsteställning som den, vilken för tullverkets del förestår tullpostpaketavdelningen.

Generalpoststyrelsen hemställer sålunda, att i staten för år 1918 må upptagas ytterligare en förste kontrollör.

Rörande den anslagsökning, som vid bifall till styrelsens hemställan skulle erfordras, anför styrelsen, att anslaget till avlöningar åt förste kontrollörer, för år 1917 upptaget till 42,000 kronor, genom tillsättande av ytterligare en förste kontrollör skulle, med beräkning att denne genast komme i åtnjutande av slutlön såsom sådan, 6,000 kronor, ökas med detta belopp.

För år 1918 beräknar styrelsen avlöningarna för nuvarande antalet förste kontrollörer, 7 stycken, uppgå ävenledes till 42,000 kronor. Avlöningarna för samma år till 8 förste kontrollörer skulle alltså belöpa sig till 48,000 kronor.

Den verkliga kostnadsökningen för den nya förste kontrollörstjänsten kommer emellertid endast att uppgå till 550 kronor, enär med nyinrättandet av sagda tjänst skulle indragas den förutvarande kontrollörstjänsten å avdelningen — avlöning 5,000 kronor jämte 450 kronor i ortstillägg.

Generalpoststyrelsen meddelar, att förekommande posttransporter å Stockholms centralbangård sedan flera år tillbaka hava fullgjorts av för ändamålet särskilt avdelad, vid postkontoret Stockholm 1 anställd personal, det s. k. »transportlaget». Detta transportlag ombesörjer medelst postverket tillhöriga automobiler jämväl alla posttransporter mellan centralbangården och de olika postkontoren i huvudstaden samt dessa sinsemellan. Med hänsyn till den stora mängden av post till och från Stockholm, det avsevärda antalet ankommande och avgående postförande tåg, nödvändigheten av snabba och ofta återkommande förbindelser mellan centralbangården och de olika postkontoren samt mellan dessa inbördes kräva dessa bestyr en jämförelsevis stor personalstyrka. För närvarande äro vid transportlaget anställda ej mindre än 4 förste postvaktmästare och 36 postvaktmästare. Av dessa sistnämnda tjänstgöra 21 såsom chaufförer. Den på senare tiden inträdda ökningen av Sverige transiterande utländsk post har föranlett, att transportlagets personal måst tills vidare ytterligare ökas med 4 postvaktmästare, därav 2 chaufförer.

Inrättande
av en ny
kontrollörs-
tjänst.

Såsom förman vid transportlaget fungerar sedan slutet av år 1911 en vid ankommande avdelningen av postkontoret Stockholm 1 anställd förste postexpeditör.

I underdånig skrivelse den 2 mars 1911 i fråga om stationsorterna för postverkets distriktsförvaltningar har generalpoststyrelsen framhållit, hurusom generalpoststyrelsen haft för avsikt att så småningom ställa den till östra och mellersta distrikten hörande järnvägspostpersonalen under dess arbete å Stockholms centralbangård samt de till posttransporter därstädes anlitade funktionärerna under gemensam ledning av en eller flera tjänstemän. Åt dessa tjänstemän skulle jämväl anförtros den myckenhet av detaljgöromål beträffande postbefordringen till och från Stockholm, som då påkallade direkt ingripande från distriktsförvaltningarnas sida, såsom att vid hastigt påkommande behov till tjänstgöring inkalla erforderlig reservpersonal, anskaffa ytterligare erforderligt postutrymme i bantågen, tillhandahålla postkupéerna behövliga förbrukningsartiklar m. m.

Omförmälda bestyr, i vad de bestå i utövande av tillsyn över posttransporterna på bangården samt posternas i- och urlastning därstädes ävensom anskaffande i brådskande fall av ytterligare erforderligt postutrymme i bantågen, hava redan överlåtits åt förenämnda såsom förman för transportlaget fungerande förste postexpeditör. Sedan av generalpoststyrelsen i skrivelse den 30 maj 1916 gjord framställning om förflyttning av mellersta distriktets stationeringsort från Stockholm av Kungl. Maj:t bifallits, torde ytterligare delar av ifrågavarande bestyr komma att överflyttas å sagda tjänsteman.

Den förste postexpeditör, åt vilken ledningen av transportlaget hade uppdragits, fullgjorde till en början jämte detta uppdrag även andra göromål inom ankommande avdelningen av postkontoret Stockholm 1. Emellertid blev, särskilt efter inrättande av automobiltrafik för posttransporternas, inom Stockholm verkställande, det honom såsom förman för posttransportväsendet i dess helhet inom huvudstaden åliggande arbetet så omfattande, att det, på sätt generalpoststyrelsen framhållit i sin underdåniga skrivelse den 25 september 1913 med förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1915, blev nödvändigt att för ändamålet uteslutande disponera en förste postexpeditör.

Arten och omfattningen av de åt förmannen för transportväsendet uppdragna bestyren torde numera, enligt styrelsens mening, få anses påkalla, att befattningens innehavare erhåller kontrollörs tjänsteställning. Ifrågavarande tjänsteman måste nämligen i stor utsträckning å postverkets vägnar förhandla med vederbörande järnvägsmyndigheter om

särskilda med hänsyn till posttransporterna och postlastningen m. m. påkallade anordningar å bangården, tillhandahållande av postutrymmen i bantågen och i brådslande fall på eget ansvar fatta beslut i dithörande avseenden. Vidare har han att icke blott utöva tillsyn och ledning över den jämförelsevis stora transportpersonalen utan även giva vederbörande postkupépersonal de anvisningar och föreskrifter, som av inträdande särskilda förhållanden kunna påkallas. Tjänstemannen ifråga har därjämte att uppgöra förslag till tidtabeller för posttransportturererna inom huvudstaden samt vid inträffande trafikrubbningar föranstalta om erforderliga jämkningar i sagda tidtabeller. En annan viktig gren av hans verksamhet är den närmaste tillsynen över och ansvaret för vården av postverkets dyrbara automobilpark. Allt detta anser styrelsen nödvändig göra, att befattningens innehavare besitter erfarenhet, initiativförmåga samt ledareegenskaper.

På grund av nu anförda förhållanden hemställer generalpoststyrelsen om *uppförande på stat av ytterligare en kontrollörstjänst.*

Generalpoststyrelsen anför i sammanhang härmed följande angående bibehållande av förutnämnda förste postexpeditörsbefattning:

•Då, såsom ovan antytts, ett ökat antal bestyr skulle komma att överflyttas på förmannen för transportlaget, håller generalpoststyrelsen före, att den förste postexpeditörsbefattning, vars innehavare för närvarande utövar sagda förmanskap, bör allt fortfarande uppehållas vid ankommande avdelningen av postkontoret Stockholm 1; och skulle då denne förste postexpeditör, förutom övriga göromål inom avdelningen, som lämpligen kunna varda honom anförtrodda, biträda förmannen för transportlaget vid detsamma ledning samt med verkställande av utredningar beträffande transportväsendet och dylikt. Enär posttransporter försiggå från tidigt på morgonen till sent på kvällen samt på olika ställen inom huvudstaden, är det nödvändigt, att förmannen för transportväsendet äger tillgång till en tjänsteman, åt vilken kan anförtros att utöva ledning och tillsyn över transportväsendet å tider och platser, där förmannen själv icke kan öva uppsikt och dylik är av nöden •

Tillsättandet av den föreslagna nya kontrollörstjänsten skulle givetvis i och för sig medföra en kostnadsökning, motsvarande avlöningen till en kontrollör. Vid bifall till generalpoststyrelsens förestående framställning om utbyte av den vid tullpostpaketavdelningen placerade kontrollören mot en förste kontrollör blir emellertid kontrollörernas antal i 1918 års stat ändock detsamma som i 1917 års stat, 53 stycken. Med nuvarande tjänstinnehavare beräknar styrelsen avlöningen till dessa 53 kontrollörer för år 1918 uppgå till enahanda belopp som för år 1917, 265,000 kronor. Någon ändring i anslaget till kontrollörer genom beviljandet av den ifrågasatta nya kontrollören erfordras således ej.

Visserligen komma utgifterna å anslagen till förste postexpeditörer och postexpeditörer att något minskas därigenom att de, som i succession vinna befordran till dylika tjänster efter den till kontrollör befordrade, beräknas få lägre avlöningar än de förutvarande innehavarna. Dessa belopp äro dock av så ringa betydighet, att generalpoststyrelsen ansett desamma icke böra i detta sammanhang tagas i betraktande.

Nya post-
kontor av
klass 4.

I sitt statförslag för år 1916 hemställde generalpoststyrelsen, att ytterligare fem avlöningar till postmästare av klass 4 skulle ställas till generalpoststyrelsens disposition för att i mån av behov användas i de fall, inrättandet av fullständig postanstalt visade sig vara oundgängligen nödvändigt. I enlighet med denna generalpoststyrelsens hemställan föreslog Kungl. Maj:t riksdagen uppförande å postverkets stat av dessa nya postmästaravlöningar.

Vid avgivandet av sitt förslag uttalade generalpoststyrelsen, att styrelsen före inrättandet av nya postkontor komme att i varje fall undersöka, huruvida icke något eller några av förutvarande postkontoren kunde utbytas mot poststation och sålunda ledigbliven postmästaravlöning disponeras för tillgodoseende av behovet av en fullständig postanstalt å plats, där sådan förut ej funnits. Av viss anledning meddelade styrelsen sedermera, att styrelsen i ett särskilt fall redan föreslagit indragning av ett postkontor, som på grund av ändrade förhållanden befunnits kunna ersättas av poststation, för att såmedelst möjlighet skulle kunna beredas att utan kostnadsökning inrätta postkontor å ort, där sådant ansetts erforderligt.

Riksdagen, som förklarade sig vilja starkt betona nödvändigheten därav, att nya postkontor inrättades, endast då sådant visat sig vara oundgängligen nödvändigt, yttrade vidare, att riksdagen funne det vara av den största betydelse, att de förefintliga möjligheterna att utbyta postkontor mot poststationer bleve omsorgsfullt tillvaratagna, och höll före, att, därest så skedde, inrättande av nya postmästartjänster skulle kunna undvikas under en avsevärd tid framåt. Med hänsyn emellertid därtill, att indragning av postkontor icke omedelbart ansåges kunna äga rum i större utsträckning, ville riksdagen dock ej motsätta sig, att å 1916 års stat för postverket uppfördes tvenne postmästaravlöningar. Detta var det antal, som generalpoststyrelsen hade uppgivit vara erforderligt för inrättande av nya postkontor under samma år. Riksdagen uppförde alltså å 1916 års stat avlöning till två nya postmästare av fjärde klassen.

De sålunda angivna riktlinjerna förklarar sig generalpoststyrelsen fortfarande liksom hittills låta sig angeläget vara att följa. Under senare delen av år 1915 hava, sedan därom av generalpoststyrelsen framställda förslag vunnit Kungl. Maj:ts bifall, i samband med inrättande dels av nytt postkontor i Älvsjö, dels ock av ytterligare ett postkontor inom Malmö stad, de förutvarande postkontoren i Dalarö och Insjön indragits.

Det har emellertid, meddelar styrelsen, visat sig av förhållandena oundgängligen påkallat att inrätta ytterligare två postkontor, nämligen ett inom Lidingö köping samt ett inom Engelbrekts församling i Stockholms stad, utan att det varit möjligt att samtidigt indraga motsvarande antal av de nuvarande postkontoren. Dessa två postkontor hava, efter av Kungl. Maj:t erhållet bemyndigande, öppnats den 1 oktober 1916. Härigenom hava samtliga disponibla avlöningar till postmästare av klass 4 tagits i anspråk.

Generalpoststyrelsen framhåller, att styrelsen sökt genom utvidgning av poststationernas befogenhet m. m. åstadkomma, att även jämförelsevis stora samhällen, utan nämnvärda olägenheter för den korresponderande allmänheten, skulle kunna betjänas av poststation. Under stundom förekomma dock fall, då affärsrörelsen inom ett samhälle och i samband därmed posttrafiken så hastigt och kraftigt utvecklas, att kravet på inrättande av en fullständig postanstalt icke lämpligen låter sig undanskjutas ens för någon kortare tid. Liknande förhållanden inträffa ävenledes ofta inom hastigt uppväxande nya delar av större städer.

Emellertid är det, anför styrelsen vidare, i allmänhet icke blott posttrafikens storlek inom ett visst samhälle, som är avgörande för frågan angående inrättande av postkontor därstädes. Poströrelsens rätta ledning kräver ock att å platser, vilka utgöra anknytningspunkter för olika järnvägslinjer eller andra kommunikationsleder, anordnas postkontor, under vilket kringliggande traktors poststationer, lantbrevbärings- och postföringslinjer lämpligen kunna förläggas.

För att behörigen möta de krav, som kunna uppstå såväl för tillgodoseende av den korresponderande allmänhetens berättigade fordringar som ock ur organisatorisk synpunkt, syntes beträffande vissa poststationer, vid vilka rörelsen på sista tiden utvisat en särskilt kraftig utveckling, den tidpunkt icke kunna vara så långt avlägsen, då frågan om postkontors inrättande måste bliva aktuell.

I anslutning till vad generalpoststyrelsen sålunda anført, säger sig styrelsen därvid först komma att tillse, huruvida något postkontor, där poströrelsen är jämförelsevis obetydlig, kan indragas. Vid avgörande

av dylika frågor kan emellertid icke bortses från vissa personal- och lokala förhållanden, som understundom kunna föranleda, att tidpunkten för indragningen måste för längre eller kortare tid framflyttas.

Som förut meddelats, äro alla till generalpoststyrelsens disposition ställda postmästaravlöningar nu tagna i anspråk. Då man, såsom nu är fallet, har att räkna med en så lång tidsperiod som intill utgången av år 1918, vågar generalpoststyrelsen icke med säkerhet förutsätta, att det vid alla tillfällen, då ur förut angivna synpunkter oundgängligt behov av nya postkontors inrättande kan uppstå, skall vara möjligt föranstalta om indragning av förutvarande postkontor. Till förebyggande av de i vissa fall högst betänkliga olägenheter, som skulle kunna uppstå såväl för den korresponderande allmänheten som för postarbetets rationella ordnande, därest postkontor icke bleve inrättat, hemställer styrelsen, *att i staten för år 1918 upptagas avlöningar till ytterligare två postmästare av klass 4.*

Vid bifall härtill skulle antalet i staten uppförda postmästarbefattningar av nämnda klass, 89 år 1917, upptagas till 91 för år 1918.

Med beräkning av slutlön utgör kostnaden för två manliga postmästare av klass 4 9,200 kronor. Anslaget till postmästare av denna klass, i staten för år 1917 upptaget till 397,500 kronor, skulle sålunda fastställas till 406,700 kronor.

Antalet förste
postexpeditörer.

Generalpoststyrelsen meddelar, att i en till generalpoststyrelsen den 14 september 1916 inkommen skrivelse styrelsen för posttjänstemännens förening gjort framställning om att generalpoststyrelsen ville i statförslaget för år 1918 i och för förmansbefattningarnas inom postkupéerna nr 8 (Göteborg—Laxå) och nr 83 (Nässjö—Malmö—Köpenhamn) tillsättande med förste postexpeditörer föreslå ett ytterligare antal förste postexpeditörstjänster.

Generalpoststyrelsen anför med anledning härav följande:

»Frågan om inrättande av förste postexpeditörstjänster vid vissa större postkupéexpeditioner eller om beredande på annat sätt av högre avlöning åt de postexpeditörer, vilka inom dessa tjänstgöra såsom förmän, har varit föremål för omprövning i samband med avgivandet av statförslaget för år 1914. Generalpoststyrelsen fann sig emellertid då icke böra föreslå inrättandet av förste postexpeditörstjänster vid annat än sjöpostexpeditionerna å linjen Trälleborg—Sassnitz. I enlighet med styrelsens hemställan blevo också i staten för samma år upptagna fem nya manliga förste postexpeditörstjänster.

Sedan dess har generalpoststyrelsen på förekomma anledningar ansett sig icke böra ånyo upptaga frågan om inrättandet av förste postexpeditörstjänster inom de större postkupéexpeditionerna.»

Då ovan omförmälda skrivelse, som icke innehölle några nya skäl, inkommit så sent till generalpoststyrelsen, att styrelsen icke medhunnit att före den bestämda tiden för statförslagets avgivande verkställa erforderlig utredning, huruvida förändrade förhållanden tilläventyrs numera kunde anses berättiga ett bifall till framställningen i fråga, har generalpoststyrelsen funnit densamma icke för närvarande föranleda någon generalpoststyrelsens vidare åtgärd.

Enär, såsom närmare utvecklats under anslaget till avlöningar inom generalpoststyrelsen, vore avsett, att till generalpoststyrelsen förflytta en vid postdirektionen i Malmö distrikt placerad postexpeditör, kommer, vid bifall härtill, antalet av de under distrikts- och lokalförvaltningarna upptagna manliga postexpeditörerna att minskas med 1 eller från 875 i 1917 års stat till 874 i 1918 års stat, samt de till dessa utgående avlöningarna, vilka, med samma antal manliga postexpeditörer som år 1917, av styrelsen beräknats för år 1918 uppgå till 2,543,200, nedsättas med 2,900 kronor. Avlöningarna till 874 manliga postexpeditörer böra sålunda i staten för år 1918 upptagas till 2,540,300 kronor.

Antalet
manliga post-
expeditörer.

Generalpoststyrelsen meddelar, att den 1 september 1916 förefunnos 203 postvaktmästare och postiljoner, vilka, mot åtnjutande enligt § 8 i avlöningsreglementet av särskilt tillägg till tjänstgöringspenningarna, i egenskap av tillförordnade förste postvaktmästare och tillförordnade förste postiljoner bestrida sådana viktigare göromål, som i regel handläggas av förste postvaktmästare och förste postiljoner.

Ökning i
antalet förste
postvakt-
mästare och
förste postil-
joner.

Förenämnda 203 tillförordnade hade erhållit sina uppdrag:

1	år 1905	43	år 1912
1	» 1906	29	» 1913
2	» 1907	22	» 1914
2	» 1909	37	» 1915
21	» 1910	22	» 1916
23	» 1911		

Beträffande storleken av den ökning i antalet befattningshavare av ifrågavarande slag, som borde beräknas för år 1918, anför generalpoststyrelsen följande:

» Av nämnda 203 postvaktmästare och postiljoner bliva från 1917 års ingång, då i staten för nämnda år upptagits 25 nya ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljonsbefattningar, 25 befordrade till ordinarie. Ytterligare omkring

28 (därav 8 under återstoden av år 1916 samt 20 under år 1917) kunna på grund av avgång genom dödsfall, pensionering eller dylikt beräknas bli va före utgången av år 1917 överflyttade till ordinarie stat. Vid 1918 års ingång torde således omkring 150 kvarstå såsom tillförordnade. Med beräkning att av dessa 40 skulle hava erhållit uppdraget redan under år 1912, 29 under år 1913 och 22 under år 1914, skulle alltså tjänstetiden såsom tillförordnade för dessa bli va avsevärt längre än vad som torde kunna anses erforderligt för prövande av vederbörandes lämplighet för befordran till ordinarie dylik tjänsteställning.

Redan med poströrelsens nuvarande omfattning erfordras, för ett behörigt ordnande av postarbetet, hela det nuvarande antalet ordinarie samt tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner.

I anseende till posttrafikens år från år fortgående stegring kommer givetvis behovet av dylika tjänstemän att ökas. Men härtill kommer, att då generalpoststyrelsen, såsom vid upprepade tillfällen framhållits, i allt vidsträcktare mån anförtror tjänsteman av lägre grad mera maktpåliggande göromål och söker, så långt förhållandena sådant medgiva, på förste postvaktmästare och förste postiljoner överflytta sådana göromål, som förut anförtratts postexpeditörer, ett än ytterligare ökat behov av förste postvaktmästare och förste postiljoner för varje år gör sig gällande.

Svenska postmannaförbundet har hos generalpoststyrelsen gjort framställning om ökning av antalet ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner med 100.

Med hänsyn till vad ovan sagts, men för att icke nu ifrågasätta alltför stor förskjutning i den proportion mellan ordinarie samt tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner, som enligt hittills godtagna principer ansetts böra förefinnas, har generalpoststyrelsen emellertid funnit sig för sin del icke böra nu tillstyrka, att mer än 75 nya förste postvaktmästare- och postiljonsbefattningar upptagas i 1918 års stat.

Genom överflyttandet av detta antal på ordinarie stat skulle alla, som under åren 1912 och 1913 samt 6 av dem, som under år 1914 meddelats förordnande som tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner, vinna befordran till ordinarie. De återstående 16 av årsklassen 1914 kunna på grund av avgång bland den ordinarie motsvarande personalen beräknas bli va befordrade till ordinarie förste postvaktmästare eller förste postiljoner under loppet av år 1918.

Antalet ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner är i 1917 års stat upptaget till 690. Genom ökning med 75 komme således antalet ordinarie dylika tjänstemän att för år 1918 uppgå till 765.

Mot detta antal ordinarie skulle för samma år, med beräkning att under vartdera av åren 1917 och 1918 nytillsättas minst omkring 30 dylika tjänstemän på förordnande, komma att svara minst 135 tillförordnade förste postvaktmästare och postiljoner.»

Generalpoststyrelsen hemställer på grund härav, att antalet ordinarie förste postvaktmästare och förste postiljoner måtte i staten för år 1918 bestämmas till 765.

I fråga om den anslagsökning, som vid bifall till denna hemställan skulle erfordras, anför styrelsen följande:

»Då årsavlöningen till en var av de sålunda uppflyttade torde kunna beräknas komma att utgå med 1,700 kronor, erfordras en höjning av anslaget till förste postvaktmästare och förste postiljoner med 127,500 kronor.

Genom ifrågavarande tjänstemäns befordran uppstår emellertid minskning dels i anslaget till ordinarie postvaktmästare och postiljoner med skillnaden mellan de befördrades beräknade avlöning, 1,400 kronor för en var vid beföringstillfället, tillsammans 105,000 kronor, jämte tillägg till tjänstgöringspenningarna enligt § 8 i avlöningsreglementet, tillhoppa 13,500 kronor, eller sammanlagt 118,500 kronor, och beräknad minimiavlöning, 1,200 kronor, för de i succession befördrade extra postiljonerna, 90,000 kronor, eller således kronor 28,500

dels ock i anslaget till extra tjänstemän, (efter beräknad avlöning av 1,080 kronor) med » 81,000

eller tillhoppa med » kronor 109,500

I verkligheten kommer sålunda kostnadsökningen för de 75 nya förste postvaktmästarna och förste postiljonerna att utgöra allenast 18,000 kronor.»

Generalpoststyrelsen upplyser, att anslaget till förste postvaktmästare och förste postiljoner, i staten för år 1917 upptaget till 1,317,500 kronor, skulle, såvitt nu kan beräknas, till följd av intjänta ålderstilllägg samt avgång och befordringar bland personalen, med samma antal tjänstemän som för år 1917, 690 stycken, för år 1918 komma att uppgå till kronor 1,326,700

Vid bifall till generalpoststyrelsens hemställan om uppförande å sistnämnda års stat av 75 nya förste postvaktmästare och förste postiljoner skulle anslaget för samma år höjas med » 127,500

och sålunda utgöra kronor 1,454,200

I fråga om antalet postvaktmästare och postiljoner anför styrelsen följande: Antalet postvaktmästare och postiljoner bibehålles.

»Antalet extra postiljoner uppgick den 1 september 1916 till 367.
Av dessa antogs

2	.....	år 1907
1	.....	» 1908
2	.....	» 1910
53	.....	» 1911
77	.....	» 1912
76	.....	» 1913
79	.....	» 1914
75	.....	» 1915
2	.....	» 1916

Under återstående delen av år 1916 komma att av detta antal bliva befordrade:

på grund av avgång bland den ordinarie motsvarande personalen	12
i succession efter de i 1917 års stat upptagna 25 nya förste postvaktmästare och förste postiljoner	25
genom de i samma års stat upptagna 75 nya postvaktmästar- och postiljonsbefattningarna	75
eller således tillhopa	112.

Under år 1917 torde på grund av avgång genom dödsfall, befordran m. m. bland den ordinarie personalen befordras ..... 45, varjämte vid bifall till generalpoststyrelsens förslag om upptagande i staten för år 1918 av ytterligare 75 förste postvaktmästare och förste postiljoner i succession efter dessa skulle bliva befordrade samma antal extra tjänstemän 75

Vid 1918 års ingång skulle således hava befordrats ..... 232 och alltså av ovanstående 367 extra postiljoner kvarstå såsom obefordrade allenast 135.

Av dessa beräknas 58 hava blivit antagna till extra postiljoner under år 1914 och återstående under åren 1915 och 1916.

Då under år 1918 genom befordran, dödsfall m. m. bland den ordinarie personalen ytterligare omkring 45 stycken kunna anses vinna befordran, blir i det närmaste hela årsklassen 1914 befordrad under år 1918, d. v. s. inom den tid av 4 år, som enligt av Kungl. Maj:t och riksdagen gillade principer ansetts såsom den normala för vinnande av ordinarie anställning. Generalpoststyrelsen anser sig därför sakna anledning ifrågasätta någon förändring i antalet ordinarie postvaktmästare och postiljoner.*

Generalpoststyrelsen meddelar, att anslaget i sin helhet till postvaktmästare och postiljoner, i staten för år 1917 upptaget till 2,884,900 kronor, med nuvarande befattningsinnehavare i anseende till intjänta ålderstillägg torde böra för år 1918 beräknas till ett förhöjt belopp av ..... kronor 2,922,900: —.

Genom överförande på ordinarie stat av 75 tillförordnade förste postvaktmästare och förste postiljoner och nytillsättande i dessas ställe av 75 postvaktmästar- och postiljonsbefattningar minskas emellertid anslaget med ..... » 28,500: —

Detsamma borde sålunda för år 1918 sättas till kronor 2,894,400: —

Departements-
chefen.

Vad generalpoststyrelsen hemställt i fråga om distrikts- och lokal-förvaltningarna finner jag mig böra till alla delar tillstyrka.

Den gren av poströrelsen, som under senare tider företett den största ökning, är paketrörelsen. Såsom generalpoststyrelsen meddelat, har under

den sista 5-årsperioden pakettrafiken är från år stegrats i väsentlig grad. Detta gäller såväl paket i allmänhet som tullpostpaket. Vidkommande särskilt ökningen av pakettrafiken vid centralpostkontoret i Stockholm, har denna, såsom framgår av de av generalpoststyrelsen meddelade siffror, varit oerhört stor för tiden 1911—1915. Jag anser mig böra meddela jämväl några procentsiffror rörande ökningen för exempelvis år 1913 i jämförelse med år 1911. Till paketavdelningen i centralposthuset ankomna oassurerade paket hava ökats med 15,79 %, och hava därstädes inlämnade, avgångna assurerade paket ökats med 68,17 %. Antalet assurerade paket, ankomna till tullpostpaketavdelningen, har ökats med 49,09 %. I likhet med generalpoststyrelsen anser jämväl jag, att paketutväxlingen numera tagit sådan omfattning, att förste kontrollören å den egentliga paketavdelningen i centralposthuset icke längre kan ägna erforderlig tid och uppsikt över tullpostpaketavdelningen, utan att ansvaret för och överinseendet över sistnämnda avdelning bör, på sätt styrelsen föreslagit, anförtros åt en särskild förste kontrollör.

Likaledes torde fullgiltiga skäl hava förebragts för inrättande av en ny kontrollörstjänst för tillsyn av transportväsendet å centralbangården m. m.

Det är nämligen givetvis av mycket stor vikt, att denna verksamhet ordnas på ett fullt tillfredsställande sätt. Generalpoststyrelsens förslag i sådant hänseende anser jag vara välgrundat.

Beträffande kravet å ökning av antalet postmästare av klass 4, så har visserligen riksdagen så sent som år 1915 framhållit, att inrättandet av nya postmästartjänster borde kunna undvikas under avsevärd framtid genom att i lämpliga fall utbyta postkontor mot poststationer. Men då generalpoststyrelsen, trots iakttagande härav, på grund av förhållandena nödgats taga i anspråk samtliga tillgängliga avlöningar till postmästare av nämnda klass, och då onekligen hinder kunna tänkas möta mot indragning av postkontor på en plats samtidigt med inrättandet av sådant å en annan, har jag ansett mig böra hemställa om bifall till styrelsens begäran om upptagande i staten av två nya postmästare av klass 4.

Beträffande generalpoststyrelsens förslag till ökning av antalet förste postvaktmästare och förste postiljoner med 75 erinrar jag, att man alltsedan år 1915 sökt bibehålla den proportionen mellan ordinarie och t. f. förste postvaktmästare, respektive förste postiljoner, att omkring $\frac{3}{4}$ av samtliga dylika tjänstemän med uppdrag att bestrida viktigare göromål varit uppförda å ordinarie stat, medan $\frac{1}{4}$ varit tillförordnade. Vid bifall till styrelsens nu framställda förslag skulle man erhålla 765 ordinarie tjänstemän med dylikt uppdrag, under det att 135 kunde beräknas bestrida sådana göromål på förordnande, alltså en proportion av

omkring 5 : 1. Då förslaget således innebär en avvikelse från hittills använda normer, kunde det ifrågasättas, om ej en reduktion borde kunna ske. Härvid är emellertid att märka, att, därest det av generalpoststyrelsen väckta förslaget om antalet nya ordinarie befattningar ej komme att bifallas, enligt vad styrelsen meddelat, den tid, under vilken vederbörande före befordran till ordinarie komme att tjänstgöra såsom tillförordnad förste postvaktmästare eller förste postiljon, komme att bliva avsevärt längre än enligt hittills tillämpade principer. I följd av generalpoststyrelsens strävan att i allt vidsträcktare mån anförtro tjänstemän av lägre grad mera maktpåliggande göromål har behovet av förste postvaktmästare och förste postiljoner även alltmera ökats. Då härtill kommer, att den verkliga kostnadsökningen på grund av styrelsens förslag ej beräknas uppgå till mer än 18,000 kronor, har jag, med hänsyn jämväl till önskvärdheten att låta ett stadigvarande arbete motsvaras av ordinarie anställning, ansett mig böra förorda styrelsens förslag jämväl i denna del.

Samman-
fattning.

Enligt vad förut närmare utvecklats, skulle, därest min hemställan om ökning i antalet förste kontrollörer, postmästare samt förste postvaktmästare och förste postiljoner bifalles, detta föranleda en ökning i det förut för år 1918 beräknade, eljest erforderliga anslaget till ordinarie löner och tjänstgöringspenningar	kronor 9,702,200: —
med för 1 förste kontrollör	» 6,000: —
» » 2 postmästare	» 9,200: —
» » 75 förste postvaktmästare och förste postiljoner	» 127,500: —
	<hr/> Kronor 9,844,900: —

Från sistnämnda summa bör dock dragas *dels* 2,900 kronor, utgörande beräknad avlöning för en till förflyttning till generalpoststyrelsen föreslagen manlig postexpeditör, *dels* ock ett belopp av 28,500 kronor, motsvarande skillnaden i avlöningar till 75 postvaktmästare och postiljoner, som anställas såsom ordinarie efter de till förste postvaktmästare och förste postiljoner befordrade, eller således tillhopa kronor 31,400: —

Slutbeloppet av de löner och tjänstgöringspenningar, som för år 1918 beräknas komma att utgå till de vid distrikts- och lokalförvaltningarna placerade skulle sålunda utgöra .....

kronor 9,813,500: —
----

vilket innebär en förhöjning med 196,200 kronor i förhållande till motsvarande belopp år 1917, 9,617,300 kronor.

Från summan, 196,200 kronor, bör dock för fastställandet av det belopp, som utgör den *verkliga* kostnadsökningen, dragas de besparingar i arvoden till extra tjänstemän, som skulle uppkomma vid bifall till förestående förslag om inrättandet av 75 nya förste postvaktmästar- och förste postiljonsbefattningar, 81,000 kronor. Totalökningen utgör således i verkligheten allenast 115,200 kronor.

Fördelningen av förhöjningen av nu ifrågavarande anslag på de olika befattningsinnehavarna framgår av efterföljande tabell.

Antalet befattningsinnehavare.		Befattningsinnehavare.	År 1917.	År 1918.	Ökning år 1918 i förhållande till år 1917.	Minskning år 1918 i förhållande till år 1917.
År 1917.	År 1918.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
6	6	Postdirektörer	46,500	47,000	500	—
11	11	Postmästare av klass 1 A	78,200	78,200	—	—
23	23	» » » 1 B	149,000	149,000	—	—
6	6	Överkontrollörer	37,500	39,000	1,500	—
15	15	Postmästare av klass 2 A	89,500	90,000	500	—
7	8	Förste kontrollörer	42,000	48,000	6,000	—
28	28	Postmästare av klass 2 B	154,000	154,000	—	—
86	86	» » » 3	429,600	429,600	—	—
53	53	Kontrollörer	265,000	265,000	—	—
89	91	Postmästare av klass 4	397,500	406,700	9,200	—
152	152	Förste postexpeditörer, manliga	618,000	616,700	—	1,300
27	27	» » , kvinnliga	67,300	67,500	200	—
875	874	Postexpeditörer, manliga	2,509,400	2,540,300	30,900	—
270	270	» , kvinnliga	505,600	507,700	2,100	—
16	16	Biträden, kvinnliga	25,800	26,200	400	—
690	765	Förste postvaktmästare och förste postiljoner	1,317,500	1,454,200	136,700	—
2,050	2,050	Postvaktmästare och postiljoner	2,884,900	2,894,400	9,500	—
		Summa kronor	9,617,300	9,813,500	197,500	1,300
					Ökning kr. 196,200	

I detta sammanhang ber jag få omnämna en av generalpoststyrelsen i dess förevarande skrivelse gjord framställning om viss ändring av § 4 mom. 2 sista punkten av de särskilda bestämmelserna i avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket den 20 juni 1913.

Nämnda punkt är så lydande:

Ändring av § 4 mom. 2 i avlöningsreglementets särskilda bestämmelser.

»Manlig extra postexpeditör, som i sådan egenskap anstälts under något av åren 1910, 1911 eller 1912, må såsom postexpeditör tillgodonjuta en begynnelseavlöning av 2,000 kronor.»

Generalpoststyrelsen anför i detta ämne till en början följande:

»Enligt det år 1909 fastställda avlöningsreglementet för postverket skulle begynnelseavlöningen för manliga postexpeditörer utgå med 1,800 kronor för år. Före år 1909 tillträdde i regel manliga postexpeditörer dåvarande andra lönegraden med 2,200 kronor för år. Vid sitt förslag till sänkning av begynnelselönen har 1907 års postkommission, på vars betänkande och förslag den nuvarande lönestaten i väsentliga delar vilar, med hänsyn såväl till den ökning av antalet postexpeditörstjänster, som av kommissionen föreslagits med därav följande begränsning till vid pass 5 års extra-ordinarietid, som ock därtill att real-skoleexamen enligt nyligen förut utfärdade förändrade bestämmelser medförde kompetens för antagande såsom postelev, ansett sig böra utgå därifrån, att postexpeditörsgraden ofta skulle komma att uppnås vid 23 å 24 års ålder, eller i varje fall vid en väsentligt tidigare ålder än dittills varit regel.

Ett första ålderstillägg å 200 kronor skulle tillkomma postexpeditör efter 2 år. Vid en ålder av 25 å 26 år komme postexpeditör sålunda att uppnå en avlöning av 2,000 kronor.

Under framhållande att den av postkommissionen angivna sänkning av åldern för vinnande av ordinarie postexpeditörstjänst visat sig i verkligheten icke hava inträtt hemställde generalpoststyrelsen i samband med avgivande av sitt stafförslag för år 1914, att såsom övergångsbestämmelse till avlöningsreglementet måtte intagas, att manliga extra postexpeditörer, som i sådan egenskap anstälts under något av åren 1910, 1911 eller 1912, skulle såsom postexpeditörer äga beräkna en begynnelseavlöning av 2,000 kronor.

Detta förslag biträdades av Kungl. Maj:t.

Vid ärendets föredragning anförde föredragande departementschefen, bland annat, att verkligheten på ett påtagligt sätt jävat antagandet om den låga befodringsåldern. För att kunna genomföra den avlöningsplan, som riksdagen tillämnade år 1909, funnes två utvägar, antingen att så starkt öka antalet ordinarie postexpeditörstjänster, att befodringsåldern sjönk, eller att, så länge den beräknade ålderssänkningen icke inträffat, höja begynnelselönen. Den första utvägen ansåg departementschefen, på närmare angivna skäl, föga tilltalande. Mot den andra utvägen syntes däremot knappast med fog kunna göras några invändningar. De under åren 1910—1912 antagna extra postexpeditörer hade redan vid antagandet till extra tjänstemän uppnått sådan ålder, att de med säkerhet icke komme att utnåmnas till ordinarie postexpeditörer vid den år 1909 beräknade levnadsåldern. Det syntes då icke mer än skälighet att höja begynnelseavlöningen till det belopp, som postexpeditörerna vid tidigare befordran skulle hava uppnått genom ålderstillägg. Därest det sedan skulle visa sig — anförde departementschefen vidare — att befodringsåldern sjönk, vore man för framtiden icke bunden vid de högre begynnelseavlönningarna.

Förslaget föranledde icke någon erinran från riksdagens sida.

Avlöningsreglementets bestämmelse om en begynnelseavlöning av 1,800 kronor har således hittills icke tillämpats. Med en beräknad extratid av cirka 5 år skulle de år 1913 till extra postexpeditörer antagna tjänstemän komma att befodras till postexpeditörer under år 1918. Detta skulle alltså bliva första året, då avlöningsreglementets bestämmelse om en begynnelseavlöning av 1,800 kronor träder i kraft.»

Nu har styrelsen för posttjänstemännens förening, enligt vad generalpoststyrelsen meddelar, i skrivelse till generalpoststyrelsen den 3 september 1916 hemställt, att generalpoststyrelsen ville vidtaga åtgärder för en sådan ändring av gällande avlöningsreglemente, att manlig postexpeditör må äga tillgodonjuta en begynnelseavlöning av 2,000 kronor.

I berörda skrivelse anför föreningsstyrelsen:

Behovet av viss avlöningsförbättring för flertalet tjänstemän av lägst postexpeditörsgrad har under senare tid med dess allmänna prishöjning gjort sig allt kraftigare gällande. Att posttjänstemännens förening icke desto mindre funnit sig tills vidare böra uppskjuta ett fortsatt arbete på ernående av löne-reglering och ett förnyande av de framställningar i ämnet föreningsstyrelsen senast 1913 tillät sig göra, beror uteslutande på dels den med världskriget och krisen inträdda för statsverkets ekonomi brydsamma situationen, dels tillkomsten föregående år av viss kommission för undersökning av möjligheten av gemensamma avlöningsbestämmelser för kommunikationsverken och andra verk. Man har nämligen trott sig böra i vissa hänseenden avvakta resultatet av kommissionens arbete före framförandet av några lönekrav eller man har tänkt sig möjligheten att under kommissionens arbete få sina krav beaktade.

Under förhållanden sådana som dessa måste emellertid posttjänstemännens förening desto kraftigare inskrida mot vad som reellt sett icke annat innebär än en minskning, och en synnerligen avsevärd sådan, i de avlöningsförmåner en stor personalgrupp hittills vant sig att räkna med. Här avses avlöningsreglementets i och med ordinarieblivandet av de 1913 och senare nyantagna manliga extra postexpeditörerna i kraft trädande bestämmelse om 1,800 kronors grundlön för postexpeditörer.

Efter att hava erinrat att de skäl, som lågo till grund för det av riksdagen år 1913 beviljade uppskovet med den lägre begynnelseavlöningens tillämpning, fortfarande äga giltighet, meddelar föreningsstyrelsen en beräkning av medelåldern av de extra postexpeditörer, som i sådan egenskap antagits under åren 1913—1916.

Denna medelålder ställer sig på följande sätt:

1913	21	år	19	dagar,
1914	20	»	8	mån. 6 dagar,
1915	21	»	3	» 3 »
1916 ..	21	»	2	» 14 »

En liknande uträkning för de under åren 1915 och 1916 antagna postelever, under förutsättning av deras antagande till extra postexpeditörer i slutet av maj 1917 resp. 1918, visar följande siffror:

1917	20	år	10	mån. 21 dagar,
1918	21	»	7	» 4 »

Föreningsstyrelsen anför vidare, att levnadsåldern sålunda vid befordran till ordinarie postexpeditör knappast torde kunna sättas lägre än mellan 25 och 26 år, och att ur samma synpunkt, som gjorde sig gällande vid fixerandet av övergångsbestämmelsen i 1913 års avlöningsreglemente, det torde kunna sägas vara med rätt och billighet överensstämmande, att manlig extra postexpeditör under sådana förhållanden vid ordinarieblivandet må komma i åtnjutande av den ordinarie avlöning, som 1907 års kommission beräknat skola utgå just vid 25 å 26 års ålder eller 2,000 kronor.

Med hänsyn därtill att år 1915 en särskild kommission tillsatts för utredning av frågan om åstadkommande av gemensamma avlöningsbestämmelser vid vissa statens verk, har generalpoststyrelsen, som säger sig väl hava funnit de av föreningsstyrelsen framlagda synpunkter värda allt beaktande, likväl ansett tidpunkten nu icke vara lämplig att ifrågasätta en generell höjning av begynnelselönen för postexpeditörer.

Då emellertid de förutsättningar, som lågo till grund för 1909 års beslut angående reduceringen av postexpeditörernas begynneavlöning, visat sig fortfarande icke äga motsvarighet i verkligheten, och då de skäl, som år 1913 föranledde statsmakterna att godkänna generalpoststyrelsens förenämnda förslag till övergångsbestämmelse i fråga om förhöjd begynnelselön för de manliga extra postexpeditörer, som anställdts under åren 1910—1912, alltjämt äga giltighet, anser generalpoststyrelsen rätt och billigt, att ifrågavarande övergångsstadgande utsträcker att tillämpas jämväl beträffande ytterligare några årsklasser extra postexpeditörer.

Generalpoststyrelsen föreslår därför, att § 4 mom. 2, sista punkten av de i avlöningsreglementet intagna särskilda bestämmelser måtte få följande ändrade lydelse: »Manlig extra postexpeditör, som i sådan egenskap anställdts under något av åren 1910, 1911, 1912, 1913, 1914 eller 1915, må såsom postexpeditör tillgodonjuta en begynneavlöning av 2,000 kronor».

Departementschefen.

I likhet med generalpoststyrelsen anser jag, att 1915 års kommissions utredning bör avvaktas, innan någon allmän förändring göres beträffande gällande avlöningsbestämmelser. Mot generalpoststyrelsens förslag till ändring av § 4 mom. 2 av de särskilda bestämmelserna i avlöningsreglementet har jag däremot intet att erinra. Det torde väl knappast kunna ifrågasättas att låta den löneminskning, som eljest skulle inträda för ifrågavarande tjänstemannagrupp, komma i tillämpning under en dyrtidsperiod, då stora utgifter föreslås för löneförbättringar åt andra statstjänare. Den av styrelsen föreslagna ändringen är för övrigt av så ringa ekonomisk innebörd, att på grund av densamma höjning i det uti staten för avlöning till postexpeditörer beräknade belopp icke anses behöva vidtagas.

Ortstillägg och hyresbidrag.

Anslaget i fråga, i staten för år 1917 fastställt till 970,000 kronor, har i varje stat alltsedan 1915 ökats med 20,000 kronor per år. Generalpoststyrelsen meddelar, att utgifterna å anslaget för år 1916, så-

vitt nu kan beräknas, icke fullt komma att uppgå till det i staten angivna beloppet, 950,000 kronor.

Jämlikt § 13 i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket ankommer det på generalpoststyrelsens prövning, huruvida tjänsteman, som förordnats bestrida befattning å annan ort än stationsorten, må komma i åtnjutande av hyresbidrag, utgörande för dag högst $\frac{1}{6}$ av det vid resor enligt reglementet utgående traktamente. De av styrelsen inom nämnda maximigräns fastställda grunder för hyresbidrags utgående synas styrelsen inom den närmare tiden böra bliva föremål för revidering i syfte att mera lämpa desamma efter nu rådande synnerligen fördyrade levnadskostnader. Framställningar härom hava ock gjorts från personalorganisationernas sida. En dylik revidering komme givetvis att medföra en ej ringa utgiftsökning.

Då därjämte förändrade bestämmelser i avseende å beräkande av ortstillägget kunna förmodas komma att inom en ej alltför långt avlägsen framtid fastställas beträffande såväl grunderna för ortstilläggets utgående som även de olika orternas gruppering i dyrortshänseende, vilka bestämmelser jämväl i sin ordning komma att föranleda ökade utgifter under nu förevarande anslagstitel, anser generalpoststyrelsen, för att anslaget i förekommande fall icke må behöva överskridas, åtminstone i någon avsevärd mån, sig böra föreslå, att anslaget för år 1918 höjes med 30,000 kronor i förhållande till år 1917 och sålunda för år 1918 sättes till 1,000,000 kronor.

Arvoden till extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.

Under denna titel ingå följande utgifter:

a) *arvoden till extra tjänstemän* med fast placering och till sådana extra tjänstemän utan fast placering, som, ehuru de stå till verkets förfogande, ej innehava tjänstgöringsuppdrag (expektansarvoden);

b) *dispositionsanslag* för tillgodoseende av mera stadigvarande eller tillfälligare behov av personalförstärkning;

c) *anslag för beredande av semesterledighet och sabbatsledighet* åt tjänstemän;

d) *vikariatsersättning* i anledning av sjukdomsfall m. m. för tjänstemän, ordinarie eller extra; av detta anslag utgår också ersättning åt vikarie för tjänsteman, som inkallats till undervisningskurs.

Utgifterna till arvoden åt såväl extra postexpeditörer som extra postiljoner med fast placering ävensom för expektansarvoden till dessa anser generalpoststyrelsen för år 1918 icke komma att överstiga de för ändamålet i 1917 års stat upptagna belopp.

Däremot beräknar styrelsen, att dispositionsanslagen för personalförstärkning komma att föranleda väsentligt ökade kostnader samt anför i fråga härom följande:

»Utgifterna i sådant hänseende lära, så vitt nu kan beräknas, för år 1916 uppgå till ej mindre än omkring 350,000 kronor. Detta, som innebär en betydande förhöjning utöver vad förut beräknats, beror till stor del på med kriget förenade extra ordinära utgifter. Ökade kostnader hava uppstått *dels* för personal vid särskilda, i anledning av kriget anordnade utväxlingspostanstalter: Göteborg utr., Köpenhamn, Karungi utr. och Gävle utr., *dels ock* för förstärkning av personalen vid de ordinarie utväxlingspostanstalter, vilka haft att taga befattning med de synnerligen stora utrikes transitposterna. Dessa utgifter torde för år 1916 komma att uppgå till sammanlagt omkring 100,000 kronor.

Jämväl den inländska posttrafiken har emellertid, såsom i annat sammanhang påvisats, tagit ett ofantligt uppsving. Det har icke varit möjligt att utföra det härigenom ökade arbetet enbart med den vid de olika postanstalterna fast anställda personalen, utan hava tillfälliga arbetskrafter i stor utsträckning måst anlitas.

De bestyr med utbetalningar från allmänna pensionsförsäkringsfonden, som pålagts postverket, hava visat sig bliva synnerligen betungande. Utbetalningarna hava nämligen tagit sådan omfattning, att det vållat ej oväsentliga svårigheter för det egentliga postarbetet.

Sedan med 1916 års ingång jämväl personer, som fyllt 67 år, medgivits rätt till understöd från pensionsförsäkringsfonden, hava pensionsutbetalningarna ökats i än högre grad, så att vid en hel del postkontor vissa dagar varje månad måst anlitas tillfällig personalförstärkning för att kunna medhinna arbetet.

Slutligen torde postverket ej längre kunna få för postarbetet erforderlig tillfällig personal utom verket för samma ersättning som hittills. Detta gäller särskilt dylik personal av postvaktmästargrad i Stockholm. Ersättningen till sådan personal utgår för närvarande efter 1,020 kronor per år i arvode jämte 180 kronor i ortstillägg eller efter omkring 3 kronor 33 öre per dag. Tillfällig personal i Stockholm anskaffas i allmänhet genom Stockholms stads arbetsförmedling. Då timersättningen för ej yrkesbildad arbetare därstädes uppgår till 60 à 80 öre och därutöver, under det att den vid postverket åtnjutna ersättningen — med 8 timmars tjänstgöring per dag — endast uppgår till något mer än 41½ öre per timme, har arbetsförmedlingen förklarat sig ej längre vara i stånd att åt postverket skaffa erforderlig tillfällig arbetskraft mot den nu utgående ersättningen. Postverket torde därför få räkna med en förhöjning i ersättningen för den utom postverket stående tillfälliga personalen, åtminstone å vissa orter.»

I anledning av vad sålunda anförts anser generalpoststyrelsen sig hava att emotse en avsevärd förhöjning i utgifterna för personalförstärkning under såväl år 1917 som år 1918.

Vad åter vidkommer utgifterna för beredande av semesterledighet torde desamma för år 1918 komma att nedgå i förhållande till år 1917,

beroende huvudsakligen därpå, att *ordinarie* personal utan fast placering anlitas för ändamålet.

Kostnaderna för sabbatsledighet för år 1918 anser styrelsen komma att hålla sig inom samma belopp, som beräknats för år 1917.

Vad nyss sagts rörande utgifterna för semesterledighet gäller jämväl beträffande vikariatsersättningar.

Styrelsen hemställer, att anslaget till »Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.», som i staten för år 1917 upptagits till 894,000 kronor, med hänsyn till vad förut omförmäls, icke för år 1918 sättes lägre än till 1,000,000 kronor. Hänsyn har därvid jämväl tagits till den inbesparing å detta anslag, som skulle bliva följderna av ett bifall till förslaget om uppförande å *ordinarie* stat av 75 nya förste postvaktmästare- och förste postiljonsbefattningar. Ökningen av anslaget i förhållande till 1917 års anslag skulle alltså utgöra 106,000 kronor.

Emot generalpoststyrelsens hemställan i fråga om anslagen till ortstillägg och hyresbidrag samt till arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m. har jag intet att erinra, utan får till alla delar tillstyrka densamma.

*Departements-
chefen.*

Summan av samtliga under avlöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag är i staten för år 1917 fastställd till ..... kronor 11,481,300: —

*Sammanfatt-
ning.*

Läggas härtill av mig föreslagna förhöjningar,
nämligen:

å anslaget till löner och tjänstgöringspenningar ...	»	196,200: —
å anslaget till ortstillägg och hyresbidrag	»	30,000: —
å anslaget till arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m.	»	106,000: —

komma samtliga under avlöningar till distrikts- och lokalförvaltningarna förekommande anslag att för år 1918 utgöra ..... kronor 11,813,500: —
innebärande en *förhöjning* i förhållande till år 1917 av 332,200 kronor.

3. Övriga anslag.

Arvoden till poststationer.

Detta anslag har för vart och ett av åren 1914—1917 upptagits med oförändrat belopp eller 2,150,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 2 häft. (Nr 2.)

Generalpoststyrelsen meddelar, att utgifterna å anslaget belöpa sig för år 1915 till 2,003,956 kronor 64 öre, innebärande en ökning vid jämförelse med år 1914 av 162,484 kronor 69 öre eller 8,8 %. Av denna ökning faller 7,16 % å den för perioden 1915—1919 verkställda regleringen av ersättningen för järnvägspoststationernas handhavande, vadan ökningen av lantpoststationsföreståndarnes ersättningar uppgår till 1,64 %.

För år 1916 beräknar styrelsen utgifterna å anslaget till omkring 2,055,000 kronor eller en ökning av inemot 2,5 %.

Då den fortgående stegringen av levnadskostnaderna säkerligen torde komma att föranleda alltjämt stigande krav å högre ersättning från lantpoststationsföreståndarnes sida, anser generalpoststyrelsen försiktigheten bjuda att för åren 1917 och 1918 räkna med en ökning av 3 å 4 % och hemställer på grund därav, att *ifrågavarande anslag för år 1918 upptages till förslagsvis 2,200,000 kronor*, innebärande en *förhöjning* i anslagssumman av 50,000 kronor.

Arvoden åt frimärksförsäljare.

I sitt statförslag för år 1917 hemställde generalpoststyrelsen om ändring i bestämmelserna i fråga om arvodet till antagna särskilda frankoteckensförsäljare, åsyftande sänkning av detta arvode. I samband därmed och då en dylik sänkning skulle möjliggöra nedsättning av det för ändamålet i staten upptagna anslag, föreslog generalpoststyrelsen tillika, att anslaget i fråga skulle i staten för 1917 upptagas till allenast 50,000 kronor, innebärande en besparing i jämförelse med staten för år 1916 av 20,000 kronor.

Riksdagen fann den föreslagna sänkningen av arvoden välbetänkt.

Anslaget upptogs i 1917 års stat till nämnda belopp 50,000 kronor. Kungl. Maj:t har sedermera genom nådigt brev den 30 juni 1916, i enlighet med generalpoststyrelsens förslag, meddelat ändrade föreskrifter angående frimärksförsäljarnas arvoden.

Innan erfarenhet vunnits rörande den inverkan å utgifterna å sagda anslag, som kan komma att utövas såväl av ikraftträdandet av de förändrade arvodesbestämmelserna som ock därav att, utöver det femtiotal frimärksautomater, som uppsatts under år 1915, ytterligare omkring 200 dylika automater under år 1916 blivit anbragta dels inom huvudstaden dels ock inom olika samhällen i landsorten samt därutöver än ytterligare omkring 250 frimärksautomater, som för närvarande äro under tillverkning å postverkets verkstad, under den närmare tiden utplacerats, anser general-

poststyrelsen någon förändring av anslaget icke böra ifrågakomma, utan har detsamma för år 1918 upptagits med oförändrat belopp av 50,000 kronor.

Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden.

I postverkets stater har sedan lång tid tillbaka anvisats ett fast anslag till gratifikationer m. m. Beträffande detta anslag anför generalpoststyrelsen följande:

»Anslaget är, såsom ligger i sakens natur, avsett att i huvudsak användas för tilldelande av penningbelöningar åt de tjänstemän, som på ett eller annat sätt gjort sig därav förtjänta, samt särskilt såsom uppmuntran åt tjänstemän för flit och intresse vid tillfällen av större anhopning av göromål, såsom exempelvis vid jul och nyårstid.

Såsom generalpoststyrelsen vid avgivandet av statförslaget för år 1917 närmare omförmält, anlitas anslaget emellertid jämväl till gratifikationer åt andra personer för berömvärt, oegennyttigt handlingssätt till postverkets bästa ävensom till flyttningsbidrag till tjänstemän, varjämte viss del av anslaget är avsett att användas till resebidrag åt posttjänstemän under utrikes studieresor.

Därjämte utbetalas av detta anslag gratifikationsvis ersättningsbidrag till postverkets extra personal med fast placering vid de enstaka tillfällen, då densamma måste beordras till tjänstgöring å annan ort än stationsorten.»

Generalpoststyrelsen meddelar, att utgifterna å anslaget, som i 1915 års stat är upptaget till 20,000 kronor, för samma år belöpt sig till 19,951 kronor. Därvid vore emellertid att märka, att häri icke inginge de särskilda ersättningsbelopp, som utbetalats till personal, som tjänstgjort å de i anledning av kriget särskilt inrättade utväxlingspostanstalterna i Göteborg, Köpenhamn och Karungi utr., och vilka ersättningsbelopp generalpoststyrelsen varit hänvisad att, intilldess av Kungl. Maj:t annorlunda bestämts, avföra under detta anslag. Sedan Kungl. Maj:t, på generalpoststyrelsens därom gjorda anhållan, den 9 september 1915 medgivit, att de särskilda ersättningsbelopp, som utbetalats eller kunde komma att utbetalas till sagda personal, finge utgå från det i postverkets stater uppförda anslag till oförutsedda utgifter, har styrelsen till sistnämnda anslag överfört hela det belopp, som för tiden intilldess utbetalats eller 13,111 kronor 76 öre. Trots att således dessa särskilda, av det pågående kriget förorsakade utgifter avlyftats från gratifikationsanslaget, har detsamma för år 1915 visat sig otillräckligt.

Styrelsen anför härom följande:

»Under nuvarande förhållanden har det ej varit möjligt att vid tillfällen av större trafikökning, såsom exempelvis vid större helger, vissa namnsdagar och dylikt, erhålla fullt kvalificerad arbetskraft utom postverket, utan har styrelsen vid sådana tillfällen varit nödsakad att för arbetets jämna fortgående pålägga postpersonalen tjänstgöring å avsevärt utsträckt tid över den normala.

I stället för att vid postverket tillämpa övertid ersättningssystem, har generalpoststyrelsen, då statsmakterna, vad postverket beträffar, å dess stat anvisat ett fast anslag till gratifikationer, ägt att i de fall, då extra ersättning ansetts böra utgå till tjänstemän, bereda dem dylik, att utgå av detta anslag.

Från tjänstemannahåll hava visserligen vid upprepade tillfällen framförts önskemål om särskild ersättning för timme för övertidsarbete. Denna fråga torde emellertid få anses vara av mycket invecklad beskaffenhet och sammanhänger med reglerande av arbetstiden ävensom en del andra hithörande spörsmål. Generalpoststyrelsen har därför ännu icke fattat ståndpunkt i frågan.

Den huvudsakligaste delen av gratifikationsanslaget tages numera i anspråk för tilldelande av gratifikationer åt personalen för nitiskt och intresserat arbete under avsevärt utsträckt tjänstgöringstid utöver den normala vid jul- och nyårsperioderna.

Även med det vid senaste riksdag för år 1917 anvisade förhöjda belopp, 25,000 kronor, torde gratifikationsanslaget icke bliva tillräckligt för att kunna i önskvärd och tillräcklig utsträckning bereda postpersonalen ersättning för dylikt arbete. Erfarenheten från sista jul- och nyårsperioden visar nämligen, att det skulle hava varit synnerligen önskvärt, att generalpoststyrelsen för ifrågavarande ändamål haft till sin disposition större belopp än som då var förhållandet.»

Styrelsen uttalar såsom sin mening, att ehuru väl styrelsen skall låta sig angeläget vara att, endast då verkliga skäl därtill föreligga, utdela gratifikationer, det ur flera synpunkter måste anses vara av stor vikt, att styrelsen har tillgång till ett jämförelsevis betydande belopp för att kunna tillgodose de berättigade krav, som styrelsen anser böra kunna göras gällande från personalens sida på bekommande av särskild ersättning för visst arbete.

Generalpoststyrelsen hemställer fördenskull, att *anslagsbeloppet i staten för år 1918 höjes med 15,000 kronor och sålunda fastställs till 40,000 kronor.*

Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden.

Beträffande detta förslagsanslag anser generalpoststyrelsen sig icke för närvarande och innan ännu några års erfarenhet vunnits rörande verkningarna av de från 1914 års början medgivna förhöjda understöds-

belopp till avgångna poststationsföreståndare och lantbrevbärare behöva ifrågasätta någon förhöjning, utan borde anslaget jämväl för 1918 upptagas med 20,000 kronor.

Vad generalpoststyrelsen föreslagit beträffande »Övriga anslag» har *Departementschefen.* icke givit mig anledning till erinran.

De skilda anslagsbeloppen under »3. Övriga anslag» uppgå i staten för år 1917 till sammanlagt ..... kronor 2,245,000: — *Sammanfattning av anslagen under »3. Övriga anslag».*

För år 1918 hava föreslagits förhöjningar i följande anslag:

arvoden till poststationer med	»	50,000: —
gratifikationer m. m. med	»	15,000: —

Samtliga under »övriga anslag» förekommande anslagsbelopp komma således att i staten för år 1918 sluta å ett belopp av ..... kronor 2,310,000: — vilket innebär en *förhöjning* i förhållande till år 1917 av 65,000 kronor.

Totalsumman av anslagen till avlöningarna är i staten för år 1917 upptagen till ..... kronor 14,271,100: — *Sammanfattning av samtliga anslag under »A. Avlöningar».*

De av generalpoststyrelsen för år 1918 föreslagna höjningarna i anslagen utgöra:

till generalpoststyrelsen	»	34,200: —
» distrikts- och lokalförvaltningarna	»	332,200: —
samt i »övriga anslag»	»	65,000: —

Anslagen till avlöningar för år 1918 komma således att utgöra ..... kronor 14,702,500: — vilket innebär en *förhöjning* i förhållande till år 1917 med 431,400 kronor.

B. Övergångsstat.

1. Generalpoststyrelsen.

Av de under denna titel i 1917 års stat uppförda anslag föreslår generalpoststyrelsen följande att uppföras i övergångsstaten för år 1918 med på nedan anförda grunder ändrade belopp.

Av de i 1917 års stat uppförda 5 tjänstemän i 1:a graden beräknar styrelsen en komma i åtnjutande av ett andra ålderstillägg, 500 kronor,

från och med ingången av år 1918. Det för tjänstemännen i 1:a graden i 1917 års stat upptagna beloppet, 19,000 kronor, bör i 1918 års stat sålunda ökas till 19,500 kronor.

Arvodena till de två extra tjänstemännen — amanuenser —, som uppbära avlöningar å generalpoststyrelsens övergångsstat, utgå numera med endast 2,520 kronor. Det i 1917 års stat uppförda anslag till arvoden åt extra tjänstemän, 3,100 kronor, bör alltså för år 1918 sänkas till 2,520 kronor eller i runt tal 2,500 kronor.

Då övriga härunder i 1917 års stat uppförda anslag beräknas komma att för år 1918 utgå med oförändrade belopp, skulle summan av samtliga å generalpoststyrelsens övergångsstat uppförda anslag — för år 1917 upptagna med 30,700 kronor — för år 1918 utgöra

kr. 30,600: —.

Under »A. Avlöningar» är inberäknat avlöningar till 5 manliga förste postexpeditörer och en kvinnlig postexpeditör, vilka tjänster skola tillsättas endast i mån av avgång bland förenämnda, i övergångsstaten uppförda tjänstemän i första lönegraden och amanuenser. Då emellertid erfarenheten givit vid handen, att begynnelseavlöningen till nyutnämnd manlig förste postexpeditör i allmänhet uppgår till 3,500 kronor, har i staten för år 1918 för dessa 5 tjänstemän avlöningarna jämte ortstillägg (450 kronor för varje) under A. beräknats till 19,750 kronor. Den vakanta kvinnliga postexpeditörstjänsten har under A. nu liksom föregående år beräknats till 1,725 kronor, motsvarande begynnelseavlöning jämte ortstillägg.

Från 1918 års övergångsstat för generalpoststyrelsen böra alltså avgå sistnämnda två belopp, tillhopa 21,475 kronor eller i runt tal

» 21,500: —

Det i 1917 års stat uppförda anslag till en kammar-skrivartjänst uppföres ej i 1918 års stat, då innehavaren av denna tjänst avlidit.

Anslagen till generalpoststyrelsens övergångsstat i 1918 års stat böra alltså utföras med

» 9,100: —

Vid jämförelse med 1917 års stat innebär detta en *minskning* av 1,600 kronor.

2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.

Generalpoststyrelsen meddelar, att de i 1917 års stat under denna titel uppförda anslagen till en postmästare av klass 2 A, 6,000 kronor, samt till en postexpeditör med avlöning som förste postexpeditör, manlig (enligt 1914 års stat), 4,200 kronor, icke komma att uppföras i 1918 års stat, då innehavaren av den förra tjänsten beräknas avgå med pension före 1918 års ingång och innehavaren av den senare avlidit.

Övriga anslag finner styrelsen böra uppföras i 1918 års stat med oförändrade belopp.

På grund av förenämnda två anslags avförande ur 1918 års stat kommer sammanlagda beloppet av samtliga anslag härunder — i 1917 års stat upptagna med 61,550 kronor — att i 1918 års stat minskas till 51,350 kronor. Av samma anledning blir beloppet för »Avgå följande under A. upptagna avlöningar» minskat med 9,300 kronor, utgörande avlöningar dels för en postmästare av klass 2 B 5,500 kronor, dels för en manlig postexpeditörstjänst, 3,800 kronor, och kommer avdraget således att i sin helhet utgöra 41,100 kronor.

Efter avdrag av sistnämnda belopp från de här förut till 51,350 kronor beräknade anslagen, blir skillnaden 10,250 kronor, det belopp, vartill 1918 års övergångsstat för distrikts- och lokalförvaltningarna bör beräknas.

Då anslaget i 1917 års stat upptogs till 11,150 kronor, utgör detta en *minskning* i 1918 års stat av 900 kronor.

Emot styrelsens förslag beträffande övergångsstaten har jag intet att erinra. Departements-
chefen.

Om till nyssnämnda för distrikts- och lokalförvaltningarna beräknade anslag	kronor 10,250: —
lägges anslaget för generalpoststyrelsen, här förut beräknat till	» 9,100: —,
kommer anslaget å övergångsstaten i dess helhet, i 1917 års stat fastställt till 21,850 kronor, att för år 1918 belöpa sig till	» 19,350: —.

Vid jämförelse med 1917 års stat innebär detta en *minskning* av 2,500 kronor.

C. Pensioner.

(Förslagsanslag.)

Utgifterna till pensioner åt postverkets tjänstemän hava upptagits i staten

för år 1915	till kronor 433,840: —	
» » 1916	» » 495,100: —	samt
» » 1917	» » 536,600: —	

Generalpoststyrelsen meddelar nu, att 1915 års verkliga utgifter å detta anslag hava, med frånseende av det belopp, som postverket under nämnda år blivit gottgjort från pensionsfonden för civila tjänstinnehavare, utgjort 446,410 kronor, överstigande sålunda de i staten för nämnda år beräknade med 12,570 kronor. Pensionsutgifterna för år 1916 beräknar styrelsen däremot komma att med ungefär motsvarande belopp understiga anslagsbeloppet för sistnämnda år.

Beträffande anslagssumman för år 1917 komma, enligt vad styrelsen nu kan bedöma, utgifterna att belöpa sig till de beräknade beloppen.

I fråga om pensionsstaten för år 1918 bör till det i staten för år 1917 upptagna anslagsbelopp ... kronor 536,600: — läggas dels skillnaden mellan pensionsbeloppen för helt år till de tjänstemän, vilka år 1917 beräknas erhålla pension, och den del därav, som kommer att till dessa tjänstemän utbetalas under nämnda år ... » 55,650: —

dels de pensionsbelopp, som beräknas komma att under år 1918 utbetalas till under nämnda år nyblivna pensionstagare, med iakttagande att pensionerna, såsom förut skett, beräknats komma att utgå från och med andra månaden efter inträdd pensionsålder ..... » 28,505: —

Summa kronor 620,755: —

Från denna summa bör dragas den på grund av dödsfall eller annan avgång bland pensionstagarne beräknade besparing i pensionsutgifterna. Denna besparing torde, i likhet med vad förut gjorts,

böra upptagas till 5 % å ovannämnda slutsumma,
 eller ..... kronor 31,035: —

Utgifterna å pensionsstaten för år 1918 skulle,
 enligt denna beräkningsgrund, komma att utgöra ..... kronor 589,720: —
 eller i runt tal 589,700 kronor,
innebärande en ökning i jämförelse med senast fastställda pensionsstat,
536,600 kronor, av 53,100 kronor.

Förestående belopp, 589,700 kronor, bör enligt av generalpoststyrelsen gjorda beräkningar fördelas på de tre i staten upptagna grupperna sålunda:

1) Tjänstemän, som erhållit avsked	kronor 573,285: —
2) Tjänstemän m. fl., som i följd av skada under tjänstutövning eller av annan orsak tiller- känts årligt understöd	» 13,815: —
3) Avlidna tjänstemäns m. fl:s änkor och barn	» 2,600: —
<hr/>	
Summa kronor	589,700: —

Härvid hava beträffande grupperna 2) och 3) endast tagits i beräkning sådana understöd, som redan blivit av Kungl. Maj:t och riksdagen beviljade.

Vad generalpoststyrelsen under rubriken »Pensioner» föreslagit har ej föranlett någon erinran från min sida. *Departements-
chefen.*

D. Postbefordran.

(Förslagsanslag.)

Postbefordran å järnväg.

För detta ändamål har för vart och ett av åren 1914, 1915, 1916 och 1917 anvisats 4,400,000 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar, att utgifterna å anslaget, vilka för år 1914 belöpte sig till 3,909,300 kronor, under år 1915 stegrats till 4,414,418 kronor.

Denna stora ökning, ej mindre än 505,118 kronor, är till ojämförligt största delen orsakad av de utav kriget skapade förhållanden, på grund av vilka ej mindre postutväxlingen mellan, å ena sidan, Ryssland och vissa därbortom liggande länder samt, å andra sidan, England,

Frankrike m. fl. länder kommit att förmedlas av Sverige, än även utväxlingen av försändelser till och från i de olika länderna befintliga krigsfångar blivit i allt större och större utsträckning överlämnad åt svenska postverket.

Angående transitopostbefordringen har styrelsen lämnat följande redogörelse:

»Under hela år 1915 försiggick all postutväxling med Ryssland över Torne älv, till en början vid Karungi, men sedermera, efter det att järnvägen utsträckts till Haparanda, därstädes. Detta föranledde, att under hela året stora mängder transitopost fingo järnvägsledes transporteras mellan Göteborg, ändpunkten för sjöpostlinjen till England, och Karungi resp. Haparanda. Krigsfångepaketerna måste befordras hela järnvägssträckan Trälleborg—Haparanda (Karungi); och slutligen har den rätt avsevärda paketposten från Danmark till Ryssland fått fraktas hela sträckan Malmö—Haparanda (Karungi).

För att i någon mån belysa storleken av de postmängder, som sålunda fått forslas genom landet i hart när hela dess utsträckning, meddelas följande uppgifter beträffande år 1915.

Sammanlagda vikten av den transiterande *brevposten* utgjorde för de 3 sista månaderna av sagda år:

i riktning till Ryssland	286,911 kg.	eller i medeltal per månad	95,637 kg,
» » från »	106,051 »	» » » » » » »	35,350 ».

Antalet transiterande *paket till* Ryssland utgjorde under året:

	från England och därbortomliggande länder, inkomna via Göteborg	från Norge och i transit däröver inkomna	från Danmark
	606,789 stycken	341,469 stycken	402,955 stycken
(i medeltal per månad:	50,566 »	28,456 »	33,579 »).

Antalet krigsfångepaket till och från Ryssland utgjorde:

1:a kvartalet 1915	59,396 stycken
2:a » »	182,018 »
3:e » »	175,282 »
4:e » »	716,086 »

eller tillhopa 1,132,782 stycken,

av vilka 1,053,765 från Ryssland och 79,017 till detta land.

Det är uppenbart, att endast en bråkdel av dessa massor av post kunnat inrymmas i av inrikesposten ej upptagna delar av det för den vanliga postbefordringen avsedda postvagnsutrymmet. För det övriga har extra utrymme, huvudsakligen godsvagnar, fått tagas i anspråk. Kostnaderna för detta extra utrymme hava för år 1915 uppgått till omkring 500,000 kronor.

För år 1916 äro än högre utgifter för extra postvagnsutrymme att emotse.

Visserligen upphörde, på grund av kända förhållanden, transitbefordringen över Sverige av paket mellan England och Ryssland i slutet av år 1915, men i stället har utväxlingen av krigsfångepaket enormt ökats. Sålunda befordrades genom Sverige under de åtta första månaderna av år 1916 ej mindre än 3,263,249 dylika paket, därav 3,015,418 i riktning *från* och 247,831 i riktning *till* Ryssland. Ytterligare ökning av denna rörelsegren kan beräknas, sedan med Rumäniens inträde bland de krigförande makterna Sverige torde komma att förnedla ifrågasvarande postutväxling jämväl mellan, å ena sidan, Ryssland och, å andra sidan, Österrike-Ungern, Bulgarien och Turkiet.

Verkställda beräkningar hava givit vid handen, att järnvägsbefordringen av transitposterna för de tre första månaderna av år 1916 betingat en kostnad av i runda tal respektive 77,000, 74,000 och 86,000 kronor. Genom den i mitten av maj månad vidtagna åtgärden att anordna sjöpostbefordran mellan Sverige och Finland å linjerna Stockholm—respektive Gävle—Raumo kunde sistnämnda kostnader nedbringas till omkring 30,000 kronor per månad. Denna anordning måste emellertid, på grund av tillstötande omständigheter, inställas i slutet av augusti, och för årets återstående månader torde man näppeligen våga räkna med lägre belopp än omkring 90,000 kronor per månad. I följd härav lär — allt under förutsättning av krigets fortvaro — transitpostbefordringen komma att föranleda en ökning av utgifterna å anslaget till postbefordran å järnväg med minst 900,000 kronor.»

I fråga om de ökade inkomsterna i anledning av omhandlade transitpostbefordran har generalpoststyrelsen meddelat upplysningar, som omförmälas i annat sammanhang här nedan.

De normala utgifterna å anslaget, varav även utgå kostnader för reparationer å postvagnar m. m., beräknar styrelsen för år 1916 kunna begränsas till omkring 4,150,000 kronor.

Beträffande den under senaste tiden skedda ökningen i postbefordran å järnväg anför styrelsen följande:

»Vid utgången av år 1915 utgjorde de för postbefordring använda järnvägarnas sammanlagda längd 14,815 km. Under år 1916 har därutöver för posttrafik tagits i anspråk en bansträcka av 32 km. och beräknas innan årets slut tillkomma ytterligare 78 km. Enligt inhämtade upplysningar från järnvägsstyrelsen samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skulle kunna antagas, att under år 1917 omkring 156 och under år 1918 omkring 147 km. nya, för postbefordring lämpliga banor komma att öppnas för trafik.

Antalet med olika slag av befordringsmedel, såsom hel postvagn eller del av sådan vagn, godsvagn, fack, brevlådor m. m., å järnväg postförda kilometer har under år 1915 uppgått till 30,459,598, innebärande en ökning i jämförelse med 1914 av 1,114,812 km.»

För år 1917 beräknar styrelsen, med hänsyn till poströrelsens ständiga tillväxt, nya järnvägars öppnande för trafik och dylikt en utgiftssumma av inemot 4,300,000 kronor.

Poströrelsens, särskilt paketbefordringens, fortgående stegring medför ständigt stigande krav på ökade utrymmen inom postkupéerna. Järnvägs kommunikationernas förbättring nödvändiggör omläggningar av postförbindelserna å järnväg. Samtliga dessa omständigheter föranleda, att man allt framgent måste räkna med betydliga öknings av kostnaderna för postbefordran å järnväg. Vid sådant förhållande anser generalpoststyrelsen nödvändigt, att det för sagda ändamål anvisade anslag bör, på det utgifterna må med säkerhet kunna hållas inom anslagsbeloppet, höjas med 50,000 kronor och fördenskull uppföras i 1918 års stat med 4,450,000 kronor.

Pöstbefordran å landsväg jämte lokala transporter.

Detta anslag har från och med år 1914 varit i staten upptaget med 2,100,000 kronor för varje år.

Generalpoststyrelsen upplyser, att utgifterna å anslaget, vilka under år 1914 belöpte sig till 1,805,657 kronor, under år 1915 uppgått till 2,004,767 kronor, vilket sålunda innebär en utgiftsstegring av 199,110 kronor.

Av sistnämnda summa äro, enligt styrelsens uppgift, inemot 150,000 kronor att hänföra till de kostnader, som föranletts av nu pågående transitbefordring av post genom landet.

Styrelsen anför angående denna transitbefordring följande:

»Såsom generalpoststyrelsen hade anledning meddela i samband med avgivande av statförslaget för år 1917, förorsakades särskilt dryga utgifter för de hästskjutsar, som erfordrades för postforslingen mellan Karungi och Karunki i Finland samt än mer mellan Karungi och Haparanda, efter det islossningen omöjliggjort transporter på isen över Torne älv och intill den tidpunkt, då järnvägen framdragits till Haparanda. Från sistnämnda tidpunkt hava de utgifter, som avföras under nu ifrågavarande anslagstitel, kunnat nedbringas till 5,000 à 6,000 kronor för månad. Dessa utgifter — vilka givetvis till allra största delen bortfölo under den tid av år 1916, då postbefordringen mellan Sverige och Finland, på sätt ovan vid behandlingen av anslaget till postbefordran å järnväg omförmäls, försiggick sjöledes mellan Gävle eller Stockholm och Raumo — äro allt fortfarande att emotse, så länge den nuvarande transitbefordringen fortgår. Någon ökning torde även kunna förväntas uppstå under den del av året, då postforslingen mellan Haparanda och Torneå icke kan äga rum med båtar. Emellertid behöver, så vitt nu kan bedömas, anslaget icke av dessa anledningar framdeles belastas i fullt så hög grad som under år 1915.»

Den av nu rådande förhållanden föranledda stegringen å arbets- och foderpriser har redan och torde under den närmaste tiden komma

att än ytterligare öva en högst betydande inverkan å utgifterna för postbefordran landsvägsledes. Styrelsen anför härom följande:

»Av orsaker, för vilka generalpoststyrelsen lämnat utförlig redogörelse i samband med avgivandet av statförslaget för år 1917, har denna inverkan icke varit så framträdande med avseende å utgifterna för år 1915. Bortsett från de extraordinära utgifterna till följd av kriget har nämligen kostnadsökningen å anslaget endast belöpt sig till cirka 50,000 kronor.

För år 1916 har däremot utgiftsökningen visat sig bliva avsevärt större än generalpoststyrelsen ansåg sig hava anledning beräkna vid upprättandet av sist-nämnda statförslag. Såsom generalpoststyrelsen då meddelade, hade till upphörande med 1915 års utgång uppsagts ej mindre än 142 postföringskontrakt, motsvarande 17,1 % av hela antalet dylika kontrakt och innefattande en sammanlagd ersättningssumma av ungefär 190,900 kronor. Förnyandet av dessa avtal har inneburit en utgiftsökning av omkring 36,600 kronor eller 19,2 %, motsvarande 4,2 % av sammanlagda utgifterna för landsvägspostföring under 1915. Vidare hava lantbrevbäringskontrakt uppsagts till ett antal av 447 — 20 % av hela antalet sådana kontrakt och avseende en ersättningssumma av tillhopa cirka 178,000 kronor — vilka uppsägningar föranlett en kostnadsökning av 38,700 kronor, d. v. s. 21,7 % av förutvarande ersättningssumman och 4,7 % av 1915 års utgifter för lantbrevbäringen i dess helhet. Härutöver har generalpoststyrelsen i ett antal fall, då till lantbrevbärare utgående ersättning uppenbarligen varit allt för låg med hänsyn till vederbörandes arbetsprestation och gällande arbetspriser, funnit billigheten kräva att bevilja ersättningsförhöjning. Därav har föranletts utgiftsökning av omkring 19,000 kronor. Nyinrättande av lantbrevbäringslinjer har medfört merutgifter med omkring 11,000 kronor, varjämte omreglering av och turökning å förutvarande dylika linjer betingat cirka 17,000 kronor. På den s. k. låd- eller förstadsbrevbäringen faller en kostnadsökning av omkring 11,000 kronor. Samtliga nu meddelade siffror beträffande år 1916 avse årskostnader i avrundade tal.

De nu relaterade, högst betydande prisstegringar torde, så vitt nu kan bedömas och bortsett från de av kriget förorsakade kostnaderna, föranleda att utgifterna för år 1916 å nu ifrågakarande anslag komma att uppgå till något över 2,000,000 kronor. Därtill torde, under förutsättning att kriget fortfar intill årets slut, böra räknas med extraordinära utgifter till belopp av omkring 100,000 kronor. Anslaget kan därför förutses komma att överskridas.

Den utgiftsstegring, som grundar sig på under år 1916 ikraftträdde kontrakt, uppgår till ej mindre än i det närmaste 164,900 kronor eller 8,9 % av den normala utgiftssumman för år 1915, 1,855,000 kronor.

Ett överslag av antalet uppsägningar av för år löpande postföringskontrakt, vilka i enlighet med kontraktens bestämmelser angående uppsägningstid verkställes före utgången av augusti månad 1916, har givit till resultat, att ej mindre än 294 kontrakt, motsvarande 37 % av hela antalet gällande kontrakt samt innefattande en sammanlagd entreprenadsumma av något över 366,000 kronor, skulle komma att upphöra med utgången av år 1916. Vid sagda tidpunkt komma dessutom att upphöra 122 lantbrevbärarekontrakt, avseende en ersättningssumma av tillhopa omkring 48,000 kronor.

På grund av den enorma ökningen av antalet uppsägningar kan man med säkerhet förutse, att rådande prisförhållanden komma att år 1917 orsaka en be-

tydligt större stegring av utgifterna för postbefordringen å landsväg än den, varmed generalpoststyrelsen ansåg sig böra räkna vid avgivande av stattförslaget för sagda år. Med stöd av ovanstående redogörelse beträffande utgiftsstegringen å anslaget torde försiktigheten bjuda att beräkna kostnadsökningen till omkring 9 %. Detta skulle innebära, att utgifterna för år 1917 — bortsett från de av kriget föranledda särskilda kostnaderna — komme att stiga till omkring 2,200,000 kronor, således ett överskridande av anslaget med cirka 100,000 kronor.»

Generalpoststyrelsen anser, att anslaget bör i staten för år 1918 upptagas till 2,350,000 kronor, innefattande en förhöjning i förhållande till anslagsbeloppet för år 1917 av 250,000 kronor.

Postbefordran sjöledes.

1. *Emellan Sveriges fastland och Gottland.*

Anslaget har i staten för vart och ett av åren 1914—1917 varit upptaget med 75,000 kronor eller det belopp, som, enligt mellan generalpoststyrelsen och ångfartygsaktiebolaget Gottland den 14 november 1911 avslutat kontrakt, tillgodokommer sagda bolag för upprätthållande av regelbunden postförbindelse mellan fastlandet och Gottland.

Med pågående krig sammanhängande förhållanden — särskilt den fara, som uppstått för sjöfarten på grund av i Östersjön kringflytande minor — hava föranlett, att generalpoststyrelsen, efter av Kungl. Maj:t lämnade bemyndiganden, medgivit bolaget vissa lättnader i avseende å kontraktets fullgörande. Sålunda har antalet postföringsturer under vissa tidsperioder minskats, varjämte under den mörkare årstiden natturer fått utbytas mot dagturer m. m. Till följd av dessa förhållanden hava, å ena sidan, avdrag från ersättningen skett för inställda turer, men, å andra sidan, har bolaget, likaledes efter bemyndigande av Kungl. Maj:t, av postmedel erhållit bidrag till krigsförsäkring av båtar och besättning. Å anslaget har därför under år 1915 allenast utbetalats 70,100 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar nu, att bolaget i vederbörlig tid under sagda år uppsade förenämnda kontrakt till upphörande med den 14 november 1916. I samband med kontraktsuppsägningen hade bolaget framhållit, att de, särskilt genom kolprisernas enorma stegring, ständigt ökade omkostnaderna samt den av rådande förhållanden föranledda minskningen i person- och godstrafiken ansåges omöjliggöra för bolaget att för dittills avtalad ersättning fortfarande upprätthålla postförbindelsen. Vidare ville bolaget göra gällande, att postföringsersätt-

ningen borde täcka de ökade kostnader, som föranleddes därav, att bolaget måste under hela vinterseglationen hålla minst två båtar i trafik, under det att för ett tillfredsställande tillgodoseende av passagerar- och godstrafiken under en avsevärd del av året endast erfordrades ett så stort antal turer, som kunde uppehållas med en båt.

Då de med bolaget inledda förhandlingar pågingo vid tiden för statförslagets avgivande, har generalpoststyrelsen icke varit i tillfälle att fälla något omdöme rörande det belopp, med vilket utgifterna å anslaget kunde komma att stiga efter förut gällande avtals upphörande. Detta belopp blir under alla förhållanden beroende på Kungl. Maj:ts bestämmande. Generalpoststyrelsen hemställer emellertid, att anslaget i fråga för år 1918 upptages till förslagsvis 100,000 kronor.

2. *Emellan övriga inrikes orter.*

För detta ändamål har alltsedan år 1911 årligen anvisats ett belopp av 140,000 kronor.

Utgifterna å anslaget hava under år 1915 belöpt sig till 114,269 kronor.

Då stegring av sagda utgifter torde kunna emotses såsom följd av de utav rådande förhållanden förorsakade ökade omkostnaderna för sjöfarten, anser generalpoststyrelsen sig böra hemställa, att nu ifrågasvarande anslag fastställs för år 1918 till 150,000 kronor, innebärande en förhöjning av 10,000 kronor vid jämförelse med 1917 års stat.

3. *Emellan Sverige och Tyskland.*

Detta anslag finner generalpoststyrelsen för år 1918 böra upptagas i staten med samma belopp som för år 1917 eller 273,500 kronor.

På sätt generalpoststyrelsen meddelat vid avgivandet av statförslaget för år 1917, nedbringas utgifterna å anslaget till ungefär hälften av det i staten anvisade beloppet under den tid den regelbundna postångfärjeförbindelsen å linjen Trelleborg—Sassnitz uppehålls med endast en tur i vardera riktningen. Så snart förbindelsen i fråga återupptages i samma utsträckning som före krigsutbrottet, stiga utgifterna på anslaget till det för ändamålet anvisade belopp.

4. *Emellan Sverige och Danmark.*

Anslaget har för vart och ett av åren 1914—1917 fastställts till lika stora belopp eller 15,000 kronor.

Utgifterna för år 1915 uppgå till 12,983 kronor.

Ej heller beträffande detta anslag ifrågasättes någon förhöjning.

5. *Emellan Sverige och Finland.*

Till bestridande av kostnaderna för denna postbefordran, som före krigsutbrottet utfördes genom finska postverkets försorg, har sedan några år tillbaka i staten upptagits ett belopp av 25,000 kronor.

Generalpoststyrelsen anför beträffande detta anslag följande:

»I syfte att så vitt möjligt nedbringa kostnaderna för transitbefordringen genom Sverige av posten till och från Ryssland ävensom för att i ej högre grad än oundgängligen vore nödvändigt anstränga statens järnvägars under rådande förhållanden hårt anlitade vagnpark anordnades under sommarseglationen år 1916 postföring med ångbåt mellan Sverige och Finland. För ändamålet användes dels, efter nådigt medgivande, postångfartyget Öland, vilket från och med den 18 maj till utgången av augusti trafikerade linjen Gävle—Raumo, dels ock under tiden 20 maj—31 juli Stockholms Rederiaktiebolag Sveas ångare på linjen Stockholm—Raumo (Mäntyluo). Slutligen förhyrde generalpoststyrelsen för tiden 9 augusti—3 september den enskild firma tillhörande ångaren »Niobe», vilken under nämnda tidsperiod användes vid forslingen av den allttjämt växande mängden krigsfångepaket.

Kostnaderna för nu omförmälda särskilda sjöpostföring hava uppgått till sammanlagt något över 142,000 kronor. Enär emellertid, enligt gällande konvention angående postförbindelserna mellan Sverige och Ryssland, kostnaderna för sjöpostföringen under den vanliga seglationstiden skola jämt fördelas mellan de respektive postverken, har generalpoststyrelsen hos ryska postförvaltningen hemställt om gottgörelse för hälften av det sålunda utbetalade beloppet.»

För närvarande är givetvis, säger styrelsen, omöjligt förutse, huru postförbindelsen Sverige—Ryssland kan komma att ordnas efter krigets slut. Under förutsättning att densamma då kommer att av finska postförvaltningen ånyo övertagas och upprätthållas på samma villkor som vid tidpunkten för krigsutbrottet, anser styrelsen någon ändring av det i staten upptagna anslagsbeloppet, 25,000 kronor, icke behöva vidtagas.

6) *Emellan Sverige samt Storbritannien och Amerika.*

Till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande postbefordran har alltsedan år 1909 i de olika årens stater varit upptagna lika stora belopp, eller 14,000 kronor.

Före krigsutbrottet 1914 utgick av anslaget ersättningen för paketpostbefordringen mellan Sverige och England å linjerna Göteborg—London och Göteborg—Hull respektive Grimsby samt mellan Sverige och

Amerikas förenta stater med anlitande av dansk ångbåtslinje Köpenhamn—New York.

I samband med statförslaget för 1917 har generalpoststyrelsen lämnat redogörelse för anordnandet av den direkta sjöpostförbindelse mellan Sverige och England, som allt fortfarande upprätthålles på i huvudsak oförändrat sätt. Kostnaderna för denna postförbindelse hava, enligt styrelsens uppgift, för år 1915 uppgått till 751,990 kronor.

Visserligen är för närvarande under utredning frågan om anordnande av en, eventuellt staten tillhörig, direkt ångfärje- eller ångbåtsförbindelse mellan Sverige och England, vilken, om den kommer till stånd, torde bliva i större eller mindre utsträckning anlitad för postbefordran. Generalpoststyrelsen håller dock före, att hänsyn till de kostnader, som i och med ett eventuellt genomförande av något av de framkastade förslagen skulle komma att belasta nu ifrågavarande anslag, icke bör tagas vid beräkning av dettas belopp för år 1918.

Sedan rederiaktiebolaget Sverige—Nordamerika i början av december månad 1915 upprättat direkt ångbåtsförbindelse mellan Göteborg och New York, har bolagets å sagda linje insatta ångare »Stockholm» vid samtliga dess resor anlitats för postbefordran. Med hänsyn till rådande förhållanden har generalpoststyrelsen emellertid hittills varit förhindrad fatta ståndpunkt till frågan, i vilken utsträckning postbefordran framdeles skall kunna äga rum å denna linje, liksom angående ersättningen därför.

På grund av det anförda har generalpoststyrelsen, i saknad av tillförlitliga beräkningsgrunder för utgifterna å nu ifrågavarande anslag under år 1918, funnit sig icke böra hemställa om förändring av detssammas belopp, utan hemställer, att anslaget jämväl i staten för 1918 upptages till 14,000 kronor.

Vid bifall till förestående förslag om höjning dels av anslaget till postbefordran mellan Sveriges fastland och Gottland med 25,000 kronor, dels ock av anslaget till postbefordran sjöledes emellan övriga inrikes orter med 10,000 kronor, skulle summan av samtliga anslag, i staten för 1917 542,500 kronor, för 1918 upptagas till 577,500 kronor.

Transitersättning åt främmande postverk.

Vid behandlingen av detta anslag i statförslaget för år 1917 meddelade generalpoststyrelsen, att internationella postbyrån i Bern, beträffande ett stort antal postförvaltningar, då ännu ej lämnat beräkningar

angående den ersättning för transitering av brevframsändelser, som svenska postverket, på grundval av den i dylikt hänseende år 1913 upptagna statistik, skulle hava att erlägga till främmande postförvaltningar för perioden 1914—1919. Då sådana beräkningar ej heller vid tiden för senaste statförslagets avgivande ingått, har generalpoststyrelsen förklarat sig sakna anledning att ifrågasätta ändring i de för vart och ett av åren 1914—1917 i staten under nu förevarande anslag upptagna belopp, 100,000 kronor.

Det ekonomiska resultatet av transitpostbefordringen.

I likhet med vad vid avgivandet av statförslaget för år 1917 ägde rum, har generalpoststyrelsen i detta sammanhang lämnat en redogörelse för det beräknade ekonomiska resultatet för postverket av den transitpostbefordring, som uppstått därigenom att Sverige, på grund av de utav kriget föranledda förhållandena, måst övertaga den förmedling av postutväxlingen mellan västra och östra Europa, som under normala förhållanden ombesörjes av tyska postverket.

Styrelsen anför nu följande:

»I förra redogörelsen framhölls, bland annat, att den Sverige tillkommande brevtransitersättning, som kunde beräknas med ledning av statistik för år 1913, rimligtvis icke borde anses utgöra ersättning för de av den utvidgade transitbefordringen förorsakade kostnaderna. I anledning därav hade, med stöd av bestämmelser i gällande internationella postfördrag, underhandlingar inletts med vederbörande utländska postförvaltningar om erhållande för Sveriges del av full ersättning för den av Sverige ombesörjda särskilda transitbefordringen.

Dessa underhandlingar hava emellertid hitintills icke lett till slutligt resultat. Vissa postförvaltningar, vilkas ställning till frågan har större ekonomisk betydelse för Sverige, hava redan helt eller delvis i princip godkänt de av generalpoststyrelsen föreslagna beräkningsgrunderna.

I frågans nuvarande läge torde fördenskull några fullt tillförlitliga beräkningar rörande ersättningen för brevtransiteringen icke kunna göras. Även om, mot förmodan, för överenskommelses ernående någon jämkning skulle behöva vidtagas med avseende å de sålunda föreslagna beräkningsgrunderna, är emellertid all anledning antaga, att ersättningen ifråga skall komma att utgå med belopp, som fullt täcka de av transitbefordringen föranledda utgifterna.

För de *paket*, vilka av utländska postförvaltningar överlämnas till svenska postverket så väl för utdelning inom landet som för transitbefordran, beräknas ersättning, enligt i konventionerna stadgade grunder, för varje särskilt paket. De belopp, som på grund av paketutväxlingen med utlandet tillgodoförts Sverige under år 1915, uppgå till sammanlagt något över 995,000 kronor. I denna summa ingår sålunda jämväl svenska postverket tillkommande befodringsavgifter för till Sverige adresserade paket ävensom transitavgifter för sådana paket, vilka även under vanliga förhållanden skulle hava befordrats i transit över Sverige. Inkomsterna för sistnämnda båda slag av paket utgjorde år 1913 omkring 500,000 kronor. Då antalet från utlandet till Sverige ankomna vanliga paket var ungefärligen lika stort under år 1913 som under år 1915, eller 704,415 respektive 726,347, torde man

kunna räkna med i det närmaste lika stor inkomstsumma för den normala utländska paketutväxlingen under båda åren. Vid sådant förhållande skulle inkomsten av den av kriget förorsakade transitbefordringen böra för år 1915 beräknas till omkring 495,000 kronor.

För år 1916 torde, så vitt nu kan bedömas, icke kunna påräknas lika stora inkomster av transitbefordringen av paket.

Här ovan har under behandlingen av de olika postbefordringsanslagen redogjorts för, hurusom dryga utgifter förorsakas av den särskilda transitbefordringen, i synnerhet av den alltjämt tilltagande mängden av krigsfångepaket.

Även den av svenska postverket förmedlade utväxlingen av krigsfångepost-anvisningar har antagit högst avsevärda dimensioner.

Antalet postanvisningar har utgjort:

	År 1915.	$\frac{1}{1}-\frac{31}{7}$ 1916.
från Tyskland till Ryssland	69,300	88,462
» » » Japan	1,971	927
» Ryssland » Tyskland	780,928	758,603
	<u>Summa 852,199</u>	<u>847,992</u>

Summan av förestående postanvisningars belopp utgjorde:

år 1915	10,889,006: 43
$\frac{1}{1}-\frac{31}{7}$ 1916	9,815,517: 13

De ökade utgifter, som förorsakats svenska postverket under år 1915 på grund av den särskilda transitbefordringen, kunna beräknas till följande avrundade belopp:

för postbefordring å järnväg	kronor	500,000: —
» » » landsväg jämte lokala transporter	»	150,000: —
» » » sjöledes — efter avdrag av besparingen å de normala utgifterna för sjöpostföringen emellan Sverige och Tyskland samt emellan Sverige och Finland	»	600,000: —
» personal	»	60,000: —
å andra anslag	»	30,000: —
	<u>Kronor 1,340,000: —</u>	

Mot dessa utgifter skulle svara dels inflytande ersättning för brevtransiten, dels ovannämnda, av paketutväxlingen med utlandet under år 1915 härrörande 495,000 kronor, dels ock inbesparingen av det för transittersättning åt främmande postverk beräknade belopp av 100,000 kronor.»

Anslagen under »D. Postbefordran» hava bibehållits oförändrade allt sedan år 1914. Under de senaste åren hava de rådande förhållandena förorsakat svårighet att beräkna anslagens storlek. Generalpoststyrelsen har nu ansett sig nödsakad att hemställa om höjning av tre av anslagen, nämligen till postbefordran å järnväg, å landsväg jämte lokala transporter och sjöledes, i sistnämnda hänseende dock endast beträffande förbindelserna mellan Sveriges fastland och Gottland samt

Departements-
chefen.

mellan övriga inrikes orter. Med hänsyn till den — även räknat med normala förhållanden — stora ökningen av postförsändelserna ävensom arbets- och materialprisens starka stegring, som, att döma av massuppsägningen av postföringskontrakt, synes medföra i hög grad ökade kostnader särskilt för landsvägspostbefordringen, finner jag mig böra biträda vad generalpoststyrelsen uti förevarande hänseenden hemställt.

Beträffande särskilt anslaget för postbefordran mellan Sveriges fastland och Gottland ber jag få erinra, att de vid tiden för avgivandet av generalpoststyrelsens statförslag pågående förhandlingarna med ångfartygsaktiebolaget Gottland angående fortsatt upprätthållande av regelbunden postförbindelse mellan fastlandet och Gottland numera slutförts. Kungl. Maj:t har den 10 november 1916 bemyndigat generalpoststyrelsen att med bolaget träffa avtal rörande uppehållandet av nämnda trafik, dock allenast för ett år, mot en sammanlagd ersättning av 140,000 kronor. Denna höga ersättning har föranletts därav, att bolagets omkostnader för uppehållandet av ångbåtsförbindelserna mellan fastlandet och Gottland blivit väsentligt ökade, särskilt genom den sedan krigsutbrottet inträdda avsevärda förhöjningen i pris å nödig förbrukningsmateriel. Ökningen kan således sägas vara av endast provisorisk natur och torde ej böra föranleda ytterligare förhöjning av anslagssumman för år 1918 utöver vad generalpoststyrelsen föreslagit.

Sammanfattning av anslagen under »D. Postbefordran».

Genom höjning av anslaget			
till postbefordran å järnväg	med kronor	50,000: —	
» » » landsväg jämte lokala transporter	» »	250,000: —	
» » » sjöledes	» »	35,000: —	
<hr/>			
skulle anslagen under »D. Postbefordran» komma att ökas	med kronor	335,000: —,	
nämligen från 7,142,500 kronor under år 1917 till 7,477,500 kronor under år 1918.			

E. Omkostnader.

(Förslagsanslag.)

Felräkningspenningar.

Detta anslag har alltsedan år 1913 varit i staterna fastställt till 75,000 kronor.

Felräkningspenningar hava från 1903 års ingång utgått till vissa tjänstemän vid postverket. För närvarande gälla härom följande bestämmelser:

Felräkningspenningar tillkomma

intendenten vid postverkets huvudkassa med 500 kronor;

tjänsteman, som tjänstgör såsom kassör vid distriktsförvaltning, med 300 kronor, därest minst 500,000 kronor årligen av honom utbetalas i avlöningar och omkostnader m. m., men i annat fall med 120 kronor;

tjänsteman, som tjänstgör såsom huvudkassör vid något av postkontoren Stockholm 1, Göteborg 1 eller Malmö 1, ävensom, efter generalpoststyrelsens bestämmande, i undantagsfall kontrollör eller förste postexpeditör, som tjänstgör såsom avdelningskassör vid något av nämnda postkontor, med 180 kronor;

tjänsteman, ordinarie och extra, som vid postkontor, där postanvisningsmedel genom postverkets försorg utsändas till adressaterna, utlämnar dylika medel till brevbärare, med 120 kronor vid postkontor av 1:a eller 2:a klass och med 60 kronor vid postkontor av 3:e eller 4:e klass; samt

tjänsteman, ordinarie och extra, liksom ock annan å tjänstemannabefattning, ständig eller tillfällig, behörigen förordnad person, som i regelbunden tjänstfördelning och under viss av generalpoststyrelsen bestämd minimitid varje söckendag å postkontor betjänar allmänheten samt därvid mottager och utlämnar kontanta medel, med 120 kronor vid postkontor av 1:a eller 2:dra klass och med 60 kronor vid postkontor av 3:e eller 4:e klass, allt för år räknat.

Felräkningspenningarna utgå alltid till den, som bestrider tjänsten.

Redogörarna vid postkontoren hava hitintills i enbart denna sin egenskap icke uppburit felräkningspenningar.

Endast i de fall posttjänsteman, som är redogörare, tillika under visst antal timmar tjänstgör såsom dagkassör, äger han att i sistnämnda egenskap åtnjuta felräkningspenningar efter ovan angivna grunder.

Generalpoststyrelsen meddelar, att styrelsen för postmästareföreningen i en till generalpoststyrelsen inkommen skrivelse hemställt, att generalpoststyrelsen ville söka utverka, dels att samtliga redogörare bleve tillerkända felräkningspenningar, dels ock att nu utgående belopp av felräkningspenningar till de funktionärer, som redan äro därtill berättigade, förhöjdes.

Som skäl härför har föreningen framhållit, bland annat, ej mindre den på de senare åren avsevärt ökade omfattningen av postanvisningsrörelsen samt det för postkontorens redogörare och övriga tjänstemän därav föranledda, betydligt ökade ansvar, än även den större risk, som uppstått för dem genom tillkomsten av nya, för den egentliga posttjänsten främmande rörelsegrenar.

Generalpoststyrelsen har för sin del funnit framställningen i fråga beaktansvärd. Då emellertid frågan om felräkningspenningar torde komma

att i samband med andra avlöningsfrågor bliva föremål för behandling av nu arbetande kommission för gemensamma avlöningsbestämmelser vid kommunikationsverken, har generalpoststyrelsen ansett sig icke nu böra för sin del upptaga frågan till behandling.

Anslaget för år 1918 föreslås att utgå med samma belopp som i 1917 års stat, eller 75,000 kronor.

Ersättning för tjänsteresor i allmänhet.

Anslaget under denna titel har fastställts för åren 1915 och 1916 till 95,000 kronor samt för år 1917 till 105,000 kronor.

Utgifterna å anslaget hava, enligt vad generalpoststyrelsen upp-lyser, under år 1915 överskjutit anslagsbeloppet med 13,752 kronor. För år 1916 beräknas det belopp, varmed anslaget kommer att överstigas, näppeligen understiga 15,000 kronor.

Utgiftsökningen är till största delen beroende på de genom världskriget framkallade säregna förhållandena.

På grund därav att Sverige under kriget blivit förmedlare av utväxlingen utav så gott som all post mellan Västeuropa samt Ryssland och där bortom liggande länder, hava tillfälliga utrikes utväxlingspostanstalter måst inrättas. Till tjänstgöring å dessa har det varit nödvändigt att beordra personal, som varit väl förtrogen med arbetet vid dylika postanstalter. Och detta har i sin ordning medfört rätt avsevärda kostnader för resor, särskilt vad beträffar den tillfälliga postanstalt, som förmedlat utväxlingen med Ryssland. Till en början var denna belägen vid Karungi invid finska gränsen, men flyttades därefter med sin ej obetydliga personal till Haparanda samt sedermera, efter det postförbindelserna i fråga letts sjöledes mellan i huvudsak Gävle och Raumo, från Haparanda till Gävle. De inspektionsresor, som måst företagas för ordnande av och tillsyn över dessa utväxlingspostanstalter, hava givetvis medfört ej ringa utgifter.

Frånsett dessa av världskriget föranledda ökade kostnader hava emellertid utgifterna å anslaget, allteftersom poströrelsen stegrats och postverket tillagts nya verksamhetsgrenar, blivit allt större och större för utövande av erforderlig inspektion och kontroll från såväl generalpoststyrelsens som distriktsförvaltningarnas sida.

Jämlikt för generalpoststyrelsen gällande instruktion hava generalpostdirektören och byråcheferna att tid efter annan företaga inspektions-

resor för att tillse, att likformighet och samarbete äga rum mellan underlydande vid fullgörandet av deras äligganden, ävensom för att eljest undersöka förhållanden, som för postverket äro av vikt.

Därjämte åligger det enligt de fastställda huvudgrunderna för postverkets distriktsförvaltningars verksamhet postdirektör, såsom varande närmast ansvarig för de till distriktet hörande postala inrättningarnas ekonomiska och reglementsenliga skötsel, att genom inspektion och annorledes övervaka desamma. Minst en gång årligen och i övrigt så ofta omständigheterna därtill föranleda skall postdirektören eller hans närmaste man, överkontrollören, inspektera och inventera underlydande postkontor, samt, så ofta ske kan och nödigt befinnes, inspektera de ambulanta postanstalterna. Postdirektör har vidare att föranstalta därom, att varje till distriktet hörande poststation inspekteras och inventeras i regel en gång vart tredje år.

Dessa inspektionsresor äro av stor betydelse för verkets rationella skötsel. De utgifter, som härför krävas, beräknas för år 1918 icke kunna täckas med samma anslagsbelopp som det för år 1917 anvisade, eller 105,000 kronor. Generalpoststyrelsen ser sig därför föranlåten hemställa om en ökning av anslaget med 10,000 kronor, varigenom detsamma skulle i 1918 års stat komma att utgå med 115,000 kronor.

Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägspostlinje.

Detta anslag har alltsedan år 1915 utgått med 310,000 kronor.

Utgifterna å anslaget uppgingo under år 1915 till i runt tal 268,000 kronor. De beräknas för år 1916 icke komma att överstiga anslagsbeloppet.

Generalpoststyrelsen förklarar sig sakna anledning ifrågasätta höjning av detsamma för år 1918.

Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller å landsvägspostlinje.

Utgifterna under anslaget för ifrågavarande ändamål, vilket för år 1917 fastställts till 70,000 kronor, beräknas jämväl för år 1918 kunna hållas inom detta belopp.

Uniformsbeklädnad.

Anslaget till uniformsbeklädnad har för vart och ett av åren 1914—1916 upptagits till 360,000 kronor och för år 1917 till 420,000 kronor.

Av anslaget under denna titel har, enligt styrelsens uppgift, utbetalats:

år 1914.....	kronor 313,648 och
» 1915.....	» 253,376.

På grund av att inköpen under år 1916 i möjligaste mån inskränkts med hänsyn till de högt uppdrivna priserna å beklädnadsmaterialier och genom att jämförelsevis fördelaktiga inköp av uniformstyg kunnat äga rum trots de avsevärt stegrade priserna, beräknas utgifterna under denna titel för år 1916 icke komma att överstiga det för året anvisade anslagsbeloppet.

Svårigheten att i förväg beräkna, huru priserna å tyg och andra beklädnadsmaterialier komma att ställa sig under åren 1917 och 1918, har gjort det omöjligt för styrelsen att någorlunda exakt beräkna utgifternas storlek. Med all sannolikhet torde dock desamma kunna förväntas under år 1917 överstiga det fastställda anslaget, 420,000 kronor, särskilt om i betraktande tages, att förråden av tyg bliva i det närmaste upprymda vid 1916 års utgång.

Priserna å vissa slag av de råvaror, av vilka beklädnadsmaterialierna tillverkas, förmodas med säkerhet, även om det nu pågående världskriget skulle upphöra under år 1917, bliva högt uppdrivna jämväl under år 1918.

Generalpoststyrelsen anser därför, att anslaget under denna titel bör, för att icke behöva överskridas, för år 1918 förhöjas med 30,000 kronor och sålunda i staten upptagas till 450,000 kronor.

Sjukvård m. m.

Av anslaget till sjukvård m. m. bestridas kostnaderna för läkarevård, medikamenter, sanatorievård m. m. åt därtill berättigade tjänstemän vid postverket.

Anslaget för år 1918 anses kunna sättas till samma belopp som för år 1917, eller 60,000 kronor.

Undervisningskurser.

Generalpoststyrelsen föreslår, att anslaget för detta ändamål, som alltsedan år 1913 varit i staterna fastställt till 33,000 kronor, för år 1918 bibehålles vid samma belopp.

Hyror för postlokaler.

Anslaget har i staterna fastställts för vart och ett av åren 1914, 1915 och 1916 till 435,000 kronor samt för år 1917 till 475,000 kronor.

Utgifterna hava uppgått i avrundade tal för år 1914 till 374,000 kronor och för år 1915 till 416,000 kronor samt beräknas för år 1916 komma att uppgå till minst 400,000 kronor.

Generalpoststyrelsen meddelar angående anslagets ställning följande:

»Under år 1916 hava 17 hyresavtal om postlokaler förnyats med en sammanlagd höjning av hyresersättningen från 23,700 kronor till 39,400 kronor eller 15,700 kronor, innebärande en ökning av 66 %. Motsvarande procenttal utgjorde för år 1915 52 % och för år 1914 47 %. Hyresersättningarna visa alltså en oavbruten tendens till stegring.

För närvarande finnas 36 kontrakt, löpande år från år med en uppsägningstid av i allmänhet ett år och med en sammanlagd hyressumma av 55,000 kronor.

Under förutsättning av uppsägning utlöpa år 1917 ytterligare 25 kontrakt med en hyressumma av 39,577 kronor och år 1918 23 kontrakt med en hyressumma av 46,725 kronor.

Inflytande medel för i postverkets fastigheter uthyrda lägenheter uppgingo år 1915 till 50,875 kronor och beräknas för år 1916 uppgå till 65,000 kronor.

Anledningen till ökningen är den för sistnämnda år verkställda uthyrning av vissa lägenheter uti postverkets fastigheter i Norrköping och Göteborg. Enär inflytande hyresmedel gottgöras anslaget till hyror för postlokaler, är det endast och allenast denna ökning, som medfört, att utgifterna å anslaget för år 1916 torde komma att stanna vid omkring 400,000 kronor.

I och med omedelbart förestående rivning av de å den nyinköpta posthus-tomten i Göteborg befintliga, för närvarande uthyrda byggnader komma avsevärda hyresbelopp att år 1917 bortfalla. Under år 1918 kunna däremot mycket betydande hyresmedel beräknas inflyta för till uthyrning avsedda lokaler ej mindre i tillbyggnaden till centralposthuset i Stockholm än även i de nya posthusen i Uddevalla, Kristianstad och Linköping.

Det torde emellertid vara att motse, att, med hänsyn till nu rådande kristid med dess alltjämt stegrade hyrespriser, under åren 1917 och 1918 ett stort antal hyresavtal rörande förhyrda postlokaler kommer att uppsägas.

Såväl vid förnyandet av hyreskontrakt beträffande förutvarande lokaler som ock vid förhyrandet av nya, på grund av den år från år stegrade poströrelsen erforderliga utökade lokaler måste räknas med en ej oväsentlig utgiftsökning.

Denna utgiftsökning läser dock i ej ringa grad uppvägas av inflytande hyresmedel från nya posthusbyggnader.»

Generalpoststyrelsen, som förklarar sig fortfarande liksom hitintills komma att tillse, att utgifterna under denna anslagstitel i möjligaste mån begränsas, har ansett sig icke behöva föreslå någon ökning i förevarande anslag, utan borde detsamma jämväl för år 1918 sättas till 475,000 kronor.

Postlokalers uppvärmning, belysning och städning.

För dessa ändamål hava i staterna upptagits följande anslagsbelopp, nämligen:

för år 1915	390,000 kr.,
» » 1916	390,000 » ,
» » 1917	410,000 » .

Utgifterna hava för år 1915 uppgått till 369,000 kronor, och generalpoststyrelsen befarar, att desamma för år 1916 komma att överstiga det ovan angivna, för samma år anvisade beloppet med ej mindre än omkring 75,000 kronor.

Beträffande de förhållanden, som inverka på förevarande anslagsställning, anför styrelsen:

»Kostnaderna för *uppvärmning* äro de, som föranlett den största ökningen, beroende på de abnormt höga priser å bränsle, som varit och äro rådande och med vilka man uppenbarligen icke förut haft anledning att behöva räkna.

Sedan hösten år 1913 inköper generalpoststyrelsen koks från statens järnvägar. Kokspriset, som under eldningsperioden 1914—1915 utgjorde 20 kronor 70 öre per ton, har stigit så avsevärt, att detsamma hösten 1915 utgjorde 43 kronor 50 öre per ton och från 1916 års början 53 kronor 50 öre per ton. Härtill komma utgifter för frakt och lossning.

Uppvärmningskostnaderna för enbart posthusen vid Vasagatan och Lilla Nygatan i Stockholm hava under sistförflutna eldningsperiod ökats med 35,370 kronor. Den för dessa båda posthus inköpta koksen kostade nämligen för eldningsperioden 1914—1915 18,666 kronor och för eldningsperioden 1915—1916 54,036 kronor, i vilka båda belopp dock frakt- och lossningskostnader äro inberäknade.

Under åren 1917 och 1918 komma åtskilliga nya och utvidgade postlokaler att tagas i anspråk. I förstnämnda hänseende må nämnas posthusen i Uddevalla, Linköping och Kristianstad samt till- och ombyggnaden beträffande centralposthuset i Stockholm. Härigenom måste givetvis ej oväsentligt ökade utgifter uppstå i avseende å uppvärmningskostnaderna.

Utgifterna för *belysning* uppgå jämväl till betydande belopp.

Under belysningsåret 1915—1916 hava 9 postkontor, som förut ej haft elektrisk belysning, försetts med sådan (med sammanlagt lampantal av 152 st.).

Omkring 9,000 lampor beräknas åtgå för belysningsår. Anskaffningskostnaden torde kunna förväntas komma att stiga, dock ej med något mera betydande belopp.

Strömförbrukningskostnaden, som belysningsåret 1909—1910 uppgick till 130,000 kronor, har sedermera uppgått

för belysningsåret	1911—1912	till	93,000	kr.,
»	»	1912—1913	»	87,000 » ,
»	»	1913—1914	»	88,000 » ,
»	»	1914—1915	»	83,000 » ,
»	»	1915—1916	»	93,000 » .

I och med det att förut omnämnda byggnadsföretag bliva färdiga samt i övrigt utvidgade lokaler för postkontoren tagas i anspråk, måste man givetvis räkna med en ökning jämväl i belysningskostnaderna.

Även för postlokalers *städning* äro förhöjda utgifter att emotse, föranledda icke blott av lokalernas utvidgning utan även av de alltjämt stegrade arbetskostnaderna och nu rådande höga priser å för renhållningsarbetet erforderliga materialier.

Under gångna delen av år 1916 hava städningsanslagen beträffande 23 postlokaler måst förhöjas med sammanlagt omkring 5,000 kronor för år räknat.»

För att möta de ökade utgifterna under nu förevarande anslags-titel, som utvecklingen i och för sig påkallar, samt med särskild hänsyn till de nu rådande oberäkneliga prisförhållandena å de områden, varom här är fråga, synes det generalpoststyrelsen — för undvikande av att anslaget, på sätt kommer att ske år 1916, skall behöva överskridas med alltför betydande belopp — vara lämpligt och riktigt, att förslagsan-slaget till postlokalers uppvärmning, belysning och städning höjes med 90,000 kronor för år 1918 och således för nämnda år fastställas till 500,000 kronor.

Tillverkning av frankotecken.

För år 1915 var ifrågavarande anslag fastställt till förslagsvis 230,000 kronor. Utgifterna under samma år uppgingo till 239,398 kronor.

För år 1916 är för ändamålet anvisat ett anslag av 230,000 kronor samt för år 1917 240,000 kronor.

I fråga om tillverkningen av frankotecken meddelar generalpoststyrelsen:

»Såsom generalpoststyrelsen i sina förslag till utgiftsstater för åren 1916 och 1917 anført, har generalpoststyrelsen för mötande av oförutsedda omständigheter alltmer ökat sitt inneiggande frankoteckensförråd. Jämväl under år 1916 har tillverkats ett väsentligt större antal frankotecken än som beräknas åtgå under året. Behållningen av inneiggande frankotecken vid 1916 års slut torde därför komma att betydligt överstiga behållningen vid föregående års slut.»

Trots den för varje år ökade förbrukningen av frankotecken anser generalpoststyrelsen sig icke för år 1918 behöva ifrågasätta högre anslag för tillverkning av frankotecken än för år 1917 eller 240,000 kronor.

Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.

Anslaget har i postverkets stater fastställts:

för år 1915 till	425,000	kronor,
» » 1916 »	425,000	» ,
» » 1917 »	435,000	» .

Utgifterna hava i avrundat tal för år 1915 uppgått till 413,000 kronor.

För allenast de åtta första månaderna av år 1916 hava i vederbörande räkenskaper under nu förevarande titel avförts 345,000 kronor. Beräknar man utgifterna för *hela* året, anser generalpoststyrelsen det kunna befaras, att desamma skola komma att överstiga det för året anvisade förslagsanslaget med över 100,000 kronor. Styrelsen anför i fråga härom följande:

»Orsaken till denna högst betydande och opåräknade ökning är att söka *dels* och förnämligast i de sedan krigsutbrottet alltjämt stegrade priserna såväl å papper — ända till 100 % och därutöver — som ock å de för tryckningen erforderliga materialier med därav föranledda dyrare tryckningskostnader, *dels* ock i den på grund av poströrelsens utomordentliga stegring automatiskt följande, väsentligt ökade blankettförbrukningen, beträffande vissa blanketter uppgående till flera millioner.

De nya kontrakt angående leverans av blanketter, som i anledning av skedda uppsägningar upprättades att gälla från 1915 och 1916 års början samt vilka medförde en kostnadsökning av över 20 %, hava det oaktat ånyo blivit uppsagda till upphörande med sistnämnda års utgång. Dessa kontrakt avse sådana blanketter, som hava den största årsåtgången, växlande mellan en och en halv och tio millioner samt betingande synnerligen hög anskaffningskostnad.

Efter i vederbörlig ordning gjorda uppsägningar hava kontrakt angående leverans av 17 olika kuvertslag med tryck blivit upprättade att gälla från och med sista halvåret 1916. Dessa nya kontrakt hava medfört en kostnadsökning av ej mindre än 64 %.

Under gångna delen av år 1916 hava emellertid därjämte till upphörande med samma års utgång uppsagts kontrakt rörande leverans av 164 olika blanketter, representerande, med normal årsåtgång, betydligt över halva årskostnaden för samtliga blanketter. Ytterligare kontraktuppsägningar äro att förvänta.»

Generalpoststyrelsen har med anledning av de gjorda uppsägnin-
garna under utredning, i vilken utsträckning postverkets tryckeri lämp-
ligen må kunna övertaga tryckningen av de uppsagda blanketterna.
Och tror sig generalpoststyrelsen redan nu kunna uttala, att, med ett
eller annat undantag, tryckningen av samtliga blanketter skall kunna äga
rum där. Även om så blir fallet, komma utgifterna emellertid att vä-
sentligt ökas utöver förutvarande kontraktspriser, detta särskilt på grund
av de förhöjda pappersprisen. Under sådana förhållanden har general-
poststyrelsen för att möta de ökade utgifter, som under alla omständig-
heter äro att emotse för blankett- och cirkulärtryck, funnit sig nödsakad
påyrka, att förevarande anslag måtte för år 1918 betydligt förhöjas.

Jämväl beträffande kostnaderna för bokbinderiarbeten samt skriv-
materialier m. m., vilka utgifter under normala förhållanden belöpa sig
till sammanlagt mellan 70,000 och 80,000 kronor, måste räknas med
avsevärda prisfördyringar.

Med stöd av vad sålunda anförts och med hänsyn till den av tids-
förhållandena påkallade försiktigheten, anser generalpoststyrelsen, att
förevarande anslag, för att icke behöva överskridas, bör för år 1918
höjas med 65,000 kronor och sålunda fastställas till 500,000 kronor.

Förbrukningsartiklar.

Till förbrukningsartiklar hänföras bland annat bindgarn, blyplomber,
datumstilar, lack, postpåsar, och postsäckar, påssaxar, stämpelfärg m. m.
Anslaget har i postverkets stater upptagits till:

år 1915	kr. 190,000,
» 1916	» 200,000,
» 1917	» 230,000.

Under år 1915 uppgingo utgifterna till ett belopp av 192,924 kronor
och överskredo sålunda med 2,924 kronor förslagsanslaget.

Generalpoststyrelsen anser det vara möjligt, att anslaget även för
åren 1916 och 1917 måste i viss mån överskridas, samt anför angående
orsakerna härtill följande:

»Flertalet av de kontrakt, som avslutats rörande leveranser av förbruknings-
artiklar, hava under åren 1915 och 1916 av leverantörerna uppsagts. Till följd
härav har det icke kunnat undvikas, att postverket fått vidkännas större kost-
nader än som kunnat i förväg beräknas. Kontraktsuppsägningarna hava föranletts
av svårigheten att under nuvarande förhållanden kunna anskaffa till en del artiklar

såsom bindgarn, lack, postpåsar och säckar m. m. erforderliga råvaror, som icke frambringas inom landet.

Med hänsyn till de stegrade priser, som redan inträtt å de flesta till detta anslag hänförliga förbrukningsartiklar, torde enligt gjorda beräkningar utgifterna under år 1917 jämväl komma att överstiga det fastställda anslaget, 230,000 kronor. Såsom ett exempel å den avsevärda prisstegringen å vissa förbrukningsartiklar förtjänar framhållas, att kostnaden för bindgarn torde komma att under år 1918 uppgå till omkring 40,000 kronor mer än under år 1915, då utgiftssumman uppgick till omkring 64,000 kronor.»

Ehuru generalpoststyrelsen genom vidtagande av lämpliga åtgärder alltjämt söker begränsa åtgången av förbrukningsartiklar och i möjligaste mån hålla kostnaderna för desamma nere, anser generalpoststyrelsen *dels* med hänsyn till ovan relaterade förhållanden, i vilka ändring icke torde vara att förvänta under de närmare åren, och *dels* även på grund av den alltjämt stegrade poströrelsen, som kräver ökat behov av förbrukningsartiklar, att detta anslag bör ökas med 70,000 kronor och således för år 1918 fastställas till 300,000 kronor.

Telefonavgifter och telegramporto.

Detta anslag, som för åren 1913—1916 fastställts till 35,000 kronor, har för år 1917 förhöjts till 45,000 kronor.

Utgifterna hava, enligt vad generalpoststyrelsen upplyser, i runt tal uppgått

	för år 1913 till	29,000 kronor,	
»	» 1914 »	37,500	»
»	» 1915 »	45,500	»

och beräknas för år 1916 uppgå till 50,000 kronor, varav 26,000 kronor utgöra abonnemangsavgifter för telefoner och 24,000 kronor samtalsavgifter och telegramporto.

I fråga om anledningen till utgifternas stegring meddelar styrelsen följande:

»Den avsevärda ökningen från och med år 1914 i utgifterna under detta anslag är, såsom jämväl i senast avgivna statförslag framhållits, till största delen beroende på de förekomna rubbningarna i posttrafiken med utlandet, vilka medfört, att en myckenhet trafikdispositioner måst vidtagas medelst anlitande av telefon och telegraf.

En bidragande orsak till ökningen är även, förutom de genom det nya telefonreglementet inträdda förhöjningar i såväl abonnemangs- som samtalsavgifter,

inrättandet under de sistförflutna åren av nya eller ökade telefonförbindelser till ett flertal postkontor. Poströrelsens utveckling har nämligen nödvändiggjort inrättandet av sådana förbindelser till så gott som samtliga postkontor. Det är för närvarande endast 6 postkontor, som sakna rikstelefon. Man behöver därför visserligen icke räkna med någon nämnvärdare ökning för abonnemangsavgifter under 1917 och 1918. Däremot torde dock samtalsavgifter och telegramporto kunna beräknas stiga för vart och ett av sistnämnda år med ett par tusental kronor.»

Generalpoststyrelsen hemställer, att anslaget för år 1918 fastställs till 55,000 kronor, viket innebär en ökning av anslaget för år 1917 med 10,000 kronor.

Diverse utgifter.

Till dessa utgifter hava i staterna anvisats

för år 1913	30,000 kr.,
» » 1914	35,000 » ,
» » 1915	45,000 » ,
» » 1916	55,000 » ,
» » 1917	75,000 » .

De anvisade förslagsanslagen hava emellertid måst överskridas, år 1913 med 10,649 kronor, 1914 med 13,411 kronor, 1915 med 13,309 kronor och beräknas för år 1916 överskridas med inemot sistnämnda belopp.

Angående förevarande anslags användning har generalpoststyrelsen lämnat nedanstående redogörelse:

»Av anslaget bestridas bland annat följande utgifter: fraktkostnader för möbler och inventarier, kostnader för uppsättning och nedtagning av skyltar, brevlådor och dylikt, målning av tidbrickor, hyror för elektriska normalur, annonseringskostnader, utgifter för inköp av kalendrar, böcker, kartor m. m., prenumera-tionsavgifter för tidningar, bidrag till kostnaden för utgivandet av »Tidskrift för postväsendet» (enligt nådigt brev den 20 mars 1914), ersättning för vissa utred-nings- och kommittéarbeten inom postverket, vissa utgifter på grund av post-automobiltrafik samt åtskilliga understöd, som enligt särskilda nådiga brev skola utgå av denna titel.

Under anslaget i fråga avföras därjämte alla sådana utgifter, som icke äro av natur att böra direkt belasta något annat av de i utgiftsstaterna uppförda anslag. I och med poströrelsens utveckling och särskilt tillkomsten av nya verksamhets-grenar måste givetvis dylika utgifter år från år förekomma i allt högre grad.

Och det ligger i sakens natur, att det i följd härav blir förenat med större och större svårighet att någon längre tid i förväg kunna verkställa tillförlitliga kalkyler beträffande utgifterna under detta anslag.»

Med åberopande av förut meddelade uppgifter och på grund av svårigheten att beräkna ifrågavarande utgifter har generalpoststyrelsen funnit sig föranlåten hemställa, att anslaget till diverse utgifter för år 1918 ej sättes lägre än till 100,000 kronor, innebärande en förhöjning i förhållande till 1917 års anslag av 25,000 kronor.

Departements-
chefen.

De höjningar av vissa anslag under omkostnadsstaten, varom styrelsen hemställt, finner jag fullt motiverade med hänsyn till poströrelsens utveckling samt den i följd av rådande förhållanden uppkomna prissfördyringen å allehanda materialier. På grund därav att prisstegringen blivit större än som beräknats, hava förevarande anslag de senaste åren i allmänhet måst överskridas, några med rätt avsevärda belopp. Sålunda lära utgifterna för år 1916 till postlokalers uppvärmning m. m. överskjuta anslaget för ändamålet med omkring 75,000 kronor och utgifterna till blankettryck m. m. överstiga anslaget därtill med över 100,000 kronor. Det lär därför ej vara tillrådligt att beräkna de särskilda anslagens belopp lägre än generalpoststyrelsen föreslagit.

Samman-
fattning av
anslagen
under »E.
Omkost-
nader».

Totalsumman av anslagen under omkostnadsstaten för år 1917 är upptagen till ..... kronor 2,983,000: —

Härovan har föreslagits förhöjningar i följande anslag:

ersättning för tjänsteresor i allmänhet	med kr. 10,000: —
uniformsbeklädnad	» » 30,000: —
postlokalers uppvärmning, belysning och städning	» » 90,000: —
blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.	» » 65,000: —
förbrukningsartiklar	» » 70,000: —
telefonavgifter och telegramporto	» » 10,000: —
samt diverse utgifter	» » 25,000: —

Omkostnadsstaten skulle således för år 1918 komma att uppgå till ..... kronor 3,283,000: —

vilket innebär en förhöjning i förhållande till år 1917 med 300,000 kronor.

F. Oförutsedda utgifter.

Under detta anslag avföras utgifter av mera tillfällig natur, såsom kostnader, föranledda av tjänstemäns inkallelse för deltagande hos styrelsen i reglements- m. fl. arbeten, utbetalningar, som verkställas på grund av vissa Kungl. Maj:ts beslut och dylikt.

I fråga om anslaget ställning anför generalpoststyrelsen:

»Sedan Kungl. Maj:t i nådigt brev den 9 september 1915 föreskrivit, att de särskilda ersättningsbelopp, som dittills utbetalats eller som efter i huvudsak dittills tillämpade grunder kunde komma att utbetalas till den vid de särskilt anordnade utväxlingspostanstalterna i Göteborg, Köpenhamn och Karungi tjänstgörande personalen, skulle avföras å anslaget till oförutsedda utgifter, överflyttades å detta anslag de dittills för nämnda ändamål utbetalade belopp, tillhoppa 13,111 kronor 76 öre. Under återstående delen av år 1915 utbetalades för samma ändamål ytterligare i runt tal 4,200 kronor.

För år 1915 var anslaget fastställt till 25,000 kronor. Samma belopp är anvisat för vart och ett av åren 1916 och 1917.

Främst på grund av dessa särskilda utgifter måste anslaget under år 1915 så gott som helt tagas i anspråk. Utgifterna uppgingo nämligen till i runt tal 24,950 kronor.

Jämväl utgifterna under detta anslag äro sålunda i viss mån beroende av huru länge nuvarande extraordinära befordringsvägar behöva anlitas.

Såsom generalpoststyrelsen i annat sammanhang anmält, har under sommaren 1916 sjöpostbefordran varit anordnad mellan svensk och finsk hamn. Den tillfälliga utväxlingspostanstalten i Haparanda, med benämning Karungi utr., vilken postanstalt i detta avseende dragit de största kostnaderna, har under tiden icke varit i verksamhet. På grund härav hava nämnda särskilda kostnader under år 1916 icke uppgått till mera betydande belopp. Hittills hava under år 1916 samtliga utgifter å anslaget uppgått till sammanlagt c:a 10,000 kronor. Anslaget för år 1916 torde sålunda bliva tillräckligt för bestridande av härtill hänförliga utgifter.»

Även om kriget skulle fortsätta jämväl under år 1918 och ifrågasvarande anslag sålunda komma att tagas i anspråk för ändamål, som härav betingas, anser generalpoststyrelsen, att anslaget i allt fall icke nödvändigtvis för år 1918 behöver höjas utöver det i staten för år 1917 anvisade belopp av 25,000 kronor.

G. Avkortningar och restitutioner.

(Förslagsvis.)

Detta anslag är i staten för år 1916 upptaget till 12,750 kronor samt för år 1917 till 11,150 kronor. Under år 1915, då anslaget var

fastställt till förslagsvis 14,460 kronor, uppgingo utgifterna till 19,085 kronor.

Då under detta anslag avföras sådana utgifter som ersättningar för bortkomna och skadade värdeförsändelser, anmärkningsprovision samt avkortningar och restitutioner av postavgifter i allmänhet, låta sig hithörande utgifter naturligen icke i förväg beräknas.

För erhållande av jämn slutsumma å staten föreslår generalpoststyrelsen, att anslaget för år 1918 fastställas till förslagsvis 17,050 kronor, vilket innebär en förhöjning i förhållande till år 1917 med 5,900 kronor.

H. Avsättning till förnyelsefond.

För avsättning till postverkets förnyelsefond har av Kungl. Maj:t och riksdagen beräknats:

dels 1 $\frac{1}{2}$ procent av värdet å postverkets i bruk tagna fastigheter,
dels ock 5 procent av värdet å postverkets inventarier.

Värdet av postverkets i bruk tagna fastigheter har beräknats vid 1917 års slut uppgå till ..... kronor 8,775,500: —

Under år 1918 beräknas posthusen i Linköping och Kristianstad bliva färdiga. Värdet av postverkets fastigheter ökas därigenom med de för dessa byggnadsföretag avsedda belopp, resp. 313,000 och 328,400, eller tillhopa ..... kronor 641,400: —

Sammanlagda värdet av postverkets i bruk tagna fastigheter beräknas sålunda uppgå till ..... kronor 9,416,900: —

1,5 procent härå utgör 141,253 kronor eller i runt tal 141,300 kronor.

Värdet av postverkets inventarier uppgick vid 1915 års utgång till ..... kronor 2,841,415: —

För år 1916 är till inköp av inventarier anvisat » 350,000: —

och för år 1917 likaledes ..... » 350,000: —

Inventariernas värde skulle således vid 1917 års utgång uppgå till ..... kronor 3,541,415: —

Bifalles den under utgifter till kapitalökning denna dag gjorda hemställan om anslag till inventarier för år 1918 till ett belopp av 350,000 kronor, skulle inventariernas värde ökas med detta belopp » 350,000: —

Värdet av postverkets inventarier kan sålunda beräknas vid 1918 års slut komma att uppgå till kronor 3,891,415: —

5 procent å detta värde utgör 194,570 kronor eller i avrundat tal 194,600 kronor.

Sammanlägges den här ovan beräknade kostnaden för posthusens underhåll	kronor	141,300: —
med nyss angivna beräknade utgift för underhåll av inventarier	»	194,600: —

erhålles det belopp, som för år 1918 beräknas till förnyelsefonden ..... kronor 335,900: —
 vilket innebär en ökning av 27,100 kronor i förhållande till 1917 års anslag, 308,800 kronor.

Mot vad generalpoststyrelsen föreslagit beträffande anslagen till oförutsedda utgifter, avkortningar och restitutioner samt avsättning till förnyelsefond har jag intet att erinra utan tillstyrker bifall till framställningen.

*Departements-
chefen.*

I postverkets stat för driftkostnader under år 1917 finnes under rubriken *krigstidshjälp* upptaget ett belopp av 240,000 kronor. Vid avgivande av statförslaget för år 1918 har generalpoststyrelsen för sin del icke ansett sig böra upptaga något anslag för detta ändamål, då frågan härom bleve beroende på, huruvida och i vilken utsträckning statsmakterna kunde komma att meddela krigstidshjälp för sistnämnda år.

*Krigstids-
hjälp.*

Kungl. Maj:t lär väl hava för avsikt att, på sätt som under år 1916 ägde rum, jämväl under innevarande år i särskild proposition till riksdagen göra framställning om krigstidshjälp åt vissa befattningshavare inom statsförvaltningen. Då slutlig utredning i sådant avseende ännu ej föreligger, torde driftkostnadsstaten för närvarande få beräknas utan hänsyn till eventuella utgifter för nämnda ändamål.

Vid bifall till vad jag förut föreslagit komma för år 1918 de särskilda under huvudrubrikerna A—H upptagna anslagssummorna att i förhållande till år 1917 ställa sig på sätt närmare framgår av efterföljande tabell:

*Samman-
fattning av
huvudrubri-
kerna A—H.*

	År 1917.	År 1918.	Ökning år 1918 i för- hållande till år 1917.	Minskning år 1918 i förhållande till år 1917.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
A. Avlöningar.				
<i>1. Generalpoststyrelsen.</i>				
Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar	446,050	474,000	27,950	—
Ortstillägg och hyresbidrag	23,750	30,000	6,250	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersätt- ning m. m.	75,000	75,000	—	—
<i>2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.</i>				
Ordinarie löner och tjänstgöringspenningar	9,617,300	9,813,500	196,200	—
Ortstillägg och hyresbidrag	970,000	1,000,000	30,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersätt- ning m. m.	894,000	1,000,000	106,000	—
<i>3. Övriga anslag.</i>				
Arvoden till poststationer	2,150,000	2,200,000	50,000	—
» åt frimärksförsäljare	50,000	50,000	—	—
Gratifikation m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden	25,000	40,000	15,000	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden	20,000	20,000	—	—
Summa	14,271,100	14,702,500	431,400	—
B. Övergångsstat.				
<i>1. Generalpoststyrelsen</i>	10,700	9,100	—	1,600
<i>2. Distrikts- och lokalförvaltningarna</i>	11,150	10,250	—	900
Summa	21,850	19,350	—	2,500
C. Pensioner	536,600	589,700	53,100	—
D. Postbefordran.				
Postbefordran å järnväg	4,400,000	4,450,000	50,000	—
» å landsväg jämte lokala transporter	2,100,000	2,350,000	250,000	—
Transport	6,500,000	6,800,000	300,000	—

	År 1917.	År 1918.	Ökning år 1918 i för- hållande till år 1917.	Minskning år 1918 i förhållande till år 1917.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Transport	6,500,000	6,800,000	300,000	—
Postbefordran sjöledes:				
emellan Sveriges fastland och Gottland.....	75,000	100,000	25,000	—
» övriga inrikes orter.....	140,000	150,000	10,000	—
» Sverige och Tyskland.....	273,500	273,500	—	—
» » » Danmark.....	15,000	15,000	—	—
» » » Finland.....	25,000	25,000	—	—
» » samt Storbritannien och Ame- rika.....	14,000	14,000	—	—
Transitersättning åt främmande postverk.....	100,000	100,000	—	—
Summa	7,142,500	7,477,500	335,000	—
E. Omkostnader.				
Felräkningspenningar.....	75,000	75,000	—	—
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet.....	105,000	115,000	10,000	—
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägspostlinje.....	310,000	310,000	—	—
Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i postkupé eller å landsvägspostlinje,.....	70,000	70,000	—	—
Uniformsbeklädnad.....	420,000	450,000	30,000	—
Sjukvård m. m.	60,000	60,000	—	—
Undervisningskurser.....	33,000	33,000	—	—
Hyrer för postlokaler.....	475,000	475,000	—	—
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning	410,000	500,000	90,000	—
Tillverkning av frankotecken.....	240,000	240,000	—	—
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m.m.	435,000	500,000	65,000	—
Förbrukningsartiklar.....	230,000	300,000	70,000	—
Telefonavgifter och telegramporto.....	45,000	55,000	10,000	—
Diverse utgifter.....	75,000	100,000	25,000	—
Summa	2,983,000	3,283,000	300,000	—
F. Oförutsedda utgifter	25,000	25,000	—	—
G. Avkortningar och restitutioner	11,150	17,050	5,900	—
H. Avsättning till förnyelsefond	308,800	335,900	27,100	—

	År 1917.	År 1918.	Ökning år 1918 i för- hållande till år 1917.	Minskning år 1918 i förhållande till år 1917.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Sammandrag.				
A. Avlöningar	14,271,100	14,702,500	431,400	—
B. Övergångsstat	21,850	19,350	—	2,500
C. Pensioner	536,600	589,700	53,100	—
D. Postbefordran	7,142,500	7,477,500	335,000	—
E. Omkostnader	2,983,000	3,283,000	300,000	—
F. Oförutsedda utgifter	25,000	25,000	—	—
G. Avkortningar och restitutioner	11,150	17,050	5,900	—
H. Avsättning till förnyelsefond	308,800	335,900	27,100	—
Summa	25,300,000	26,450,000	1,152,500	2,500
Ökning	—	—	1,150,000	

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

dels medgiva, att § 4 mom. 2 sista punkten i särskilda bestämmelser i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket erhåller följande ändrade lydelse: »Manlig extra postexpeditör, som i sådan egenskap anställts under något av åren 1910—1915, må såsom postexpeditör tillgodonjuta en begynnelseavlöning av 2,000 kronor»,

dels ock godkänna bifogade förslag till postverkets stat för driftkostnader år 1918 samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1918, förslagsvis, till 26,450,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Conr. Falkenberg.

Bilaga.

Förslag

till

Postverkets stat för driftkostnader år 1918.

		K r o n o r .				
A. Avlöningar.						
1. Generalpoststyrelsen.						
Generalpostdirektören	13,000	—				
4 byråchefer ... (8,000—9,000 kr.) förslagsvis	35,500	—				
1 kamrerare ... (6,000—7,000 ") "	7,000	—				
6 sekreterare ... (6,000—7,000 ") "	40,000	—				
1 ombudsman ... (5,000—6,500 ") "	6,000	—				
3 förste aktua-						
rier ..... (5,000—6,500 ") "	19,500	—				
2 intendenten... (5,000—6,500 ") "	12,500	—				
1 aktuarie ..... (4,200—5,500 ") "	5,500	—				
1 förrådsförval-						
tare ..... (4,200—5,500 ") "	5,000	—				
7 notarier ..... (4,200—5,500 ") "	35,300	—				
1 registrator ... (4,200—5,500 ") "	5,500	—				
5 revisorer ..... (4,200—5,500 ") "	27,500	—				
3 revisorer och						
bokhållare .... (4,200—5,500 ") "	14,700	—				
19 förste postex-						
peditörer, man-						
liga ..... (3,200—4,200 ") "	68,200	—				
14 postexpeditö-						
rer, manliga.. (1,800—3,800 ") "	40,500	—				
22 d:o, kvinnliga (1,500—2,100 ") "	43,200	—				
45 biträden,						
kvinnliga ..... (1,250—1,650 ") "	66,900	—				
19 vaktmästare.. (1,140—1,650 ") "	28,000	—				
Förste vaktmästaren, arvode	200	—	474,000			
Transport	—	—	474,000	—		

		K r o n o r .					
	Transport	—	—	474,000	—		
Ortstillägg och hyresbidrag, förslagsvis		—	—	30,000	—		
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis		—	—	75,000	—	579,000	—
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.							
6 postdirektörer... (7,000—8,000 kr.)	{ förslagsvis	47,000	—				
11 postmästare av	.						
klass 1 A	(5,500—7,000 ")	1)	78,200	—			
23 postmästare av							
klass 1 B	(5,000—6,500 ")		149,000	—			
6 överkontrollörer	(5,000—6,500 ")		39,000	—			
15 postmästare av							
klass 2 A	(4,600—6,000 ")		90,000	—			
8 förste kontrollörer	(4,600—6,000 ")		48,000	—			
28 postmästare av							
klass 2 B	(4,200—5,500 ")		154,000	—			
86 postmästare { manlig (3,800—5,000 ") }							
av klass { kvinn- (2,900—3,400 ") }			429,600	—			
3 ..... { lig							
53 kontrollörer	(3,800—5,000 ")		265,000	—			
91 postmästare { manlig (3,500—4,600 ") }							
av klass { kvinn- (2,700—3,100 ") }			406,700	—			
4 ..... { lig							
152 förste postexpeditörer, manliga	(3,200—4,200 ")		616,700	—			
27 förste postexpeditörer, kvinnliga	(1,900—2,500 ")		67,500	—			
874 postexpeditörer, manliga	(1,800—3,800 ")		2,540,300	—			
270 postexpeditörer, kvinnliga	(1,500—2,100 ")		507,700	—			
16 biträden, kvinnliga	(1,250—1,650 ")		26,200	—			
	Transport	5,464,900	—			579,000	—

1) Här i innefattas även särskilda arvoden till 3 postmästare.

		K r o n o r.			
	Transport	5,464,900	—	579,000	—
765 förste postvaktmästare och förste postiljoner. (1,500—1,950 kr.)	{ förslagsvis	1,454,200	—		
2,050 postvaktmästare och postiljoner (1,200—1,650 respektive 1,890 »)		2,894,400	—	9,813,500	—
Ortstillägg och hyresbidrag	»	—	—	1,000,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis		—	—	1,000,000	—
3. Övriga anslag.					
Arvoden till poststationer, förslagsvis		—	—	2,200,000	—
» åt frimärksförsäljare, »		—	—	50,000	—
Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden,		—	—	40,000	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden, förslagsvis		—	—	20,000	—
				2,310,000	—
					14,702,500
B. Övergångsstat.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Personligt avlöningstillägg åt byråchefen C. A. Hasselrot, förslagsvis			4,000	—	
5 tjänstemän i 1:a graden, förslagsvis			19,500	—	
Personlig verkmästarebefattning för E. V. Nyberg, förslagsvis			4,600	—	
Arvoden åt extra tjänstemän, förslagsvis			2,500	—	
			30,600	—	
Avgå följande under A. upptagna avlöningar:					
Till 5 förste postexpeditörer, manliga kr. 19,750: —					
» 1 postexpeditör, kvinnlig » 1.725: —					
kr. 21,475: — avrundat till			21,500	—	
	Återstod		9,100	—	9,100
	Transport		—	—	9,100
				—	14,702,500

		K r o n o r.			
	Transport	—	9,100	—	14,702,500
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.					
2 postmästare av klass 2 B (enligt 1914 års stat)		11,000	—		
1 " " " 3 (" " " ")		5,000	—		
1 postexpeditör med avlöning som postmästare av klass 3, manlig (enligt 1914 års stat)		5,000	—		
1 postexpeditör med avlöning som förste postexpeditör, manlig (enligt 1915 års stat)		4,200	—		
9 postexpeditörer i 2:a lönegraden (enligt 1909 års stat) ...		25,200	—		
Personliga avlöningstillägg, förslagsvis		950	—		
	=	51,350	—		
Avgå följande under A. upptagna avlöningar:					
till 2 manliga postmästare av klass 3	kr. 10,000: —				
» 1 manlig " " " 4	» 4,600: —				
» 2 postexpeditörer, manliga	» 7,600: —				
» 9 " " , kvinnliga	» 18,900: —	41,100	—		
	Återstod	10,250	—	10,250	—
				19,350	—
C. Pensioner.					
(Förslagsanslag.)					
Tjänstemän, som erhållit avsked		—	—	573,285	—
Tjänstemän med flera, som i följd av skada under tjänstut- övning eller av annan orsak tillerkänts årligt understöd		—	—	13,815	—
Avlidna tjänstemäns med fleras änkor och barn		—	—	2,600	—
				589,700	—
D. Postbefordran.					
(Förslagsanslag.)					
Postbefordran å järnväg		—	—	4,450,000	—
» å landsväg jämte lokala transporter		—	—	2,350,000	—
» sjöledes:					
emellan Sveriges fastland och Gottland		100,000	—		
» övriga inrikes orter		150,000	—		
	Transport	250,000	—	6,800,000	—
				15,311,550	—

		K r o n o r.		
	Transport	250,000	6,800,000	15,311,550
emellan Sverige och Tyskland		273,500		
» » » Danmark		15,000		
» » » Finland		25,000		
» » samt Storbritannien och Amerika		14,000	577,500	
Transitersättning åt främmande postverk		—	100,000	7,477,500
E. Omkostnader.				
(Förslagsanslag.)				
Felräkningspenningar		—	75,000	
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet		—	115,000	
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägs- postlinje		—	310,000	
Överligningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i post- kupé eller å landsvägspostlinje		—	70,000	
Uniformsbeklädnad		—	450,000	
Sjukvård m. m.		—	60,000	
Undervisningskurser		—	33,000	
Hyror för postlokaler		—	475,000	
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning		—	500,000	
Tillverkning av frankotecken		—	240,000	
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.		—	500,000	
Förbrukningsartiklar		—	300,000	
Telefonavgifter och telegramporto		—	55,000	
Diverse utgifter		—	100,000	3,283,000
F. Oförutsedda utgifter		—	—	25,000
G. Avkortningar och restitutioner, förslagsvis		—	—	17,050
H. Avsättning till förnyelsefond		—	—	335,900
Summa		—	—	26,450,000